

Koprivničani po poteh bitke za ranjence

Priznanje PO Veterink

Veliko priznanje za prizadevno delo je doživel pionirski odred Veterink na koprivniški osnovni šoli, ki ga je občinska zveza pionirjev v Krškem določila, da pošlje delegacijo v imenu vseh slovenskih pionirjev, ki bo zastopala našo republiko na 3. pohodu po poteh bitke za ranjence Prozor - Makljen - Jablanica. V dneh od 9. do 12. junija imajo jugoslovanski pionirji na sporedu številne dejavnosti. Že ob prihodu v Jablanico so formalni odred Bratstvo in enotnost, danes, 10. junija, pa je odred krenil na pohod na Makljen, kjer bo na prizorišču hudih bojev med 4. sovražno ofenzivo za pionirje prava ura zgodovine. Zasadijo bodo 90 borov za Tita, obšli Ščit in se pomerili v športnih tekmovalnih. Jutri bodo pionirji obiskali hidroelektrarno Rama, dan bodo izpolnili še s kulturnimi programi, v soboto pa se bodo vrnili na svoje domove z nepozabnimi doživetji.

KOČEVJE: OBISK IZSELJENCEV

V ponedeljek, 21. junija, bo gostoval prvič v Kočevju 25-članski moški pevski zbor „Jadrani“ iz Melbourne v Avstraliji. Z njimi bo nastopilo tudi 25 harmonikarjev iz zahodne Pennsilvanije (ZDA). Nastop bo 21. junija ob 19. uri v dvorani Doma Jožeta Šeška. Z obema zboroma bo prišlo tudi več svojcev članov zborov. Skupino harmonikarjev iz ZDA bomo sprejeli 21. junija ob 10. uri na avtobusni postaji v Kočevju. Avstralski pevci pa bodo prispeli okoli 17. ure naravnost z zagrebškega letališča. A. A.

V manj razvito Makedonijo

Posavje združuje denar za naložbe v Makedoniji

Tozdr brežiške Agrarie „Flora“ na Čatežu že več let sodeluje s sedmimi organizacijami združenega dela v nerazviti Makedoniji. To sodelovanje Agraria zdaj še pogloblja s sodelovanjem v nove rastlinjake. Makedonci razpolagajo z ogromnimi količinami termalne vode, kar zagotavlja sorazmerno poceni pridelovanje cvetja in vrtnin.

Agraria je pridobila za sodelovanja v nove rastlinjake v Makedoniji vrsto OZD v Posavju in na Dolenjskem. Gre za sredstva, ki so jih delovne organizacije po zakonu dolžne združevati za nerazvite, pa niso vezana na samoupravne sporazume, in za denar, ki so ga nekateri DO v

Posavju še dodatno združevale za te namene. Sem sodijo tozdr Gozdnega gospodarstva, Prevoza in Agrarie iz Brežic, Transporta in SOP iz Krškega in tozdr Lisce iz Sevnice. Zunaj Posavja in Dolenjske sta se vključili tudi SOZD Uniles in SOZD Hmezd iz Žalca. Eno tretjino sredstev so združili po zakonu, dve tretjini pa po poti samoupravnega sporazumevanja.

Skupna vrednost investicijskega programa v Makedoniji je 300 milijonov dinarjev, Agraria pa sodeluje s 75 milijoni združenih sredstev. Dogovorila se je, da bodo na 4,5 hektara površin gojili cvetje, za 7,5 hektara rastlinjakov pa se bo vsako leto sproti pogajala, kaj bodo gojili v njih. Letos naj bi se usmerili v pridelovanje vrtnin. Od decembra 1982 do aprila 1983 si je Agraria zagotovila 100 ton kumaric in 300 ton paradiznika. Posavju in Dolenjski se toraj obeta boljše oskrba z vrtninami v najbolj kritičnih zimskih mesecih.

J. TEPPEY

ZBOR BORCEV BELOKRANJSKEGA ODREDA V SEMIČU

Ob 40-letnici ustanovitve Belokranjskega odreda - ustanovljen je bil 26. junija 1942 na Mirni gori - bo v nedeljo, 20. junija, ob 9. uri v Semiču zbor borcev tega odreda. Na zboru, na katerem bodo med drugim podelili nagrade in plakete Belokranjskega odreda, bo slavnostni govornik komisar odreda, narodni heroj Jože Borštnar. Odbor Belokranjskega odreda vabi vse člane odreda, naj pridejo v Semič pred 9. uro, po končanem zboru pa bo tovariško srečanje borcev in prebivalstva teh krajev.

Dragocen delež mladih rok

Pričetek ZMDA „Suha krajina 82“ - V treh izmenah bo delalo 650 brigadirjev - Uredili bodo 16 km cest, skopali 3,5 km vodovoda in opravili hidromelioracijo na 30 ha Opravili bodo 82000 delovnih ur, vrednih 15 milijonov dinarjev

V Žužemberku je v nedeljo, že sedmič zapored, zaplapolala brigadirski zastava ZMDA „Suha krajina 82“. V prisotnosti družbenopolitičnih delavcev občin Trebnje, Kočevje, Grosuplje in Novo mesto so se slovesnosti udeležili tudi Franc Šali, član predsedstva CK ZKS, Ivo Marek, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS, Drago Benčina, član predsedstva RK SZDL, Boris Lipuzič, član republiškega sveta Zveze sindikatov, mnogi krajanji in drugi.

Na športnem igrišču se je postrojilo 200 brigadirjev prve izmene:

MDB „Vida Janežič-Lučka“ Ljubljana-Center, MDB „Partizanov pomorščakov“ iz Pirana, MDB „Bratstvo in edinstvo“ Križevci, MDB pobratenih mest Iljaž, Obrenovac, Velika Gorica in Trebnje, ter MDB „Železniška gospodarstvo“.

„Že zdavnaj ugotovljena resnica je, da se uspeh delovne akcije ne da prikazovati samo skozi številke, kurbike, metre in kilometre. Kot trajne in neizmerljive vrednote pa nastanejo razen materialnih dobrin tudi nova znanstva, tovarštva in prijateljstva, ki jih lahko stekje le mlada srca v tako kratkem času, kot traja ena izmena brigadirskega življenja.“ je v uvodu povedal slavnostni govornik Mirko Jelenič, predsednik medobčinskega sveta SZDL za Dolenjsko. V nadaljevanju je mlade opozoril na bližajoči se 12. kongres ZKJ in mladinski kongres, ki bo letos v Novem mestu.

Brigadirji so že v ponedeljek za vihteli krampe in lopate. V treh izmenah bo sodelovalo 650 brigadirjev v 15 brigadah. V štirih dolenjskih občinah, v Trebnjem, Grosupljem, Kočevju in Novem mestu bo

do uredili prek 16 km cest, skopali 3,5 km vodovoda, na 30 ha zemljišč pa bodo opravili hidromelioracije. Opravili bodo prek 82.000 delovnih ur v vrednosti 35 milijonov din, pri čemer bo delež brigadirjev 15 milijonov ali 43 odstotkov celotne vrednosti. V akciji „Suha krajina 82“ bo letos sodelovala tudi brigada RKS. Ustanovili bodo 17 oddelkov otroškega varstva, v katerih bodo poskrbeli za 230 otrok, po vaseh pa bodo razvijali tudi zdravstveno, socialno in sanitarno skupnost.

Is slovesnosti v Žužemberku so poslali pozdravni telegram Zvezni konferenci ZSMJ, pozdravno pismo predsedstvu SFRJ in akciji MDA Kozjansko 82“, ki praznuje letos 10-letnico.

J. PAVLIN

DOMICIL BOLNIŠNICE V KOČEVSKEM ROGU

Univerzitetni klinični center Ljubljana podeljuje na predlog sekcije za partizansko zdravstvo pri Slovenskem zdravniškem društvu domicil slovenski centralni vojnopartizanski bolnici v Kočevskem Rogu ob 40-letnici njene ustanovitve. Svečana podelitev domicila bo v ponedeljek, 14. junija, ob 18. uri na Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani.

RUDARSKI OKTET

Pevodnja Evgen Cestnik iz Dragatša je prevzel tudi moški oktet Rudnika Kanižarica. Oktet bo prvič javno nastopil 13. junija na 5. srečanju obkoljskih pevskih zborov v Gribljah. Fantje bodo nastopili v slavnostnih rudarskih oblekah, že sedaj pa, čeprav vadijo šele kratak čas, pojejo zvonko in ubrano. Pevci in pevovodja želijo, da bi se jim pridružili še drugi, tako da bi oktet prerasel v večji zbor.

V Črnomlju Jugoslavija v malet

Ob koncu tedna zaključek pionirskih iger „Rastemo pod Titovo zastavo“

V Črnomlju bo 11. in 12. junija 12. zbor pionirjev Jugoslavije, ki se ga bodo v počastitev 90. obletnice rojstva tovariša Tita, jubilejev pionirske in mladinske organizacije, Zveze prijateljev mladine, kongresov Zveze komunistov in drugih družbenopolitičnih organizacij udeležili pionirji, njihovi mentorji in številni gostje iz vseh republik in avtonomnih pokrajin.

Letošnji zbor ne bo le manifestativnega značaja, ko bodo zadnji nosilci pionirji oddali kurirčkove torbice, ki jih bodo po skrivnih poteh prinesli v Črnomelj in hkrati predali poro-

• Odbor za pripravo Zbora pionirjev Jugoslavije, ki bo 11. in 12. junija v Črnomlju, vabi ob tej priložnosti vse povojne pionirske načelnike in urednike mladinskih publikacij na tovariško srečanje. Ker posebnih vabil ne bo, naj se zainteresirani prijavijo pri občinskih Zvezah prijateljev mladine.

čilo o opravljeni poti, temveč bo zbor tudi priložnost, da pionirji prikazuje mnoge interesne aktivnosti. Vse to bo dajalo svečanemu zaključku celotne pionirske dejavnosti, povezane s sklenitvijo 12. jugoslovanskih pionirskih iger „Rastemo pod Titovo zastavo“, še poseben pet.

Črnomelj bo že danes zvečer sprejel delegacije vseh republik, ki si bodo jutri ogledale Črnomelj ter se seznanile z razvojem Bele krajine. Ob 11. uri pa bo na Gričku nad mestom svečan sprejem kurirčkove pošte in pohodne enote, ki je prehodila poti 15. divizije.

V soboto bo ob 11. uri na stadionu v Loki osrednja prireditel, na kateri se bodo delegacijam pridružili še pionirji iz vse Slovenije, ki bodo jutraj s posebnimi pionirskimi vlaki in avtobusi prišli v Črnomelj. Na prireditvenem prostoru bodo formalni enote 15. divizije, po zaključku kulturnega programa pa bodo predstavili svoje aktivnosti.

Ceprav bo zbor zares množičen, saj pričakujejo organizatorji okrog 5 tisoč gostov, pa so vsi očitki, da v času stabilizacije tako množične prireditve niso zažele, neutemeljeni. Prireditelji delajo namreč skrajno racionalno: pionirji in mentorji bodo dobili hrano in prenočišče na domovih domačinov, v soboto pa bodo ob prireditvenem prostoru vsi jedli partizanski golaž. Pokrovitelj srečanja je delovna organizacija BELT Črnomelj. M. K.

SLOVENSKI PLANINCI V BOŠTANJU

Jutri, v soboto in nedeljo bo v Boštanju tekovanje slovenskih planincev v orientaciji. Prijavljenih je 16 članskih ekip, izbranih na področnih tekmovalnih. Jutri bo tekovanje v nočnih razmerah, v soboto celodnevni pohod, v nedeljo pa bo sledilo še krajše dnevno tekovanje. V nedeljo bo tudi odprto prvenstvo pionirskih in mladinskih ekip. Zaključek tekovanja je predviden v nedeljo med 14. in 15. uro pri domu TVD Partizan v Boštanju. Najboljši planinci bodo odšli na državno prvenstvo. Pred časom so doslej zavidljive uspehe tudi člani planinskega društva Lisce. Tokrat bodo imeli največ dela v vrstah prirediteljev, manj pa v tekmovalnem delu.

Plošča Jastrebu

Na slovesnosti v Banjaloki bo govoril Andrej Cetinski - Lev

V soboto, 19. junija ob 11. uri, se bo v Banjaloki v kočevski občini začela proslava ob odkritju spominske plošče narodnemu heroju Zdenku Petranoviču-Jastrebu, komandirju ene izmed čet mladinskega bataljona hrvaških partizanov. Svečanost bo ob 40-letnici skupnega napada slovenskih in hrvaških partizanov na italijansko postojanko v tem kraju. Ob tem napadu je padel tudi Zdenko Petranovič-Jastreb.

Proslavo organizirajo občinska vodstva ZRB NOV iz Kočevja in Delnice, krajevne organizacije ZRB Kostel in Brod na Kolpi ter občinska organizacija ZRVS Ljubljana-Center. Osrednji govornik na svečanosti bo narodni heroj Andrej Cetinski-Lev.

Proslave se bo udeležilo tudi okoli 150 rezervnih vojaških stalešin iz občine Ljubljana-Center. J. P.

Prav nikomur ne bo lahko

Medobčinski svet ZKS za Dolenjsko razpravljal o položaju in možnostih gospodarstva - Možni so tudi zastoji, iz težav pa se bodo lahko izklopali le z delom

Iz hudih gospodarskih težav se bomo lahko izklopali le z delom - in slep je, kdor se še zmeraj zanaša na morebitne čudeže. Ob tej misli je Franc Šali, član predsedstva centralnega komiteja ZK Slovenije, zadnji petek v Novem mestu na seji medobčinskega sveta ZKS za Dolenjsko prikazal nekaj izhodišč za delovanje v smeri učinkovitejši spremembe gospodarstva. Predvsem mora biti konec življenja na tuj račun, v bitki za večji izvoz je treba podpreti dobičkonosne dejavnosti, tiste, ki prinašajo izgubo, pa presmeriti. Večjih uspehov ne bo brez dobrega povezovanja gospodarstva, odpravljanja pomanjkljivosti (zlasti v kmetijstvu) in ne nazadnje tudi ne, ako delavci ne bodo obveščeni prav o vseh zagatnih stajnih.

Zagate pa ponekod že zdaj niso majhne in prav nikomur ne bo lahko, ko bo moral prispevati svoj

delež za poravnavo dolgov do tujine. V tej luči so na omenjeni seji razpravljali o položaju in možnostih dolenjskega gospodarstva. To je v letošnjem prvem trimesečju izvoz na konvertibilno tržišče povečalo za 6 odst., uvoz pa zmanjšalo za blizu 20 odst., pri menjavi z Vzhodom pa izvoz pada, uvoz pa raste. Zaenkrat je težko ocenjevati, ali so ta gospodarska gibanja uspešna ali ne, še zlasti zato, ker je četrletno obratno obdobje polno sezonskih vplivov. Nesporno je res, da so gospodarske razmere zaostrene, združeno delo ima težave z oskrbo, primanjkuje mu deviz, tare ga ne likvidnost. Dolenjsko gospodarstvo je močno usmerjeno v izvoz, tega ni mogoče zanikati, po drugi strani pa si ne kaže zatiskati oči pred velikimi izgubami, zadolženostjo, zaostajanjem akumulacije za rastjo dohodka.

Zakon o pogojih in načinu razpolaganja in uporabi deviz ter ukrepi, ki bodo sledili, da bi lahko poravnali dolgove do tujine, bodo živo prizadeli tudi gospodarstvo iz štirih dolenjskih občin. Zaradi zmanjšane

uvoza je pričakovati padec proizvodnje, možni so tudi zastoji. Posle (Nadaljevanje na 2. strani)

„GAUDEAMUS IGITUR...“ je v petek zavalovalo po novomeskih ulicah iz grl nekaj sto maturantov srednjih in poklicnih šol. Zadnji šolski dan so si marsikaj privoščili, tudi na račun profesorjev, manjkalo je le tradicionalno prepevanje ob Kettejevem vodnjaku, ki je trenutno v senci varovalne gradbene ograje. Mladence in mladenke čaka v naslednjih dneh še zrelostni izpit, kasneje pa seveda najtežje - samostojno življenje. (Foto: J. Pavlin)

Ob koncu tedna bo prevladovalo deloma sončno vreme v notranosti bodo tudi posamezne popoldanske nevihte. Razmera topla bo.

(Nadaljevanje s 1. strani)

dice ne bodo kratkoročne, zato je potrebno s stvarnimi možnostmi uskladiti srednjeročne programe razvoja, dejansko poenotiti delovanje komunistov in naprednih sil v vseh okoljih, od dogovarjanja preiti k uresničevanju sklepov, pri čemer si je potrebno priti na čisto, kaj je z učinkovitostjo gospodarstva, z njegovim vključevanjem v mednarodno delitev dela, poskrbeti, da sanacije izgub ne bodo zapravljanje časa in denarja, da bodo delavci res odločili o presežni vrednosti, da ne bo še naprej padala stvarna vrednost osebnih dohodkov, trditve, da samoupravni sistem nima bodočnosti, pa je treba zanikati z delovnimi uspehi, po robu se kaže kar najbolj odločno postaviti skupinsko-lastniškimi težnjami posameznikov in kolektivov.

D. RUSTJA

SPOSOJENO TRNJE

Na spomenike revolucije je treba v prihodnje polagati politično cvetje, ne vence.

(Iz Studenta)

V NEDELJO BO SPET TOMBOLA NA MIRNI

V nedeljo, 13. junija, bo na Mirni pod Mirenskim gradom velika tombola, ki jo prireja društvo TVD Partizan. Tombola se bo začela ob 14. uri popoldne. Za srečnejše je pripravljeno 100 manjših dobitkov in 15 tombolskih nagrad v vrednosti sto milijonov starih dinarjev. Program bo povezoval Toni Gašperič, poskrbljeno pa bo tudi za dobro pijačo in jedajo. Dohodki te prireditve bodo porabljeni za vzdrževanje športnih objektov na Mirni.

KOČEVJE: SLIKANJE PLJUČ

Od 14. do 20. junija bo potekalo v kočevski občini obvezno radiofotografiranje pljuč. Potrebno je zaradi pravočasnega odkrivanja, preprečevanja in zatiranja tuberkuloze, pljučnega raka in drugih obolenj prsnega koša. Na slikanje morajo vsi, ki bodo dobili vabila. Kdor ne bo prišel ali pa bo oviral drugega, da ne bi prišel, je lahko kaznovan z denarno kaznijo do 1.000 din.

ČEZ MEJO LE Z MEDNARODNO VOZOVNICO

Ljubljansko železniško gospodarstvo je v ponedeljek, 7. junija, na tiskovni konferenci seznanilo novinarje z novim načinom prevoza potnikov na vlakih, ki vozijo iz Jugoslavije skozi Sežano v Trst. Vsak dan prestopi mejo pri Sežani z vlaki od 4 do 8 tisoč potnikov, ki zaradi velike gneče tihotapijo blago, katerega vrednost je več kot 30 milijard dinarjev letno. Poleg tega pa povzročajo v vagonih, ko skrivajo blago, veliko škodo. Zato so se železničarji dogovorili, da odslej noben potnik ne bo mogel čez mejo z vlakom brez rezervacije in mednarodne vozovnice, kar bo precej podražilo vožnjo. S tem bo tudi manj potnikov, skrivanje blaga pa bo za to težje. Določilo začne veljati na vseh mednarodnih vlakih 15. junija.

Večjo skrb bo treba posvetiti tudi vlogi subjektivnih dejavnikov v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja. Pri tem je zlasti pomembno uresničevati vlogo in odgovornost zveze komunistov. Člani, organizacije in telesa ZK so dolžni konkretno prispevati k učinkovitejšemu delovanju političnega sistema, pri tem pa se morajo opirati na široko politično fronto, na vse delovne ljudi.

Kaže, da je pred 12. kongresom ZKJ končno prevladalo tudi spoznanje, da brez natančno izdelanih ukrepov, zlasti pri tistih potrebah, ki izvirajo iz socialistične narave naše skupnosti, ni mogoče uresničiti še tako dobro zamišljenih načrtov in programov razvoja. Kot ni mogoče v gospodarstvu spreminjati pogoje poslovanja, ne da bi mu omogočili prehod na nove, težje okoliščine, tako mora tudi vsak delavec in vsaka družina imeti možnost, da osebno presodi in dojamе svoj položaj, kaj dobi in kaj izgubi, če se v resnici usmerimo v boljše delo in gospodarjenje. Ta usmeritev se mora neposredno poznati na osebnem in družinskem življenjskem standardu. Zgolj pozivanje k žrtvam in odpovedovanju ter k spremembi delovnih in drugih navad je vnaprej obsojeno na neuspeh, če pri tem vsak posameznik ne bo videl svojega dolgoročnega interesa.

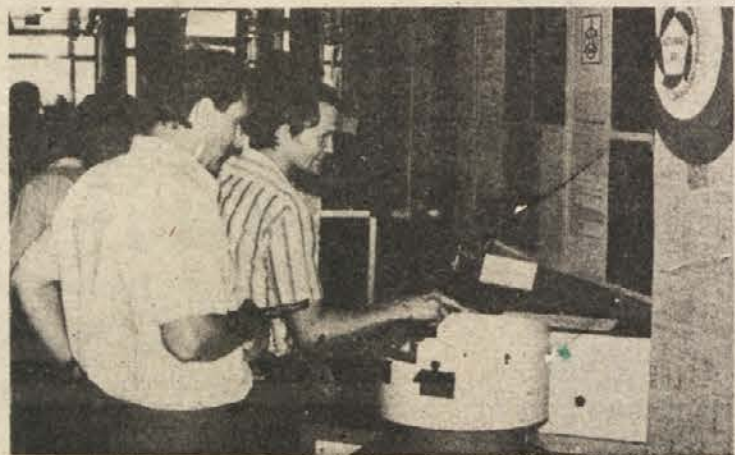
VINKO BLATNIK

Grajan tudi medobčinski svet

Na prvi seji novega medobčinskega sveta ZSS za Posavje so za novega predsednika izvolili Jožeta Peterkoča za podpredsednika pa Draga Šterbana

Posavsko gospodarstvo je v letošnjih prvih treh mesecih izvozilo za 782 milijonov dinarjev blaga, kar predstavlja 12 odstotkov celotnega prihodka. Največji delež izvoza - 72,8 odst. je ustvarilo krško gospodarstvo, 19,8 odst. sevniške in 7,6 odstotka brežiške delovne organizacije.

S temi in še drugimi številkami je v uvodnem poročilu na prvi seji medobčinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije za Posavje 3. junija v Krškem postregel novi predsednik Jože Peterkoč. Skrbil ga, da je izgu-

UVOD V TEKMOVANJE KOVINARJEV - Z otvoritvijo razstave inovacij v galeriji Delavskega doma Edvarda Kardelja v petek, 4. junija, in pozneje otvoritvijo razstave likovnih del kovinarjev v krški Galeriji se je 6. proizvodno-delovno tekmovanje kovinarjev Slovenije, ki bo 11., 12. in 13. junija v Krškem, Črnomlju, Novem mestu in Semiču, pričelo na nevsakdanji, a zelo zanimiv način. Na sliki: po otvoritvi razstave inovacij. (Foto: P. Perc)

Bo brigadirjev dovolj?

Bojazen, da mladinske delovne brigade zadnjih dveh izmen ne bodo popolne - Nezainteresiranost študentov - Pohod AVNOJ 82 krenili z Baze 20 - Mladinke na Pokljuko

V nedeljo je bila v Sloveniji otvoritev petih zveznih in ene republiške mladinske delovne akcije, ostale štiri republiške akcije pa se bodo pričele 27. junija. Kot so povedali novinarjem predstavniki republiške konference ZSMS, v prvi izmeni ni bilo težav pri evidentiranju brigadirjev, saj so nekatere občinske konference želele poslati na akcijo celo več mladincev, kot sicer šteje brigada. Težave pa se pojavljajo v brigadah, ki bodo na deloviščih v 3. in 4. izmeni, torej od sredine julija do konca avgusta, saj še vedno niso popolne.

PONOVO IZVOLJEN LUDVIK ZAJC

8. junija je bila v Kamniku sklicana seja medobčinskega sveta ZK Ljubljana-okolica, ki je imela na dnevnem redu med drugim konstituiranje Medobčinskega sveta, tudi izvolitev sekretarja, razgovor o izkušnjah OK ZK Kamnik ob 9. kongresu ZKS in 12. kongresu ZKJ, razpravo o delu odborov gospodarske zbornice občin ljubljanskega območja, razgovor o zaposlovanju in še nekatere zadeve. Naj dodamo, da so za sekretarja MS ZK Ljubljana-okolica ponovno izvolili Ludvika Zajca. Več o seji prihodnjič.

Tik pred začetkom akcij na republiški konferenci tudi še niso mogli dati popolnega zagotovila o usodi naselij v Istri ter Belci krajini. Belokranjsko naselje se je namreč preselilo v osnovno šolo v Vinici, kjer bodo boljši bivalni pogoji, hkrati pa se pojavljajo nekateri dvomi, ker s tem naseljem še nimajo izkušeni.

3. julija pa bo krenilo po poteh slovenske delegacije na II. zasedanje AVNOJ v Jajce z Baze 20 100 mladincev, mladink in pripadnikov JLA iz vse Slovenije. Že dvanajsti pohod v organizaciji Republiške konference ZSMS pomeni krepitev tovarštva, bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije. V šestnajstih dnevih bodo udeleženci prehodili 300 kilometrov, pripravili pa bodo tudi srečanja z domačini, zgodovinske ure pri spomenikih NOB, kulturne prireditve v krajih, kjer bo brigada prenočevala, športna tekmovanja, predavanja o življenju v naravi, idejno-politično usposabljanje, izdajali bodo bilten ipd.

Prav tako 3. julija pa se bo v kasarni Rudno polje na Pokljuki pričelo dvotedensko usposabljanje študentk in dijakinj prostovoljk v vojaških veščinah. Organizatorji se pri mladinkah še vedno srečujejo z zakorenjenim zastarelim mišljenjem, da obrambno usposabljanje ni za dekleta, zato je do začetka junija prispelo le 100 prijavi iz 30 slovenskih občin, pričakovali pa so, da jih bo vsaj trikrat toliko.

M. KRUMPACNIK

Preveč kršiteljev dogovora

Od 27 delovnih organizacij s področja gospodarstva (nekateri imajo po več tozdog) v kočevski občini je kar 19 delovnih organizacij ali njihovih tozdogov izplačalo lani za osebne dohodke več, kot bi na osnovi dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka lahko. Tako so ugotovili na zadnji seji zbora združenega dela občinske skupščine Kočevje, ki je bila 4. junija.

Med vsemi kršitelji pa sta le dva, za katere je izvršni svet predlagal ostrejšo ukrepe, in zbor združenega dela je ta predlog tudi osvojil. Tako so sklenili, da je treba za Komunalno sprejeti začasni ukrep družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine. Niso pa se še točno odločili, kateri ukrep bo to. To bodo storili na prihodnji seji zbora, do katere bo izvršni svet preučil še najnovejši, zagovor Komunalne.

Za delovno skupnost skupnih služb Opreme pa so sprejeli ukrep o začasni omejitvi izplačevanja sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo.

Ugotovitve so pokazale, da je prišlo do največjega števila kršitev na področju skupne porabe, in sicer predvsem pri izplačilu regresov za letni dopust, nabavi počitniških prikolice, pri drugih stroških za organizirano letovanje, pri obveznostih po raznih samoupravnih sporazumih itd. Za te kršitelje je zbor združenega dela sprejel priporočilo, naj letos sprejmejo razumnejše odločitve.

Nadalje je bilo (na predlog SZDL) sprejeto priporočilo samoupravnim delavskim kontrolam, naj pregledajo, kako so se v posameznih OZD trošila sredstva za dnevniček, kilometrino, reprezentanco, honorarje, reklamo itd.

J. PRIMC

Delegatka se predstavi

Prvi začetki delegatskega dela v zveznem zboru za dipl. inž. kemije Ljubico Mikša iz Krkinega inštituta

Kdo je ta ženska, so se na sestankih in neuradno spraševali ljudje pred dvema mesecema, ko se je znašla na listi kandidatov za delegate v zveznem zboru kot edina predstavnica Dolenjske. Čeravno je bil kandidaturi priložni sicer skop življenjepis z vsemi priporočili o njenem družbeno-političnem delu, je večina ljudi ni poznala. Dobila pa je podporo in je bila izvoljena.

Kdo je torej Ljubica Mikša? Sama se je predstavila takole: „Pred 32 leti sem se rodila v Petrinji na Hrvaškem, kjer je takrat moj oče služboval kot družbenopolitični delavec. Oče in mama sta nosila spomenice 1941. Smatram se po rodu za Karlovčanko. Tam sem končala osnovno in srednjo šolo, v Zagrebu pa študij na univerzi. Moja prva zaposlitev je bila pred osmimi leti v novomeški tovarni Krka in tu sem ostala.

Ljubica Mikša: „Moja prva in najvažnejša naloga je najti trajne stike z bazo, vendar je to odvisno od obeh strani.“

Že od srednje šole dalje se družbeno udeležujem. Bila sem predsednica mladine na šoli pa v šolskem komiteju in članica občinskega komiteja ZSMS v Karlovcu, na fakulteti sem bila sekretarka osnovne organizacije ZK, v Krki pa so me kmalu po prihodu izvolili najprej za namestnico predsednika sindikata v našem tozdu in predsednico mladine, potem sem bila sekretarka osnovne organizacije ZK v Krkinem inštitutu v prejšnjem in zdajšnjem mandatu. Poleg tega sem koordinator ZK v delovni organizaciji, bila sem članica delavske kontrole in članica komisije za mednarodno sodelovanje pri Medobčinskem svetu ZK.

RIA BACER

Izvoljen še zadnji predsednik

Novi predsednik IS Kočevje Stane Letonja poudaril, da so potrebni ostrejši ukrepi v OZD, ki poslujejo z izgubo - Za slabo delo naj ne bo plačila

Kot zadnja v Sloveniji je 4. junija dobila novi izvršni svet tudi občinska skupščina Kočevje. Za predsednika izvršnega sveta so izvolili inž. Staneta Letonjo, dosedanjega direktorja Inkopa. Novi izvršni svet šteje 15 članov, dva več kot dosedanja.

Že pred izvolitvijo novega predsednika IS je delegat Inkopa na skupni seji vseh zborov občinske skupščine poudaril med drugim, da bodo Stanetu Letonji, dosedanjemu

z ozirom na njegove sposobnosti. Še posebno pa je poudaril, naj bi se kadri po poteku mandata z odgovornih mest vračali v okolja, iz katerih so izšli. V kočevski občini se to doslej ni dogajalo, zaradi česar je prihajalo do familiarnosti, odtujenosti od delavske baze, in vse to je slabo vplivalo tudi na razvoj občine. Ob zaključku je zahteval še, da je treba tiste, ki so na odgovornih dolžnostih, pa ne opravčujejo zaupanja, odpoklicati, pa čeprav pred iztekom mandata.

Novi predsednik Stane Letonja, ki je bil izvoljen soglasno, je v svojem govoru najprej opozoril na že znane splošne težave gospodarstva, nato pa je poudaril še nekatere kočevske posebnosti. Pri tem je med drugim dejal, da je izgradnja nove iverke pri LJK močno vprašljiva. Vedno več OZD posluje z izgubo, zaradi česar bo potrebno ponekod tudi zniževati osebne dohodke, število zaposlenih in menjati poslovodne odbore oz. direktorje. Za nedelo oz. slabo delo naj ne bo plačila. Proizvodnja, ki nima bodočnosti, bo treba preusmeriti.

J. PRIMC

- Tovariši, pred nami je problem storilnosti v mesecu juniju!

Ljubljansko pišmo

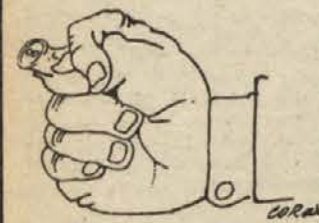
Globlje razkriti vzroki zastojev kažejo pot naprej

Sporočila kongresov - Oblast naj ima le ustvarjalno delo - Posameznik mora dojeti svoj položaj po „reformi“

Priprave na 12. kongres ZKJ, ki bo od 26. do 29. junija v Beogradu, se iztekajo. Za nami so že vsi republiški kongresi ter konference v pokrajinah in JLA, tako da je že možno slutiti vsebino poglavitnih tem. Republiški kongresi so še posebej poudarili, da družbeno ekonomski in politični odnosi, za kakršne smo se odločili v ustavi in v zakonu o združenem delu, označujejo novo obdobje v razvoju naše in s tem tudi obče človeške družbe.

Nikjer niso mogli razpravljati mimo sedanjih neugodnih, boljše rečeno, slabih gospodarskih razmer. Pokazali so na globlje vzroke zanje, predvsem na to, da veliko počasneje, kot smo pričakovali, v vsakdanjem življenju uresničujemo načelo, naj delavci v združenem delu v resnici v celoti odločajo o dohodku. Če želimo gospodarstvo postaviti na noge, moramo zagotoviti nagel razvoj samoupravljanja. Ne dvoumno sporočilo kongresov je, da je treba nenehno krepiti vlogo neposrednih proizvajalcev in celotnega združenega dela ter izrabiti možnosti, ki jih nudi neposredna demokracija oziroma delegatski sistem.

Za eno poglavitnih nalog delovnih ljudi in Zveze komunistov so na kongresih in konferencah določili gospodarsko stabilizacijo. Napredovati je mogoče le ob upoštevanju ekonomskih zakonitosti ter ob stalnem povečevanju produktivnosti dela in dohodka. Le kakovostni dejavniki gospodarjenja lahko omogočijo hitrejši gospodarski napredek in pripomorejo k večji konkurenčnosti našega gospodarstva na mednarodnem tržišču. Da bi delovne ljudi spodbudili k boljše delu in gospodarjenju, je v prihodnje nujno potrebno bolj ovrednotiti proizvodnjo in ustvarjalno delo. Od njega je odvisno tako rekoč vse.

Večjo skrb bo treba posvetiti tudi vlogi subjektivnih dejavnikov v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja. Pri tem je zlasti pomembno uresničevati vlogo in odgovornost zveze komunistov. Člani, organizacije in telesa ZK so dolžni konkretno prispevati k učinkovitejšemu delovanju političnega sistema, pri tem pa se morajo opirati na široko politično fronto, na vse delovne ljudi.

Kaže, da je pred 12. kongresom ZKJ končno prevladalo tudi spoznanje, da brez natančno izdelanih ukrepov, zlasti pri tistih potrebah, ki izvirajo iz socialistične narave naše skupnosti, ni mogoče uresničiti še tako dobro zamišljenih načrtov in programov razvoja. Kot ni mogoče v gospodarstvu spreminjati pogoje poslovanja, ne da bi mu omogočili prehod na nove, težje okoliščine, tako mora tudi vsak delavec in vsaka družina imeti možnost, da osebno presodi in dojamе svoj položaj, kaj dobi in kaj izgubi, če se v resnici usmerimo v boljše delo in gospodarjenje. Ta usmeritev se mora neposredno poznati na osebnem in družinskem življenjskem standardu. Zgolj pozivanje k žrtvam in odpovedovanju ter k spremembi delovnih in drugih navad je vnaprej obsojeno na neuspeh, če pri tem vsak posameznik ne bo videl svojega dolgoročnega interesa.

VINKO BLATNIK

VOJAKI NA POMOČ — Prevoznisko podjetje Vektor opravlja na parkirišču v Mačkovcu pri Novem mestu zaključna dela. Kot so v začetku gradnje obljubljali, bo prostor in okolica lepo urejena. V soboto je priskočilo na pomoč tudi 40 vojakov kasarne „Milan Majcen“. Otvoritev bo 20. junija. (Foto: J. Pavlin)

LISTINA O POIMENOVANJU ŠOLE V ROKAH BORCA — Predstavniku Gorjanskega bataljona Francu Pirkoviču je namestnica predsednice zbornice delovne skupnosti osnovne šole v Podbočju Marija Ferenčak v nedeljo izročila listino o poimenovanju nove šole po Gorjanskem bataljonu. (Foto: P. Perc)

PRIPRAVA NA IZPITE — V nedeljo, 6. junija, so artiški rezervni starešine obnavljali teoretično znanje in praktično obvladovanje vojaških veščin. Z zanimanjem so se posvetili zlasti nalogam iz topografije, kar prikazuje tudi slika. (Foto: Evald Rožman)

UDOBNEJŠA VOŽNJA PROTI MIRNI — Cesta med Mirno in Trebnjem je bila že precej načeta. S popravili ji cestarji novomeskega Cestnega podjetja sicer ne bodo vrnilo nekdanjega bleska, zato pa bo vožnja zdaj nekoliko udobnejša. Cestarji zaradi pomanjkanja denarja krpa samo luknje. (Foto: J. Simič)

NAŠIH LOVCEV NE ZANIMA?
Kadarkoli so novinarji našega „uredništva v gosteh“ zavili v odročne kraje med gozdove, so morali vedno poslušati tarnanje kmetov zaradi škode, ki jim jo povzročajo divjad. Prizadeti kmetje dostikrat tudi menijo, da je lovem vseeno, kaj se počne z njivami. Vendar le ni tako: to po svoje potrjuje tudi zapis o sodobni varovalni ograji v zadnji številki lovske revije „Lovec“. Te ograje izdeluje Roman Gorjup in se imenujejo hercules-elektronik; ocenjujejo jih, da so boljše kakovosti kot novozelandske. Žal se prikaza delovanja te ograje, ki je bil 17. aprila, ni udeležil noben lovec z našega območja.

Sejmišča
NOVO MESTO: Na ponedeljkov sejmu so rejci pripeljali 136 prašičev v starosti do treh mesecev ter 13 starih nad 3 mesece. Prodanih je bilo 125 pujsov, cena pa je bila nekoliko nižja kot na zadnjem majskem sejmu: za mlajše prašiče se je gibala med 2.200 in 3.100 din, starejše pa med 3.200 in 3.600 din. Naprodaj je bilo tudi 19 glav goveje živine, prodanih jih je bilo 13, od tega 10 za zakol. Cena volov je bila 64 do 70 din, krav 48 do 56 din, mladi živini pa od 60 do 70 din za kilogram žive teže.
BREŽICE: Na sobotnem sejmu prašičev je bilo naprodaj 368 do 3 mesece starih pujsov, lastnike pa jih je zamenjal 225. Cena: okrog 180 din za kilogram žive teže.

Bo Parkinson res imel prav?

V Sevnici naredili analizo o bohotenju administriranja — Ugotovitve lahko posplošimo — Klin se s klinom izbija, administracija pa ne z administracijo

Koliko besed je bilo že izrečenih in zapisanih o neustavljive razraščanju administracije pri nas! V minulem mandatnem obdobju so o tem govorili kar na treh sejah CK ZKS, vendar brez vidnega uspeha. Parkinsonov zakon kot da res deluje, administracija je kot večglavi zmaj, ki mu namesto ene odsekanke glave zrasteta dve novi.

Ko se je treba povsem konkretno spoprijeti s tem vprašanjem, zadenejo na zid nejasnosti že pri osnovnih opredelitvah. To kaže primer iz sevniciške občine, kjer se je te nevalne naloge lotila posebna komisija. Analize se je lotila, kljub temu da ni dobila v roke objavljen republiške enotne metodologije. Komisija je poslala vprašalnik na 55 naslovov, prvi mah pa dobila odgovore le od dvajsetih.

Sevniciška komisija je ugotovila, da so se proizvajalci organizacije pri zaposlovanju novih administrativnih moči obnašale gospodarno. Splošna zaposlenost je namreč tam narasčala približno za toliko kot zaposlenost v administraciji. Komisija je ugotovila, da je v občini število administrativnih delavcev skokovito naraslo v obdobju 1974–1980, kar gre predvsem na rovaš samoupravnih interesnih skupnosti.

Zanimivi so odgovori na vprašanje, zakaj se papirnata vojska tako nezadržno širi. Nekateri so v anketi kratkoma zapisali, da se režija razrašča zaradi režije same. Torej so tako pristali na veljavnost Parkinsonovega zakona o širjenju birokracije in šefovstva. Med vzroki so navedli ustanavljanje novih in novih služb, ki terjajo vedno več podatkov in evidenc ter dajejo delo druga drug. V analizi je bilo ugotovljeno tudi, da je za pretirano administriranje kriv zapleten sistem knjigovodstva, še posebej pa obračun osebnih dohodkov. Nenazadnje poudarja analiza, da je krivda, in to ne majhna, v zveznih in republiških telesih, zbornicah in drugih ustanovah ter kot piko na i dodaja, da se proti administraciji ne bi smeli in sploh ne da boriti z dodatno administracijo.

Referendum v Opekarni uspel, v Rudniku ne

Zapleti zaradi glasovnic

Komisija, ki je v Rudniku Globoko v ponedeljek, 7. junija, vnovič pretresala rezultate glasovanja o združitvi v Opekarno v Brežicah, je končno sporočila, da referendum v tem tozdu ni uspel. Tako odločitev smo zvedeli v torek zjutraj in hkrati s tem pojasnilom tudi to, da se bo direktor tozda pritožil na odločitev komisije. Gre namreč za dve glasovnici, na katerih je bila besedica „PROTI“ prečrtana, besedica „ZA“ pa ne obkrožena in so ju zaradi tega proglasili za neveljavni. Na referendumu so glasovali vsi člani rudniškega kolektiva. Za združitve v Opekarno se jih je izreklo 23, proti 24, preostala 2 glasova pa sta povzročila pravo zmedo. Po razpravi delegata Harapina na zadnji seji občinske skupščine v Brežicah tak izid ni presenetljiv, saj smo slišali, da so delavci premalo seznanjeni z ekonomskimi razlogi za združitve.

V Opekarni je bila odločitev delavcev zares veščinska, zato tamkajšnja komisija dva neveljavna glasova ne bi spravila v zadrego. Od 58 članov tozda se jih je 54 izreklo za združitve, 2 proti, 2 pa nista glasovala, ker sta bila tisti dan odsotna. J. TEPPEY

Pobuda od spodaj

Loka pri Zidanem mostu: v KS naj bi poravnali obveznosti tudi lastniki od nepremičnin

Je pošteno, da za številne vaše poti in geste zbirajo denar s samopriskom ali tudi kar sproti ob posameznih akcijah samo tamkaj živeči ljudje, tisti, ki imajo tam svoje počitniške hiše, pa se takim obveznostim izmaknejo?

V krajevni skupnosti Loka pri Zidanem mostu menijo, da bi zato morali spremeniti ustrezn član zakona o samopriskih. Dopolniti bi bilo treba 3. člen tega zakona tako, da bi lahko občinska skupščina oziroma skupščina krajevne skupnosti terjala plačevanje samopriska od ljudi, ki tam sicer stalno ne živijo, posedujejo pa nepremičnine. Taki, ki se obveznostim radi izognejo, niso le lastniki počitniških hišic, temveč lastniki celih kmetij.

V šolah izguba?

Ob polletju ne bi smeli biti presenečeni, če bo na več šolah primanjkljaj

„Če bo v negospodarstvu obveljala sedanja, nova amortizacijska stopnja, bodo vse šole v novomeski občini izkazale primanjkljaj,“ je na seji vseh treh zborov skupščine opozoril delegat osnovnih šol.

Dvakrat višja amortizacija od obračunane v prejšnjih letih pomeni za izobraževalne ustanove tako obremenitev, da je nikjer ne zmorejo. V občini pomeni to samo po osnovnih šolah 1 milijardo dinarjev, ki jih pa izobraževalna skupnost ne more zagotoviti, nihče drug tudi ne.

S podobnimi težavami se srečujejo še drugod v Sloveniji, zato je bil v drugi polovici maja na sestanku predsednikov izvršnih svetov občin Slovenije izoblikovan predlog ustreznim zveznim organom, naj se lani sprejeti zakon o amortizaciji že spremenijo, in sicer tako, da bi bilo negospodarstvo izvzeto glede tolikšnega povečanja amortizacije.

Vsekakor pa se bo finančni primanjkljaj pokazal na večini šol že ob polletni bilanci, kajti na pričakovati, da bi do spremembe zakonodaje prišlo pred jesenjo. S tem v zvezi pa se šolam obetajo dodatne težave, ki se jim ne bo moč ogniti. R. B.

Kmetijski nasveti

„Čudež“ širi siliranje /II./

Zadnjič je bilo na tem mestu pojasnjeno, kaj je omogočilo vsesplošen pohod siliranja krme in zakaj je mogoče uspešno in zanesljivo silirati tudi najbolj „trdovratno“, a hkrati najbolj kakovostno živinsko krmo: mlado travo, deteljo in travnodeteljno mešanico. Ovenitev je tisti preprosti, „čudežni“ ukrep. Velja pravilo: čim več beljakovin in čim manj sladkorja vsebuje krma, tem bolj mora biti pred siliranjem ovenela, da bo zavarovana pred škodljivim maslenokislinskim vrenjem.

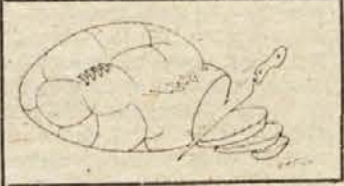
Celo tako daleč sežejo stvari, da strokovnjaki priporočajo odkos za siliranje proti koncu dneva, proti večeru, ko rastline vsebujejo največ sladkorja. Zjutraj ga imajo manj, saj so ga porabile v teku noči, ko ne asimilirajo. Ugotovljeno je tudi, da na primer pasja trava vsebuje manj sladkorja kot druge vrste trave; če ona pravladuje v krmi, jo je treba zato pred siliranjem bolj oveniti, ji bolj zvečati koncentracijo sladkorja. V nasprotju z njo pa sta angleška in italijanska ljujka bogatejši s sladkorjem, zato ju je precej lažje silirati.

Lucerno, na primer, ki vsebuje visok odstotek beljakovin, priporočajo oveniti na 40 odstotkov suhe snovi. Ker pa se taka, že napol suha krma težko silira, jo je treba pred siliranjem zrezati in v silosu še posebej temeljito tlačiti. Rezanje je resda zamuden (in vedno priporočan) posel, zlasti na dolžino 1 do 2 cm, vendar je potem uspeh siliranja toliko zanesljivejši.

V praksi kmetovalec seveda ne bo imel časa natančno meriti odstotka sušine v krmi, ki jo pripravlja za kisanje. Ob normalnih razmerah naj bo pokošena krma vsaj šest ur na soncu in vsaj enkrat obrnjena. Ze to samo po sebi govori, da v nobenem primeru ne sme takoj ali celo mokra v silos. To narediti bi bil neodpušljiv prekršek, ki se grdo maščuje.

Za vsak primer (ali pa ob izjemno slabih vremenskih razmerah), je mogoče obvarovati kisel pred kvarjenjem tudi z dodatki, s konzervansi. Tak konzervans je mravljinčna kislina, v praksi pa se uporabljata predvsem pripravka arbolis in kofasil v količini 2 do 3 kg na tono zelene mase.

Inž. M. L.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...
Ureja: Tit Doberšek

Predlog za dopolnitev sortnega izbora

Od sort vinske trte trsnega izbora iz leta 1935 (ne 1945, kot je tiskovna napaka v članku v DL 3. 6. 1982) bi kazalo vključiti v razširjeni trsni izbor za dolenski vinorodni okoliš še zeleni silivane in njegovo selekcijo neburgovce pa morda tudi burgundec in traminec. Tem sortam bi dodali še šipon, ki ga z uspehom gojijo na Bizelskem pa tudi že na Dolenskem. Morda bi kazalo saditi na izrazita lapornata terjala plačevanje samopriska od ljudi, ki tam sicer stalno ne živijo, posedujejo pa nepremičnine. Taki, ki se obveznostim radi izognejo, niso le lastniki počitniških hišic, temveč lastniki celih kmetij.

Tako kot predvojni trsni izbor iz leta 1935 naj bi tudi dopolnjeni trsni izbor izmed mnogih sort določal zlasti kvalitativne bele sorte, ki pravočasno dozorevajo in kljubujejo zimski pozebi. Dosedanji očitek tem sortam glede manjše rodnosti v sodobnem vinogradništvu v glavnem odpade, saj s pomočjo žične opore, ki omogoča tudi dvoetažno vzgojo, ter pravilnega, zadostnega in rednega gnojenja lahko tudi pri teh sortah dosežemo bogat pridelek.

Ker zlasti mlajši vinogradniki na Dolenskem predlaganih sort za razširjeni trsni izbor za dolenski vinorodni okoliš ne poznajo dovolj, saj so jih po vojni le izjemoma sadili posamezni ljubitelji, naj te sorte podrobneje predstavimo. Hkrati pa lastnike nasadov teh sort še enkrat pozivamo, da o njih povedo svoje mnenje.

BELI BURGUNDEC

V sedanjem trsnem izboru je sorta označena kot „beli pino“ (sinonimi: Pinot blanc, Burgunder weisser, Morillon blanc, Weisser klevner, Weisser ruelder) je kot priporočena sorta določena v mariborskem, radgonsko-kapelskem, ljutomersko-ormoškem, Halozah z obronbinim pogorjem, prekmurskem in briškem vinorodnem okolišu, kot dovoljena sorta pa še v šmarnsko-virštajnskem in vipavskem vinorodnem okolišu.

Poreklo: Sorta izvira iz Francije. Največ jo gojijo v Burgundiji, od tod tudi ime, ki ga pozna. Pri nas to sorto že od nekdaj gojimo v severovzhodnem vinorodnem območju, Virštajnu, na Bizelskem, na Primorskem zlasti v Brdih in Koprščini, na Dolenskem pa v Drči pri Šentjerneju in na Gradišču pri Trebnjem. Tudi v starih vinogradih na Dolenskem je bilo te sorte kar precej, povsod pod imenom beli burgundec. To ime kaže ohraniti in ne uvajati tujih izrazov.

Opis sorte: Enoletna rozga (po odpadu listja) je rdeče-rjava, v lahkim vijoličastim leskom, ima zlasti na členkih temnejše črte in pikice. Med členki so kratki do srednje dolgi. Trs je razmeroma bujne rasti. List je srednje velik, okrogel, tridelen, gladek, zgoraj živozelene, spodaj blede zelene barve, s priostrenimi zobni na robu. Listno rebro je gola. Vrščiki mladik so belkasti, volneni kosmati. Cvet je dvospolen. Grozd je kratek, zbit, valjast, na kratkem debelem peclju. Teža grozda je 8 do 12 dkg. Jagoda je okrogla ali nekoliko podolgovata, drobna do srednje debela, rumenozelene barve, močno naprašena. Jagodna kožica je tanka, meso je sočno, dobrega vonja in okusa. Zori v drugi zoritveni dobi (sredi septembra). V normalni zrelosti pridobi 20 do 22 % sladkorja in okrog 6 promilov kisline.

Izkušnje: Trto režemo srednje dolgo do dolgo. Sorta je zaradi pravočasne zrelosti primerna za nižje in vremensko manj ugodne vinorodne lege. Proti zimski pozebi je trta odporna. Rodi srednje bogato, več kot renski rizling ali sovignon. Za to sorto so primerne značne do srednje težke zemlje. Beli burgundec je občutljiv za oidij in je treba škropivo redno dodajati žveplene pripravke. V jeseni grozde rado gnije. Gnojiti je treba močneje zlasti s kalijem.

Vino belega burgundca sodi med vrhunska bela vina, je zelo prijetnega, milega okusa. Manjši odstotek nepovrelega sladkorja je v tem vinu začetjen. Zelena barva vina belega burgundca je nekoliko rumenkasta. To vino uporabljajo tudi za predelavo v naravna penača se vina (šampanje). Kot pravi Dionizij Amfora v Vinskem tabernaklju, je to vino za omizje lepih in pametnih žensk, ki znajo uživati. Pravi vrhunc doseže po dveh letih. Vino belega burgundca kot sortno vino stekleničimo in ga dobimo v prometu v steklenicah 0,7 litra. V mešanici belih vin zelo dvigne kvaliteto vina.

Komentar: Sorta za Dolence v glavnem predstavlja novost, čeprav sodi med najstarejše sorte na Slovenskem. Po vojni smo v Sloveniji sorto nepravilno zanemarili. Tega pa niso storili drugje. Dolenski vinogradniki, ki so obiskali veliki kombinat Belje ali pa vinogradnike v Gorških Brdih, so se lahko prepričali, kako to sorto upoštevajo, jo na veliko gojijo in so s količino pridelka zadovoljni. Poleg kakovosti je pri tej sorti zlasti upoštevanja vredna lastnost dovolj ranega dozorevanja. Zato bo sorta v dolenskem sortimentu belih vin kvaliteto teh vin znatno izboljšala. DT

Odloča naj teža argumentov

Nihče ne more iti mimo nespornih prednosti integracij in sodelovanja v združenem delu, saj je to v splošnem družbenem interesu in posebej poudarjeno v stališčih ZK in drugih družbenopolitičnih usmeritvah — Kaj je navzlic temu vodilo delavce Tesnil iz Velike Loke, da so se odločili za izstop iz Donita? Na kratko v tem zapisu ponavljamo kronologijo dogajanja, skušamo pojasniti vzroke, ob tem navajamo stališča Tesnil in komisij, ki so se ukvarjale s tem

Znano je že in o tem smo izčrpnje poročali, da je Donitov tozđ Tesnila iz Velike Loke 5. maja letos na referendumu izglasoval odločitev o ustanovitvi samostojne delovne organizacije. Tak korak je delavcem Tesnil narekovala težnja po boljšem poslovanju, pa tudi dejstvo, da so Tesnila prerasla okvire tozda. Prvi referendum, ki je bil razpisan za lanski 24. december, je bil preložen na pobudo družbenega pravobranilca samoupravljanja Slovenije. Ta je terjal, da se izdela celovita analiza take ali drugačne odločitve delavcev Tesnil. Vendar v Tesnilih od poslovođnih organov delovne organizacije in ostalih tozđ niso nikoli prejeli nič podobnega. Ker so odpovedale tudi vse druge oblike sporazumevanja, je bilo sklenjeno na skupnem sestanku predstavnikov komitejev občinskih konferenc ZK Ljubljana—Šiška, Trebnjega in predstavnika CK ZKS, da analizo pripravi strokovno-politična komisija, ki je bila tedaj imenovana. Toda do 1. aprila, to je do roka, v Tesnilih niso prejeli nikakršne analize. O možnostih ustanovitve samostojne delovne organizacije je poročilo pripravila le delovna skupina CK ZKS. Poročilo delovne skupine kljub številnim kritikam razmer v OZD Donit govori proti samostojni delovni organizaciji. V trebanjski občini pa menijo, da je dosedanji razvoj tozda pokazal upravičenost nove organiziranosti. Kdo ima torej prav?

V primeru Tesnil pa se zdi, da ni več prostora za demokratično in argumentirano razpravo. Problemska konferenca osnovnih organizacij ZK Donit, ki je bila 13. januarja, ni uspela. Zato je bila na sestanku sekretarjev komitejev občinskih konferenc ZK Ljubljana—Šiška in Trebnje skupaj s predsednikom komisije za družbenoekonomске odnose CK ZKS sprejeta pobuda, da se ustanovi posebna strokovno-politična komisija, ki naj oceni argumente za ustanovitev in proti ustanovitvi delovne organizacije. Vendar ta komisija ni nikoli začela delati, ker so predstavniki OK ZKS Ljubljana—Šiška kategorično zavrnili sodelovanje v komisiji, če bi le-ta obravnavala razloge za ustanovitev delovne organizacije v Veliki Loki. Zđaj pa ni več nič slišati o strokovnem utemeljevanju za tak korak.

Prav pri tem primeru pa bi se moralo pokazati, ali smo sposobni za demokratično in argumentirano razpravo. Delovna

organizacija Donit (beri: skupne službe) si je znala poiskati in pridobiti močno politično podporo ne samo znotraj kolektiva, ampak tudi zunaj. Ravna po načelu, kdor ni z nami, je proti nam. Za te namene se poslužuje tudi Donitovega tovarniškega časopisa. Najbolj kričeč primer je fotobodica v Osatovi rubriki, kjer so lovska puška, nož in drugi rekviziti predstavljeni kot najbolj učinkovit „instrumentarij“ za boj proti tistim oblastnežem, ki zidajo svoje enovite ozd. Ali je res treba na tak način braniti združevanje dela in sredstev? Verjetno gre za to, da hočejo skupne službe ohraniti svoj privilegirani položaj, predvsem pa proračunsko financiranje njihovega dela, kar ugotavlja tudi delovna skupina CK ZKS. Tesnila za skupne službe in pa za tozde Komerciala in Institut prispevajo okoli 20 milijonov dinarjev. V Donitu pa se boje, da po izločitvi Tesnil tudi drugi tozdi ne bi hoteli več toliko plačevati.

Nočemo biti branilci ozkih tozđovskih in tehnokratsko-birokratskih interesov. Radi bi samo posredovali še dodatne podatke, ki naj prispevajo k razčiščenju odnosov v delovni organizaciji Donit. Zato moramo povedati, da je Donit res prispeval k nastanku tovarne v „idilični Dolenjski“. Toda prispeval je le okoli 20 odstotkov denarja za naložbo, ostalo pa so bila združena sredstva, ki so jih Tesnila sama vrnila. Na začetku so bile težave toliko hujše, ker so v Veliko Loko dobili tudi

Stališča kongresa so bila jasna, zato toliko bolj bode v oči zavestno rušenje resolucijskih usmeritev, oportunistem in nepripravljenost za uresničevanje sklepov pri uveljavljanju medsebojnega povezovanja in uresničevanja skupaj dogovorjenih ciljev. Tak primer je temeljna organizacija in komunisti v njej, Tesnila iz Velike Loke, je v razpravi povedala Marija Murn. V tem tozdu so namreč le nekaj dni po kongresu razpisali referendum za odcepitev iz delovne organizacije Donit. Opozorila je, da so komunisti svoje moči usmerjali v dokazovanje neuspešnosti obstoječih oblik združenja in v iskanje svojih ozkih interesov, namesto da bi uresničevali naloge, ki so zapisane v skupnih dokumentih, pri čemer so imeli podporo tudi v občinskem vodstvu.

Tudi delovna skupina CK ZKS, ki je obiskala Donit, ni soglašala z odcepitvijo, je nadaljevala Murnova, vendar ni preusmerila komunistov v iskanje skupne poti za uresničevanje dolgoročno zastavljenih interesov delavcev. Torej je tu konkreten primer, je menila, ko je treba preveriti akcijsko učinkovitost osnovnih organizacij ZK v vsej delovni organizaciji, še posebej v tozdu Tesnila. Delo, 4. junija 1982 v poročilu s seje CK ZKS

grecejšnje količine nekurantnega blaga, ki ga je bilo treba odpisati.

A to ni samo en primer težav, do katerih je prihajalo v Donitu. Delavci Tesnil, ki so v trebanjski občini med najbolje samoupravno in sindikalno organiziranimi — o tem govore dobro izpeljane razprave o periodičnih in zaključnih računih, proizvodnih problemih — so nanje stalno opozarjali. Toda v Donitu so jih imeli za nergače in razbijače. Zato jim je bilo večkrat rečeno, naj le zapuste Donit, češ potem bo 90 odstotkov problemov v Donitu razrešenih. Ali res?

Delovna skupina CK ZKS (že druga po vrsti, prva se je s problemi ukvarjala že lani), ki je pripravila gradivo za ponovno problemsko konferenco navaja med drugim, da so samoupravni akti na ravni delovne organiza-

VEČINA SE JE ODLOČILA ZA DELOVNO ORGANIZACIJO — Delavci Donitovega tozda Tesnila iz Velike Loke so se na referendumu, ki je bil 5. maja, odločili za samostojno delovno organizacijo. Referendum se je udeležilo 97,45 odstotka vseh zaposlenih, „za“ je glasovalo 93,5 odstotka delavcev, „proti“ pa jih je bilo 4,1 odstotka.

cije še nekoliko zadovoljivi. Toda v resnici jih skoraj niso izvajali.

Svobodne menjave dela med tozdi in skupnimi službami ni, dohodkovni odnosi niso zaživele, v vsakem tozdu po svoje dele sredstva za osebne dohodeke, zaradi nedela in neučinkovitosti skupnih služb, tozđov Komerciala in Institut so morali uvajati svoje službe. To pa je bilo nujno, saj je tozđ Institut v letih 1977 — 1981 v roku opravil samo 13 odstotkov nalog, ostale pa z veliko zakasnitvijo ali nikoli.

Prva in najbolj pomembna naloga temeljnih organizacij pa je, da čimbolje poslujejo. Zato se tozdi niso mogli zanašati na skupne službe in so razvijali vzporedne dejavnosti. Vprašanje je, če je bil to interes „tehnobirokratskih struktur“ v tozdu Tesnila. A povezanost ni bila slaba samo med tozdi in skupnimi službami, ampak tudi med samimi tozdi. Po zadnji oceni delovne skupine CK ZKS Donit „ni resnično samoupravno organizirana in resnično integrirana celota in delavci temeljnih organizacij nimajo veliko skupnih interesov za razvoj delovne organizacije kot celote.“ Ali so za to krivi sami delavci tozđov ali morda celo samo Tesnil?

V Tesnilih se vendarle ne sklicujejo samo na slabo usklajevanje dela znotraj delovne organizacije. Mnenja so, da so že prerasli okvire tozda, kar so zapisali tudi v temelje planov za to srednjeročno obdobje. Torej pobuda za ustanovitev delovne organizacije ni padla z neba in Donita ne bi smela presenetiti.

Sploh se zastavlja vprašanje, ali je tozđ enkrat za zmeraj zakoličena samoupravno — ekonomska enota ali pa lahko preraste v samostojno delovno organizacijo. Ali bi se morale res na ta način pretrgati vse proizvodne in poslovne povezave med Donitom in novo delovno organizacijo? V tem smislu so govorili v Donitu in tozdu Tesnil. Rečeno je bilo namreč, da Tesnil ne bi več dobavljali reprodromateriala Tesnilom, Donit pa bi moral iti „še enkrat“ v gradnjo take tovarne, kakršna je v Veliki Loki.

Kot si zamišljajo v Donitu, so pri nas lahko proizvodne in dohodkovne povezave samo znotraj plota delovne organizacije. Taka pojmovanja prav gotovo ne morejo prispevati k združevanju dela in sredstev v slovenskem in jugoslovanskem merilu. Še manj je na temelju takega pojmovanja moč graditi skupni jugoslovanski trg, skupno nastopanje na zunanjih trgih in podobno. Sploh pa se vsiljuje vprašanje, kakšno funkcijo neki ima sozđ Kemija, ki bi tudi po morebitni ustanovitvi nove delovne organizacije, moral skrbeti za povezanost obeh.

Res je, kongresne usmeritve so jasne in nedvoumne, toda v primeru Donita in Tesnil je videti, da zadeva ni tako preprosta. Težave se vlečejo že leta, ne da bi jih razreševali zato ne bi bilo pravično, če bi zđaj klicali na odgovor samo delavce Tesnil, njegovo vodstvo in družbenopolitične organizacije. Če dejansko ni možnosti in potrebe za ustanovitev samostojne delovne organizacije v Veliki Loki, potem bo treba odnose razčiščevati na ravni delovne organizacije in ne samo v Tesnilih.

JOŽE SIMČIČ

DOBRA KOŠNJA — Izredno lepo in toplo vreme prejšnji teden so kmetje s pridom izkoristili za košnjo. Kočevarjevemu očetu iz Krizevske vasi pri Metliki sta pri spravilu sena pomagala hčerka študentka in sin, ki sicer dela v Iraku, sedaj pa mu doma tečejo zadnji dnevi dopusta.

Lovila ribe, ujela žabo

To se je primerilo Tini (Dnevnik) na novinarskem tekmovanju v Podlehniku — Za Dolenjce drugo in četrto mesto

Letošnje tekmovanje novinarjev v lovu rib „Podlehnik 82“, ki je bilo v soboto, 5. junija, je bilo tudi stabilizacijsko uravnavano. Udeležilo se ga je le 51 novinarjev in njihovih pomočnikov oz. 16 tričlanskih ekip in trije posamezniki, ki so skupno ujeli blizu 100 ribic in eno žabo.

Tudi na tem tekmovanju se je znova potrdilo, da ženske enakovredno zavzemajo najvišja in najodgovornejša mesta. Med 16 ekipami je namreč zmagala prav ženska oz. druga ekipa Dnevnika (Ule, Matko, Rutar), ki je uplenila 20 ribic. Druga je bila moška ekipa Večera (15 ribic), 3. prva oz. moška ekipa Dnevnika (12 ribic) in na odličnem četrtem mestu je bila mešana ekipa Dolenjskega lista (z 9 ribicami).

Med posameznicami sta si s po osmimi ribicami delili prvo mesto Lidia Skalicki (Večer) in Milena

Ule (Dnevnik). Zreb je prvo mesto in pokal naklonil tekmovalki Večera. Sicer pa so ženske pobrale sploh vse pokale: za najboljšo žensko ekipo, za najboljšo ekipo in za najboljšo posameznico.

Med moškimi je z 10 ribicami osvojil prvo mesto domačin Ludvik Kotar (Radio—Teknik Ptuj), drugo mesto z osmimi ribicami pa Jože Prime (Dolenjski list), ki je prejel tudi nagrado za najmanjšo uplenjeno ribo, 3. in 4. mesto sta si delila Martin Matko (Dnevnik II) in Jože Slodnjak (Večer).

Podeljeni sta bili še: nagrada za največje uplenjeno ribo, to je za dobrih 20 cm velikega krapa prejel Skalicki (Večer), in nagrada za najbolj čudno ribo (v resnici je bila to žaba), ki jo je ujela Tina Matko (Dnevnik).

J. P.

Za dva pokala

Mladi Kočevci so se uvrstili v nadaljnje tekmovanje

Pred kratkim so tekmovali učenci in učence osnovne šole Zbora odpadancev Kočevje za veliki športni atletski pokal v 7 vrstah in za mali atletski pokal v 6 vrstah.

Zmagovalci v posameznih vrstah v skupini za veliki pokal so bili:

Ženske: tek na 100 m Tatjana Klepec; tek na 300 m Lili Kitič; tek na 600 m Anica Vidic; daljina Vesna Dragoš; višina Nataša Blažič; krogla: Branka Muhvič.

Moški: tek na 100 m: Tomaž Novak; tek na 300 m Dragi Marjanovič; tek na 1000 m Roman Cerkenik; daljina Stane Kovač; višina Iztok Ivanež; krogla Matjaž Grebenc.

Mali pokal: ženske: 60 m Suzana Obranovič; 300 m Vesna Mitrovič; 600 m Duška Križmanič; daljina Milka Praštalo; višina Andreja Drobnič; krogla Branislava Grahovec.

Moški: 60 m Marko Kralj; 300 m Boštjan Janež; 600 m Milan Marič; daljina Saša Balovski; višina Tomaž Markovič; krogla Rudi Levstik.

S temi uspehi so se mladi kočevski športniki uvrstili v nadaljnje tekmovanje.

ANDREJ ARKO

ŠE ENA ZMAGA SEVNIČANOV

V redni prvenstveni tekmi II. republiške rokometne lige so sevniški rokometarji v soboto porazili moštvo Šempetra. Sevničani so zmagali 27:24. V moštvo ne igrajo nekateri igralci zaradi bolezni in poškodb.

PIONIRJI KRŠKEGA TRETJI V SLOVENIJI

Na republiškem prvenstvu šolskih športnih društev, ki ga je rokometna zveza Slovenije pripravila v Ajdovščini, so pionirji krškega rokometnega kluba osvojili tretje mesto. Sandi Deržič, Ivan Kastelic in Aleš Cvar gredo 18. junija v Strunjan na priprav slovenske pionirske reprezentance.

SEMIŠKE IGRE

V nedeljo, 20. junija popoldne, bo semiško TVD Partizan že osmič zapored pripravilo priljubljene „semiške igre“, nekakšne igre brez meja po semiško. Pomerile se bodo ekipe iz Semiča, Stranske vasi, Gradca, Širekļevca, Črešnjevca, Črmošnjic, Kota in Rožnega dola. Ekipo sestavlja sedem članov, tri članice in po en pionir, pravico nastopa pa imajo le krajani KS Semič in Gradac. Pomerili se bodo v igrah: mokra tekma, mundial 82, energetska kriza, praščikanje, račke, orosta linija in vlečenje vrvi, rdeča nit pa bo, kot vsako leto, Janez vasovalec. Po tekmovanju bo veselica.

LOVCI MIRENSKE DOLINE SO TEKMOVALI

Člani lovskih druščin Mirenske doline so se v nedeljo, 30. maja, na Trebelnem pomerili v lovskem streljanju. Med posamezniki na tarčo srnjaka je zmagal Matjaž Malus (Tržišče), sledita France Florjančič (Mokronog) in France Starič (Trebelno). Pri streljanju na glinaste golobe je bil najboljši Ciril Janežič (Mokronog), sledila pa sta mu Albin Verščaj (Trebelno) in Sandi Leskovec (Mirna). V skupnem seštevku je zmagal Ciril Janežič, 2. Sandi Leskovec, 3. Alojz Dolinar (Trebelno). Med ekipami so bile najboljšje Mirna, Tržišče in Trebelno.

A. VERŠČAJ

POIZKUS Z ZELIŠČI

Kmetijsko gospodarstvo Kočevje in Lek Ljubljana sta zasadila z zdravilnimi zelišči več površin na območju Koprivnika, Lazov in Poljanske doline v kočevski občini. Vsi nastadi so poizkusni. Če bo poizkus uspel, se pravi, če bosta z uspehi zadovoljna oba partnerja, bodo začeli z redno proizvodnjo zdravilnih zelišč na še večjih površinah.

ČEPRAV ZAŠČITENA, KONČUJE V VAZAH — Eno redkih rastišč azeleje pontice nasploh pod Gorjanci je te dni pogosto obiskano. Le da je med občudovalci veliko takih, ki si veje rumeno cvetovih grmov tlačijo v prtljažnike, o čemer pričajo le oskubena debla in sledovi rumenih cvetov ob cesti. Ali ne bi kazalo zaščitene rastline vsaj v času cvetja resnično zaščititi? (Foto: B. B.)

PROPADAJOČA HIŠA — Sredi Črmošnjic neustavljivo propada večših mogočna hiša, nekdanje župnišče, in kazi pogled na vasko središče. Pred časom se je za hišo zanimal Krkin tozđ Zdravilišča, žal pa očitno iz tega ni bilo nič.

Jezik Sodobnosti

74. izjava Jezikovnega razsodišča SZDL Slovenije

Od prevajalca Toneta Potočarja, ki že pol stoletja posreduje med slovensko in hrvaško književnostjo, smo dobili daljše pismo. Iz njega navajamo:

„Pred dobro uro mi je poštar prinesel marčno Sodobnost. Politistam po njej in začuden obstanem na strani 256. Tretji odstavek se tam začneja takole: „Čakam. Vidim, da je po sredi nekaj nenavadnega.“ Ob tem nemarnem „po sredi“ ki se v srbohrvaščini seveda piše skupaj, sem si reknel kakor že tolikokrat: Na Dolenjskem po sredi pride četrtek.

To je le drobec, a v reviji že dalj časa ugotavljam izjemno veliko naglavnih napak, kar zadeva slovenščino. Površno si ogledmo samo prve tri številke lanskega letnika. Navajam strani.

4 „z ničEmer zadovoljna“; 46 „iz druge strani“; 162 „Na poti iz Kotora NA Cetinje“, vendar 163 „iz Cetinja“; 166 (vrnil se je) „iz ilegalnega sestanka“; 182 „V slovesu očeta je prvič občutila svet zunanji nje“ — zakaj ne „v očetovem slovesu“, in prav je seveda „zunaj SEBE“; 185 „ki je iz železniške postaje peščil“; 320 „ki ČUDITA mlade Američane“; 322 „Naj marmiladi rodovi ne vedo o dvesto TISOČIH ljudeh“; 322 š: Atlantska lista namesto LISTINA. In takega blaga je v reviji kolikor hočete.“

Razsodišče vabi vse, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov: Sekcija za slovenščino javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7.

Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

Še: Romski konji v mladi pšenici

Pripombe na prispevek s tem naslovom, objavljen v Dolenjskem listu 27. maja

Pod zgornjim poetičnim naslovom ždi v zadnjem Dolenjskem listu (27. maja, 1982) članek, ki je kaj značilen za revolucijaški žurnalizem nekaterih naših časnikov, kadar je govor o Romih.

Z M. B. ne kaže razpravljati, saj tudi ni kaj razpravljati, poleg tega pa je zapisal le tisto, kar so mu sporočili na upravi inšpekcijskih služb. Seveda tudi Romov ne gre zagovarjati, ko pa so si s tatinskimi posegi v gozd, polje in travnik dejansko še bolj otežili svoj že tako in tako skoraj brezupni položaj. Vseeno pa bi od M. B. Dolenjskega lista, SZDL, ZK pa od delovnih organizacij in drugih, ki bi morali že zdavnaj odločno pristopiti in rešiti pravično, dosledno in celovito upoštevaje Rome kot posebno narodnostno (indijsko) manjšino s specifično zgodovino, tradicijo in mentaliteto, dandanes pričakoval, da vsaj ne priliva olja na že tako hud ogenj.

Natanko to pa počne M. B. v svojem članku Pričakoval bi pristop, ki bi zapleteno zadevo ustrezno problematiziral, ne pa hujskaško in enostransko oznanjal že dolgo poznane resnice. Pisanje v Dolenjskem listu vse preveč spominja na izpade tiska in javnosti v času segregacijskih nestrpnosti na jugu ZDA ali antisemitskih pogromov v Rusiji.

Ce bi M. B. poizvedel na občini ali celo še bliže na Centru za socialno delo v Novem mestu, bi na primer zvedel, da se inkriminirana 11-članska družina Valentina Brajdiča v Dobruški gmajni že dve leti in pol nima kje pod milim nebom namestiti, da so otroci in dojenčki pod 'streho' iz PVC prezimili že dve dolgi in ostri zimi in da še danes, razen nemočnih poskusov referata za posebna socialna vprašanja pri novomeški občini, nihče s prstom ne gane, da bi se družina Valentina Brajdiča lahko nastanila na primernejšem kraju. Hči Valentina pa je pri vsem tem pridna delavka v šentjernejški Iskri. Tudi glede sečnje

gozda ni tako prekleto jasno (fotografija, ki ste jo objavili v ilustraciji, je sijajen primer sodobne komunikacijske manipulacije), če samo Romi uničijo toliko gozda. Mnogi 'naši' namreč znajo spretno-podlo izkoristiti ciganski stil sečnje v svoj prid.

Med štirimesečnim intenzivnim delom na filmu o romski problematiki sem bil, žal, mnogokrat priča duhoviti omejenosti, primitivizmu, nespameti in psevdocivilizacijskemu ravnanju in miselnosti premnogih Dolenjcev, kar je po mojem prepričanju ena od osnovnih ovir pri reševanju romskega vprašanja v novomeški občini. To postane jasno zlasti, ko se človek sooči s početjem in miselnostjo Pomurcev. Druga ovira so po sili razmer in strahote zgodovine preganjanja in onemogočanja Romi sami, takšni, kot ta čas so. Če bomo še mi še naprej takšni, kakršne nas razodeva M. B.-jev članek, še dolgo dolgo ne bo znosnega sožitja med romskim in večinskimi narodom pri nas.

FILIP ROBAR

pisma
in
odmevi

PESTRA „NAŠA BESEDA“

Pri kraju so nastopi kulturnih skupin šolarjev „Naša beseda“, ki so se tako predstavili tudi občinstvu drugih krajev, ne le doma na svojem šolskem okolišu. Šentjanžani so ponudili v kulturno izmenjavo folklorno in lutkovno skupino. Nastopal je seveda tudi zbor Rega, Rega, sestavljen iz krmeljskih in šentjanških pevcev. Krmeljčani so nastopali še z ritmično skupino in lutkovno igrico. Učenci osnovne šole Trzišče so predstavili dekliski kvartet in podobno kot Sevniciški Partizijevcevo igro „Taki ste – taki smo“. Boštanjčani so nastopali z dekliskim nonetom, Blančani pa z gledališko skupino in mladinskim pevskim zborom.

Nismo tako slabi kletarji

Odmev na imenlje, da smo Dolenjci sicer dobri vinogradniki, a precej slabi kletarji (Dol. list 3. junija)

Kot vinogradnik se ne morem strinjati z vsebino članka „Dolenjci dobri vinogradniki, a žal precej slabi kletarji“, ki je izšel v 22. številki Dolenjskega lista. Mislim, da to ne drži.

Ce bi bili res slabi, potem ne bi hodili ljudje po zidanicah iskat domačega vina. Za primer navajam, da je pred leti neki Šentjernejčan pri meni kupil 100 litrov vina po naročilu novomeških funkcionarjev, ki so imeli nekakšno proslavo. Z vinom so bili zelo zadovoljni. In še en primer: v časopisu sem prebral, da so slovenski in tuji otorinolaringologi za neuradni zaključek strokovnega srečanja odšli v neko zidnico

nad Metliko na pečnega janjca in belokranjsko kapljico. Le zakaj v zidnico in ne v kakšen hotel?

Vprašujem se, ali smo zato slabi kletarji, ker nas ob trgatvi oziroma prešanju grozda ni treba nadzorovati, koliko vode tedaj porabimo.

ŠENTJERNEJSKI VINOGRADNIK

DELO KLUBA OZN

Člani kluba OZN v Domu za učence Majde Šilc v Novem mestu smo imeli pester maj. Ogledali smo si barvni film Nuklearno odštevanje, po projekciji pa se je razvil zanimiv pogovor med učenci in vzgojitelji o oboroževanju in mirovnih pogajanjih. Zadnji dan maja smo pripravili tekmovanje na temo Vojaški bloki. Zmagal je Marko Režek.

IRENA ŠEŠAR
Dom za učence M. Šilc
Novo mesto

Srečanje z mladino na Ljubelju

12. junija dopoldne

Komisija za bivše politične zapornike, internirance in izgnance pri Zvezi združenj borcev NOV Slovenije vabi na 10. tradicionalno srečanje z mladino na Ljubelju, ki bo v soboto, 12. junija dopoldne. Tokrat bo za kulturni spored poskrbela občina Ljubljana-Bežigrad; že v petek se bodo na Ljubelju zbrali mladi likovniki iz osnovnih šol Bežigrada in Trziča, prišli pa bodo tudi njihovi vrstniki iz Celovca, Gorice in Trsta. Risali bodo današnji Ljubelj in njegovo okolico, pa tudi predstavo po pripovedovanju, kakšen je bil Ljubelj kot taborišče smrti in podružnica zloglasnega Mauthausna. Izdelke bodo razstavili v soboto v dveh velikih šotorih.

Občinske delegacije in bivši politični zaporniki, interniranci in izgnanci bodo v soboto prišli na Ljubelj z borčevskimi prapori, prinesli pa bodo tudi vence. Letos jih bodo položili tudi pred novi Titov spomenik na vrtu ljubeljske karavle graničarjev, ki edina v državi nosi ime v spomin na velikega državnika in borca za svetovni mir.

JOHN SEVER
KANADA

POBRATENJE KULTURNIH DRUŠTEV

Člani prosvetnega društva Anton Umek - Okiški iz Boštanja že od lanskega leta uspešno sodelujemo s kulturniki DPD Rudi Jedretič iz Ribnega pri Bledu. Prve stike smo navezali med gostovanjem njihove skupine v Sevnici in naše folklorne skupine v Ribnem. Na zadnjem gostovanju smo se odločili za pobratenje. Svečano listino smo podpisali v Ribnem.

MILAN SIMONČIČ
Boštanj

ZBIRALI SMO OBLAČILA

Akcije zbiranja oblačil, ki je tekla po vsej Sloveniji, smo se udeležili tudi učenci naše šole. Zbrali smo 550 kg uporabnih oblačil in 150 kg oblačil in krp za predelavo. Najbolje se je izkazal B. B. razred.

JOŽICA ŽAGAR
OŠ 12. SNOUB
Novo mesto

BOGATO PRAZNOVANJE KRAJEVNEGA PRAZNIKA - Preteklo soboto so Mirenčani pripravili bogato praznovanje krajevnega praznika. Že ob 8. uri zjutraj so se pomerili strelci, ob 9. uri je bilo tekmovanje mladih koscev in grabljic, v osnovni šoli pa je bila slavnostna seja skupnosti borcev Zapadnodolenjskega odreda in srečanje borcev III. bataljona I. brigade Vojske državne varnosti. Šolarji pa so imeli dan pred tem v taboru Zapadnodolenjskega odreda uro zgodovine. Popoldne je bila pri lovski koči v Zapužah proslava, na kateri je predsednik sveta krajevnih skupnosti Maks Kurent opisal dosežke dosežke in načrte za prihodnost. Na proslavi so podelili priznanja najbolj zaslužnim za razvoj krajevnih skupnosti. Priznanje je prejela tudi osnovna organizacija ZSMS, v njenem imenu pa ga je sprejela predsednica Breda Kranjc. (Foto: J. Simičič)

„Ne razumem več pisanja“

izseljenec John Sever iz Kanade očita, da uporabljamo v pisanju preveč tujk - Je časopis res nerazumljiv?

V dolgem pismu, ki nam ga je poslal v Kanadi živeči John Sever, je marsikaj zanimivega, nekaj naprednih, posplošenih stališč, nekaj pa tudi takšnega, kar nam daje misliti. Predvsem smo se zamislili nad tem, kar je napisal o časopisnem jeziku in razumljivosti pisanja v Dolenjskem listu. Kratek izvleček iz preobsežnega pisma je takle:

„Pišete nekakšno novo slovenščino, ki je izseljenci ne razumemo več, zato bi morali v časopisu objavljati še besednjaki, kjer bi besedne spake slovensko pojasnjevali. Nekateri članki so napisani v takem jeziku, ki se mi zdi bližji angleščini in hebrejščini kot slovenščini, polni so takih besed: iniciativa, kompro-

OSNOVNI SOLI OTOČEC V PREMISLEK

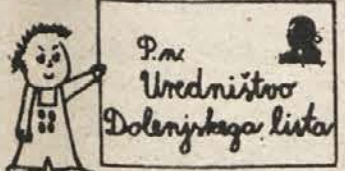
Tone in Mimi Lapanje sta 37 let kot učitelja preživela na Otočcu, kjer sta mnogo časa posvetila učenecem in šoli. Tone je bil tudi režiser in igralec, zelo rad pa je urejal šolsko dramsko. Med domačini sta bila oba zelo priljubljena, zato menim, da bi bilo primerno z njunim imenom poimenovati pionirski odred otoške osnovne šole.

STANKO SKOCIČ

KURIRČKOVA TORBICA V MOKRONOGU - V torek, 1. junija, smo sprejeli v Mokronogu kurirčkovo torbico. Pripravili smo krajši kulturni program. Slovesnosti so se udeležili tudi borci Gubčeve brigade. Kurirčkovo torbico smo prejeli od pionirjev OŠ Trzišče, odnesli pa smo jo učencem podružnične šole Trebelno.

MLADI DOPIŠNIK

OBRAMBNI DAN

29. maja smo imeli učenci metliške osnovne šole obrambni dan. Najprej smo poslušali predavanje o obrambi in samozastiti, ravnanju v nesrečah, o alarmnih znakih ter varstvu v prometu, nato pa smo vadili umik iz šole ob požaru, letalskem napadu in naravnih nesrečah.

VESNA GOSENCA
OŠ Metlika

GASILSKO TEKMOVANJE

30. maja je bilo v Metliki pionirsko gasilsko tekmovanje, ki se ga je udeležilo 14 ekip z brizgalno in 10 ekip z brenčajo. Pomerili smo se tudi v štafeti na 270 metrov. Med najboljšimi pionirji je bila najboljša ekipa Metlika II, med starejšimi pa desetina Radovice.

MARIJA CRNUGELJ
OŠ Metlika

DAN TOPLIŠKE ŠOLE

Letos smo prvič praznovali dan šole. Ob tej priložnosti so prišli na dvodnevni obisk učenci prijateljske šole iz Gabrovke, ki so prenočili na naših domovih. Pripravili smo kulturni program in športno prireditev, 25. maja pa smo odšli na Bazo 20, kjer so bili sedmošolci sprejeti v mladinsko organizacijo.

Člani novinarskega krožka
Dolenjske Toplice.

KOLONIJA MLADIH LIKOVNIKOV

V petek je bila v Dolenjskih Toplicah kolonija mladih likovnikov osnovnih šol, usmerjenega izobraževanja, pedagoške in ekonomske šole iz novomeške občine. Kot člana novinarskega krožka sva se pogovarjala z organizatorjem kolonije tovarštem Nikom Golobom ter dvema risarjema. Povedali so nama, da ima naš kraj veliko zanimivih motivov. Dela so razstavili v zvrstilišču, kasneje pa jih bodo spravili v arhiv.

ROK BARBIČ
ANDREJ NOVINA
OŠ Baza 20
Dolenjske Toplice

SREČANJE KOLPORTERJEV

Uredništva Večera, 7 D in Našega doma iz Maribora so tudi letos priredila srečanje svojih kolporterjev. Najbolj marljivi smo se udeležili srečanja v Mariboru, kjer smo si ogledali uredništvo in tiskarno. Sledil je izlet na Pohorje v Zeleničarski dom, kjer so nam priredili slovesnost in na nji najboljšim podelili nagrade. Pozabili niso tudi na take, ki nimajo možnosti za veliko prodajo. Med njimi smo bili tudi mi. Prejeli smo pisno priznanje. Provizijo pa bomo koristno porabili na izletu.

ALJA ŠTARKL
OŠ Artiče

SREČANJE ŠOL BRATOV RIBARJEV

V Skopju je bilo 21. srečanje osnovnih šol bratov Ribarjev, ki so se ga udeležili predstavniki šol iz Begeča, Beograda, Nikšića, Osijeka, Semizovca, Tabanovcev, Tuzle, Peći, Zagreba in Brežic. Naši gostitelji so bili prijazni skopski vrstniki. Pred njihovo šolo smo odkrili doprsna kipa bratov Ribarjev. Po kulturnih prireditvah smo se pomerili še na kvizu v poznavanju mest, iz katerih so pobratene šole, in v različnih športnih disciplinah. Ogledali smo si tudi Ohrid. Za 25 učencev brežiške šole je bilo potovanje naporno, a smo se kljub temu po 5 dnevih vrnili domov z lepimi vtisi in bogatejši za marsikatero prijateljstvo.

SAMO PETELINC
OŠ bratov Ribarjev
Brežice

Šentjernejčani postali območni prvaki

Sledijo črnomaljski in trebanjski taborniki

Sobotnega območnega taborniškega mnogoboja pri osnovni šoli v Bršljinu so se udeležili člani odredov iz Novega mesta in Črnomlja, medtem ko je ekipa MČ iz Trebnjega tekmovala izven konkurence (prepozna prijava). Znova se je potrdilo, da v načrtno in redno delo z najmlajšimi taborniki vlaga največ skrbi Odred samotnega hrasta v Šentjerneju. Kot na nedavnem občinskem, tako so tudi na območnem mnogoboju njihovi medvedki in čebelice pokazali največ znanja in spretnosti v lovu na lisico, kurjenju ognjev, premaganju ovir in postavljanju šotora iz šotork oz. v kratkem orientacijskem pohodu, lokostrelstvu in igri med dvema ognjema. Znaten napredek so pokazali člani Odreda belih brez iz Črnomlja, medtem ko imajo v Trebnjem kadrovske težave in se to seveda pozna v delu odreda.

Nastopili so tudi mlajši in starejši taborniki in tabornice iz Novega mesta (OGT) ter mlajše tabornice in Šentjernejce; od vsakih pa je bila prijavljena le po ena ekipa, tako da v svojih panogah niso imeli konkurence. Bolj žalostna je domneva, da se prvaki dolenjskega območnega mnogoboja najbrž ne bodo mogli udeležiti republiškega mnogoboja za medvedke in čebelice ter tabornike in tabornice. Občinska zveza tabornikov v Novem mestu za to žal nima denarja.

S. H.

ARTIČE 82

Prebivalci Artiča in okoliških vasi se že z vsvo vsem pripravljamo na tradicionalno prireditev Artiče 82, ki bo letos potekala na temo o hrani. Posebnost letošnje prireditve bo v tem, da bodo v sprevidu, ki naj bi prikazal domiselnost ljudi in trud za hrano, sodelovale tudi druge krajevnne skupnosti. V času prireditve bo več zanimivega: razstave, nastopi, srečanje pihalnih orkestror, bobnarskih skupin itd. Da bodo Artiče lepo urejene pričakale goste, smo izvedli akcijo „Očistimo naš kraj“. Uspeh je bil lep. Pripravljeni smo na veliko prireditev Artiče 82.

ALENKA CIZL
OŠ Artiče

SREČANJE MLADIH NOVINARJEV

Dva dni smo imeli v gosteh člani novinarskega krožka iz gunjske šole, s katerimi si že nekaj let dopisujemo. Artiče so obiskali, ko so se vračali s hrvaškega republiškega srečanja na Reki. V parku smo posadili drevo prijateljstva, nato pa smo jim razkazali naše kraje in Kumrovec. Slovenija jim je bila všeč in po njihovih zagotovilih izleta dolgo ne bodo pozabili.

EVALD ROŽMAN
OŠ Artiče

S STAREŠINAMI NA PRIPRAVAH

V nedeljo, 6. junija, so se v Arnovem selu pri lovskem domu zbrali rezervni starešine artiške osnovne organizacije ZVRS. V treh skupinah so poslušali predavanja o topografiji in o orožju, ki je v rabi v naših enotah, nato pa so se pomerili v streljanju z malokalibrsko puško. Priprave bodo starešinam koristile na bližnjih izpitih, mladim, ki smo se udeležili vaj, pa so bile zanimivo doživetje.

EVALD ROŽMAN
OŠ Artiče

tudi največje priznanje, ki ga učitelj lahko dobi, priznanje krajanov, da je njihov, da je s svojim zgledom in delom vzgojil mlade generacije v zavedne in delovne člane naše socialistične skupnosti. Prav zaradi tega priznanja Bojan tudi v pokoju ne miruje, še vedno je med najaktivnejšimi družbenopolitičnimi delavci Šentruperta kot predsednik krajevnne organizacije SZDL in še naprej najtesneje povezan s krajem, z ljudmi in njihovimi problemi.

Bojan Brezovar je bil neutrujen, tih in discipliniran učitelj in ravnatelj, ki je za vzorno vodenje svoje šole, razvijanje tovariških odnosov v kolektivu in širše žel zaslužena priznanja vseh za vzgojo in izobraževanje odgovornih in zainteresiranih dejavnikov. Stanovski tovariši se pridružujemo čestitkam ob tvoji šestdesetletnici. Izrekamo ti priznanje in občudovanje za aktivno vsestransko sodelovanje v aktivno ravnateljstvo dolenjskih osnovnih šol. Pri tem se nam ob strokovnih aktivnostih, v katerih si sodeloval, pojavljajo pred očmi tudi tvoji zabavnohumoristični nastopi v nepozabnih likih (deklamator, tercijalka idr.), s katerimi si večkrat popestril naša srečanja. Dragi Bojan, ob 60-letnici ti želimo še dolgo vrsto let veliko dobre volje in zdravja.

Prijatelj

REGATA PRED PREIZKUŠNAMI - Člani odprave Krško - Beograd, ki je prejšnji petek krenila na 730 km dolgo pot po Savi, je že na začetku privabila na bregove najdaljše reke pri nas in krški ost več sto občudovalcev in kibicev. Kmalu po startu pa so morali člani odprave potegniti čolne na suho zaradi jezua pri jedrski, v drugo pa so stopili na kopno v petek še ob sotočju Krke in Save na Čatežu, da so bolje obremenili tovorni gumijasti čoln, in se naposled za kakšna dva tedna poslovili od svojih domačih. (Foto: P. Pere)

TRGOVSKO PODJETJE
nama
LJUBLJANA

TOZD VELEBLAGOVNICA KOČEVJE

objavlja prosta dela in naloge

1. SNAZILKE
2. ŠEFA KUHINJE I

Delo se združuje za nedoločen čas.

Pogoji

pod 1:
nedokončana osemletka; poskusno delo traja 1 mesec
pod 2:
šola za gostinske poslovodje (kuharska smer) ali poklicna gostinska šola za kuharje in z delom pridobljena delovna zmožnost, 5 let na ustreznih samostojnih delih v kuhinji, izpit iz higienskega minimuma; poskusno delo traja 2 meseca.

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajo v 15 dneh na naslov: Tozd Veleblagovnica NAMA Kočevje, Kočevje, Trg zboru odposlancev 20. O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepa.

384/23-82

djuro salaj

Tovarna celuloze in papirja „Djuro Salaj“ Krško
– TOZD PAPIR

objavlja
prosta dela oz. naloge za:

- I. POMOČ PRI VLAGANJU LESA – za 2 delavca

Pogoji:
– PK, osnovna šola, priučitev
– 3–6 mesecev delovnih izkušenj
– delo v 3 izmenah

- II. ZAVIJANJE ZVITKOV PAPIRJA – za 1 delavca

Pogoji:
– PK, osnovna šola, priučitev
– 3–6 mesecev delovnih izkušenj
– delo 3 izmenah

- III. POMOČ PRI PREVIANJU IN PRIPRAVI STROČNIC – za 1 delavca

Pogoji:
– PK, osnovna šola, priučitev
– 3–6 mesecev delovnih izkušenj
– delo v 3 izmenah

Navedena dela oz. naloge so za nedoločen čas in s polnim delovnim časom. Prijave sprejema kadrovska služba naše DO 15 dni po objavi. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni po izteku roka za sprejemanje prijav.

377/23-82

NOVOLES, LESNI KOMBINAT
NOVO MESTO-ŠTRAŽA, n. sol. o.
DELOVNA SKUPNOST STROKOVNIH SLUŽB

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

VOZNIKA OSEBNEGA AVTOMOBILA

z naslednjimi pogoji:
– končana šola za poklicne voznike
– najmanj eno leto ustreznih delovnih izkušenj

Poskusno delo traja 45 dni. Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: NOVOLES, lesni kombinat, kadrovsko-socialna služba, 68351 Straža. O izbiri bomo kandidate obvestili najpozneje v 30 dneh po končanem zbiranju vlog.

379/23-82

ZDRAVSTVENI DOM KRŠKO

Komisija za cenitev in odprodajo sredstev izven uporabe, bo na licitaciji 16. junija 1982 ob 7. uri v Zdravstvenem domu Krško odprodala 1 sanitetni avto znamke OPEL, letnik 1974.

385/23-82

**Komisija za štipendije pri
SOLSKEM CENTRU SEVNICA**

razpisuje za šolsko leto 1982/83

- 3 štipendije na PA – razredni pouk
- 2 štipendiji na PA – glasbena vzgoja

Prošnjo z dokazili (potrdilo o vpisu) dostavite najkasneje do 1. julija 1982 na naslov: Šolski center, Sevnica, Trg svobode št. 42.

383/23-82

**SVET OŠ DR. MIHAJLA ROSTOHARJA,
KRŠKO,**

objavlja prosta dela in naloge

HIŠNIKA – KURJAČA

za nedoločen čas, s pričetkom dela 1. 9. 1982 in 3-mesečnim poskusnim delom. Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
– KV ali VKV delavec ustrezne smeri
– izpit za kurjača centralne peči
– šoferski izpit B kategorije
– najmanj dve leti delovnih izkušenj pri podobnih opravilih

Prednost pri izbiri imajo kandidati z bivališčem v bližini šole. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili v 15 dneh po objavi na naslov: Osnovna šola dr. Mihajla Rostoharja, Krško. O izbiri bodo obveščeni najkasneje v 30 dneh po končanem sprejemanju prijav.

381/23-82

KRKA, tovarna zdravil Novo mesto

Komisija za cenitev in odprodajo sredstev izven uporabe razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo rabljenega vozila kombi IMV 2200 D, letnik 1976, in kasona tovornega avtomobila Mercedes, tip 1113.

Licitacija bo v ponedeljek, 14. junija, ob 12. uri v Ločni. 382/23-82

Tovarna čipk, vezenin in konfekcije Bled, n.sol.o.

**TOZD Konfekcija Kočevje, n. sol. o.
Kočevje, Ljubljanska 7a**

Razpisna komisija pri delavskemu svetu TOZD Konfekcija Kočevje razpisuje dela in naloge

**INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA
– VODJA TOZD KONFEKCIJA KOČEVJE**

Kandidati morajo poleg zakonskih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- a) da imajo višjo izobrazbo in 3 leta uspešnih delovnih izkušenj,
- b) da imajo srednjo izobrazbo in 4 leta uspešnih delovnih izkušenj,
- c) da vsaj pasivno obvladajo nemški jezik
- d) da imajo ustrezne moralno-politične kvalitete, ki se kažejo v ustreznem odnosu do samoupravne družbene ureditve, ter sposobnosti za razvijanje samoupravnih odnosov, v razvitem čutu odgovornosti do dela in delovnih ljudi in v osebni poštenosti.

Izbrani delavec bo razporejen na razpisana dela in naloge za dobo štirih let.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe ter dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po dnevu veljave razpisa na naslov Tovarna čipk, vezenin in konfekcije Bled, n.sol.o., Bled, Kajuhova 1. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po sprejemu odločitve.

376/23-82

Komisija za delovna razmerja „PUTNIK SLOVENIJA – TOZD TURIZMA IN GOSTINSTVA“

razpisuje

Prosta dela in naloge „NATAKAR I.“ v PE Trebnje

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, morajo kandidati za opravljanje razpisanih del in nalog izpolnjevati še naslednje pogoje:

- končana srednja gostinska šola
- 3 leta prakse pri opravljanju gostinske dejavnosti
- pasivno znanje tujega jezika
- strokovne in organizacijske sposobnosti

Kandidati združujejo delo z delavci TOZD za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pismene priglasitve s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati dostavijo v roku 10 dni po dnevu objave na naslov: PUTNIK SLOVENIJA–TOZD TURIZMA IN GOSTINSTVA, Ljubljana, Miklošičeva 17, z oznako „Komisija za delovna razmerja“.

O izbiri bodo kandidati pismeno obveščeni.

375/23-82

ZAHVALA

V 53. letu nas je po težki bolezni za vedno zapustil dragi mož, oče, sin, brat in stari oče

ALOJZ KORDIŠ

Trata XIV/10, Kočevje

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in ga spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo delovnim organizacijam LIK, INKOP, Kovinar, Tekstilana, mizarstvo Breg, ZZB, PD Kočevje, pevcem, godbi, gasilskim društvom, govornikom ter duhovnikom za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: žena Albina, sinovi z družinami, mati, bratje in sestra ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega sina, nečaka in bratranca

JOŽETA FLORJANČIČA

iz Malih Poljan

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in vsem, ki ste nam stali ob strani v najtežjih trenutkih, pokojnemu darovali cvetje in ga v tako velikem številu spremili na njegovi prerani zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo podjetju Dolenjka in zastopniku za poslovilne besede, gasilcem iz Zbur za spremstvo in poslovilne besede, Jožici Matko za poslovilne besede pred domačo hišo. Posebno zahvalo smo dolžni duhovnikom iz Skočjana za lepo opravljeni obred in vsem mladincem. Še enkrat prisrčna hvala!

Neutolažljivi: mama in ostalo sorodstvo

janez bogataj

mlinarji in žagarji v dolini zgornje krke

Ali želite spoznati sebe, svoje sorodnike in prijatelje?

Ali želite imeti spomin na mlin, v katerem ste delali?

Ali želite videti mlin, v katerega ste nosili mlet žito?

To in še mnogo več boste našli v knjigi Janeza Bogataja „Mlinarji in žagarji v dolini zgornje Krke“.

NAROČILNICA

Ime in priimek

Točen naslov

Št. osebne izkaznice

Zaposlen(a)

Nepreklicno naročam... izvod(ov) knjige „Mlinarji in žagarji v dolini zgornje Krke“ po ceni 600 din za izvod. Obvezujem se, da bom knjigo plačal v 15 dneh po prejemu računa.

Kraj in datum Podpis

TURISTIČNE ZANIMIVOSTI

ZANIMIVI IZLETI

BLED — Hoteli Golf, Park, Krim, Kompas, Svoboda in Lovec so zasedeni, za hotela Toplice in Jelovica pa priporočajo rezervacije. Zasebne sobe oddajajo agencije Alpetour, Generalturist in Kompas. Muzeja na gradu in na otoku sta odprta vsak dan. Na gradu je odprta tudi restavracija.

KRANJSKA GORA — Vsi hoteli so le delno zasedeni, zato je možno povsod dobiti prosta ležišča. Dovolj prostora je tudi v zasebnih turističnih sobah.

Odprte so tudi Erjavčeva koča, Mihov dom, Tičarjeva koča, Poštarski dom, Koča pri izviri Soče, koča v Krnici in koča v Tamarju.

CELJE — Do 30. junija je v veliki dvorani doma JLA razstava „Vstaja v Jugoslaviji leta 1941“.

JEZERSKO — 12. junija organizira Gozdno gospodarstvo Kranj **REPUBLIŠKO PRVENSTVO SEKAČEV**.

ŠENTVID PRI STIČNI — 20. junija bo 13. tabor slovenskih pevskih zborov. Kot ponavadi pa bodo na večer pred taborom v številnih dolenskih krajih koncerti, na katerih bodo nastopali prijavljeni zbori pod geslom **POJO NAJ LJUDJE**.

NOVO MESTO — V Globtourovi poslovalnici so pripravili številne zanimive izlete po domovini in zamejstvu. Med najzanimivejše velja izlet skozi novi tunel pod Učko (najdaljši cestni tunel v Jugoslaviji) in preko Titovega mostu na otok Krk. Prenočevanje pa je organizirano v Crkvenici. Pot vodi skozi izredno zanimivo pokrajino med prijazne ljudi. Izlet traja 2 dni in je namenjen zaključenim skupinam kot posameznikom.

Prav tako 2-dnevni izlet so pripravili na avstrijsko Koroško z obiskom slovenskih krajev. Prenočevanje je prav tako v slovenskem kraju Sekira ob Vrbskem jezeru, v hotelu Korotan. Ta izlet sodi v okvir povezovalnih stikov s slovensko narodnostno skupnostjo v zamejstvu. Obiski iz matične domovine prispevajo k večji nacionalni zavesti naših rojakov.

Za Novomeščane in sploh Dolenjce je Prekmurje že kar oddaljeno, da bi se samostojno odločili za izlet. Novomeški Globtour je pripravil 2-dnevni izlet z obiskom Radencev, vinske kleti v Ljutomeru, značilne kmetije, s piknikom v vinogradniškem okolju. Za mnoge pa bo najbrž zanimiv ogled izdelovanja prstne prekmurske keramike.

Pri Globtourovi pravijo, da svoje goste vozijo s sodobnim 54-sedežnim avtobusom Mercedes 303, ki omogoča potrebno udobje na daljših izletih.

NOVO IGRISČE NA SENUŠAH

Na Senušah so si vaščani, predvsem mlajši, ki so povezani v TVD Partizan, pri stari soli uredili športno igrišče. Opravili so okoli 400 udarniških ur, pesek pa so kmetje zastoj vozili kar s svojimi traktorji. Igrišče bo stalo okrog 850 tisočakov. Ze konec junija pričakujejo asfalt, čeprav ne bi seveda imeli nič proti, če bi do asfaltne preproge prišli že do 17. junija, ko praznujejo krajevni praznik. Sredstva je primaknila tudi krška temeljna telesnokulturna skupnost. Letos pa naj bi poleg, prav tako udarniško, saj so Senušani vajeni trdega dela, zgradili še otroško igrišče.

PRAZNIK ČEŠENJ

V nedeljo, 13. junija, bo Turistično društvo Dobrovo v Brdih organiziralo tradicionalni „Praznik češenj“. Športne in kulturne prireditve se bodo pričele že dan prej. V nedeljo pa bo aktiv zadržnih žena pripravil kulinarčno razstavo slastnih češnjevih jedi. Zanimiv bo tudi kmečki sprevod, na katerem bodo prikazali starodavne briške kmečke običaje. Prodajali bodo češnje in briško vino.

NOV MEDNARODNI MEJNI PREHOD

V soboto, 29. maja, so dosežani prehod za maloobmejni promet pri Lipici, oziroma Bazovici prekategorizirali v mejni prehod za mednarodni promet. To pa pomeni, da bodo lahko češnje potovali domači in tuji potniki s potnimi listi in ne le obmejni prebivalci z maloobmejnimi prepustnicami.

Novi mejni prehod bo v veliki meri pomagal razbremeniti bližnja prehoda Fernetiči pri Sežani in Krnavi potok pri Kozini, saj bo preko lipiškega prehoda lahko potovalo kar 3,5 milijona potnikov.

PREDSEZONSKA RAZMIŠLJANJA

— S turistično propagando v tujini smo nekoliko v zamudi, vendar mislim, da še ni vse izgubljeno. Turistom bi morali ponuditi nekaj tipično našega — domačega.
— Tako je, presenetimo jih z višjimi cenami!

„NOVOLES“, LESNI KOMBINAT
NOVO MESTO—STRAŽA, n. sol. o.
TOZD SIGMAT BRESTANICA

Delavski svet TOZD SIGMAT Brestanica razpisuje prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJA PRIPRAVE DELA

z naslednjimi pogoji:

- višja šola strojne ali druge ustrezne smeri, najmanj 4 leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh del
- organizacijske in vodstvene sposobnosti
- moralno-politična neoporečnost

Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: NOVOLES, lesni kombinat, kadrovsko-socialna služba, 68351 Straža.

O izbiri bomo kandidate obvestili najkasneje v 60 dneh po poteku razpisnega roka.

378/23—82

Mercator - Rožnik

tozd Gradišče Trebnje

Mercator prireja

4. TRADICIONALNI SEJEM POHIŠTVA

v telovadnici stare osnovne šole v Trebnjem

od 7. — 19. jun. *82

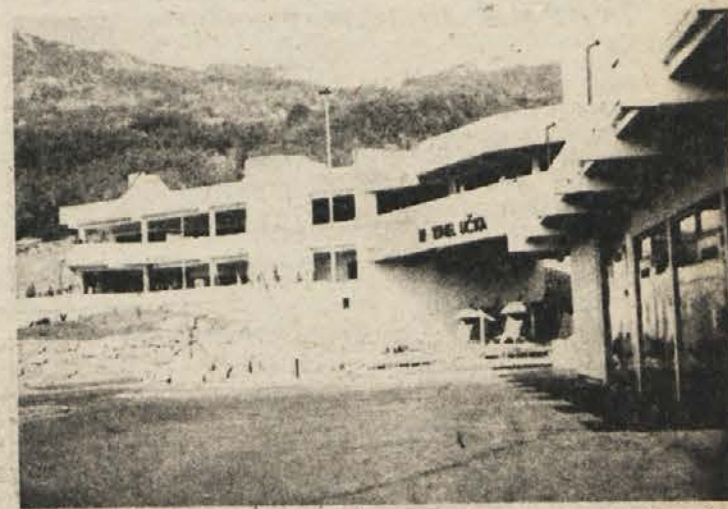
vsak dan od 9. do 18. ure

NUDIMO VAM:

- 7 — 10 % popusta proizvajalcev na razstavljeno blago
- 3 — 5 % popusta proizvajalcev na prodano blago v času razstave
- potrošniški krediti
- brezplačna dostava na dom do 25 km

ODBIJAČ VLEKEL DEČKA

3. junija opoldne je Franc Berkopec z Male Cikave poljal tovornjak od Sentjerneja proti Novemu mestu, ko mu je pri Malem Slatniku pripeljal nasproti kolesar, 14-letni Stanko M. Stanko je tik pred srečanjem s tovornjakom izgubil ravnotežje in padel na levo stran ceste, tako da je Berkopec, ki je močno zavrl, z odbijačem potegnil dečka za seboj in ga vlekel še 18 metrov. Stanko jo je na srečo odnesel le z lažjimi poškodbami.

VHOD V PREDOR POD UČKO — Za varnost v najdaljšem jugoslovanskem cestnem predoru skrbijo številne zapletene naprave in alarmni sistemi, ki so skoncentrirani v glavni stavbi. Tu so tudi številne razgledne točke, restavracija, ambulanta in drugo. (Fotografija: J. Saje)

ASTRA - DO MALOPRODAJA

TOZD TEHNIČNA TRGOVINA

61000 LJUBLJANA, BEŽIGRAD 6

OBIŠČITE NAŠO PRODAJALNO TEHNIČNEGA BLAGA
V NOVEM MESTU, CESTA HEROJEV 44
POJASNILA NA TELEFON: (068) 25—335

NUDIMO VAM:

- talne in stenske obloge
- barve, lake, lepila, čistilna sredstva
- vsa sredstva za osebno zaščito pri delu (delovne obleke, halje, dežne plašče, rokavice, obutev, čelade)
- izdelke iz gume (cevi, plošče, profile)
- izdelke iz plastike
- vse za hišno kanalizacijo, juvidur profile in plošče, plastično galanterijo
- tesnilne materiale (tekstolit, pertimaks, tesnit)
- pleksi steklo

OBRATOVALNI ČAS: 7,30 do 17. ure, ob sobotah od 7,30 do 14. ure

Če ste doslej kupovali v naših trgovinah v Ljubljani, vam bo odslej pot delno prihranjena. Priporočamo se za obisk naše nove novomeške trgovine in vas vabimo, da ostanete naši zvesti kupci.

vabljeni!

Mercator — Rožnik
tozd GRADIŠČE
Trebnje

TELEVIZIJSKI SPORED

11. VI. petek

1
17.25 POROČILA
17.30 MAK OB PROGI, skopska oddaja za otroke
18.00 SLOVENSKI PIHALNI ORKESTRI

18.30 OBZORNIK
18.45 JOGA IN ZDRAVJE,

izobraževalna oddaja
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 VČERAJ - ZA JUTRI: NOVA DOBA

Kako se je življenje na Slovenskem obračalo avgusta 1954, dva meseca po koncu zadnje vojne? Dokumentarna oddaja bo najprej prikazala, kako smo poskrbeli, da so otroci nekaj časa preživeli po kolonijah. Ljudje v Trbovljah so morali prenočevati pod kozolci, polnoletni so na karte lahko dobili tudi pol litra vina, povsod je bilo v teku prostovoljno obnavljanje domovine, sodišča so imela polne roke dela z zaplembami in sekvistri premoženja, lastnino nemške države, tujih državljanov, vojnih zločincev in njihovih pomagačev. AVNOJ je prevzel začasno vlogo narodne skupščine, podpredsednik zvezne vlade Edvard Kardelj je napovedal priprave za splošne volitve...

20.40 NE PREZRITE, kulturna oddaja
20.55 GOSPOD HORN, oddaja iz ameriške nadaljevanke
21.45 NOČNI KINO: CENA PREZIVETJA

Film, ki ga je za zahodnonemško-francosko koprodukcijo posnel Hans Noever, bo prikazal poprečne

ga ameriškega državljana, njegova dva odrasla sinova in pridno ženo, ki skrbi za dom. Mož je zaposlen, v dveh desetletjih se je dokopal do ugleda vestnega delavca, nekega dne pa iznenada prejme računalniško sporočilo, da je odpuščen. Njegova reakcija je nenavadna: kupi puško in ustrelji pet poslovnežev, ki so menda krivi za njegovo odpuščanje iz službe. Mirno se prepusti roki pravice, do procesa pa ne pride in ne pride, podjetje je prišlo v zelo kočljiv položaj in noče tvegati, afera bi ga pokopala. Zgodba je narejena po resničnih dogodkih, zato je imel režiser precej težav, da je sploh lahko začel filmanje. Igrajo Michel Piccoli, Martin West, Marilyn Clark, Suzie Galler, Daniel Rossen in drugi.
23.25 POROČILA

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Dvorišče (otroška oddaja) - 18.15 Namesto top liste - 18.45 Teletart (zabavnoglasbena oddaja) - 19.30 Dnevnik - 20.00 Glasbeni atelje - 20.50 Zagrebška panotama - 21.05 Ritem razvoja (dokumentarna oddaja) - 21.55 Bes (ameriški film)

12. VI. sobota

1
8.00 POROČILA
8.05 CICIBAN, DOBER DAN: POJOČE URE
8.20 B. Žužek: ZLATOROG
8.35 MI SMO MALI MUZIKANTI: DIRIGEN
9.05 MAK OB PROGI, skopska oddaja za otroke
9.35 GUSARJI KAPITANA GANCHA, brazilska otroška oddaja
10.05 NOVO VZNE MIRJA, angleška poljudnoznanstvena oddaja
11.05 ČLOVEKOVO TELO: BIOLOŠKA OSNOVA MIŠLJENJA
11.35 V DEŽELI ZLATEGA RUNA, dokumentarna oddaja
12.05 in 17.15 POROČILA
17.20 PRIMER STARODAVNIH ASTRONAVTOV, angleški mladinski film

Poljudnoznanstveni film, v katerem nastopa tudi znani raziskovalec preteklosti Erich von Daeniken, bo skušal odgovoriti na vprašanje, ali je moč najti dokaz za obstoj nadzemljelske inteligence. Film je režiral Graham Massey.

18.50 NAŠ KRAJ: TURNIŠČE
Vas, ki se je nekoč imenovala Črnc, premore tovarno Planika, ima bogato zgodovino, dokaj razvito kmetijstvo. O tem in še o čem bodo govorili „varošanci“, tako sami sebe imenujejo ljudje, in to zovoljo mestnega privilegija, ki je bil tej ravniški vasi podeljen 1548.

19.05 ZLATA PTICA: SMRKAVČEK, japonska pravljica
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 KRIŽANKA
21.40 ZRCALC TEDNA, oddaja o političnem dogajanju
21.55 URE OBUPA, ameriški film

William Wyler je film posnel po istonaslovni drami Josepha Haysa. Gre za thriller, ki kaže beg zapornikov. Ti se skrivajo v neki predmestni hiši, a prebivalci jih odkrijejo... Film ni nič posebnega, odlikuje pa se po izvrstnih igralskih upodobitvah posameznih junakov, igrajo Fredric March, Humphrey Bogart, Martha Scott, Arthur Kennedy, Gig Young, Dewey Martin in drugi.
23.40 POROČILA

2
17.00 Zmajevje otroške igre - 18.00 Človek in pol (humoristična oddaja) - 19.00 Narodna glasba: Ansambel Slovenija - 19.30 Dnevnik - 20.30 Koncert zabavne glasbe - 20.30 Pisatelji revolucionarji - 21.10 Feljton - 21.55 Športna sobota - 22.15 Dokumentarna oddaja

13. VI. nedelja

1
9.15 POROČILA
9.20 ŽIV ZAV, otroška oddaja
10.20 J. London: MARTIN EDEN
11.15 KAZIPOT
11.35 ČEZ TRI GORE: OKTET MARLES
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
Prvi prispevek današnje oddaje bo podrobno govoril o košnji in načinih spravila sena, posebna pozornost bo veljala siliranju trave, to se namreč kljub številnim prednostim še vse prepočasno uveljavlja pri kmetovalcih. Franc Vihar iz Ješenca je eden redkih slovenskih zasebnih živinorejcev, ki premore 140 pitancev, od teže 100 do 600 kilogramov pa jih zredi s pretežno doma pridelano

no krmo. Govor bo še o osuševanju in zlozbi zemljišč na Dravskem polju, o gozdarjih, ki so se udeležili nedavnega svetovnega srečanja v Ljubljani, in še o čem.
13.15 POROČILA
15.50 NEKAJ VELIKEGA, ameriški film

Za to nedeljsko popoldne so televiziji pripravili film, ki bo razveselil ljubitelje vesternov. Zgodbe ne kaže pozemati, dodajmo le, da ne manjka napetih akcij, ljubezni, maščevanja itd., režiserske posele je opravil Andrew V. McLaglen, ki velja za dostojnega naslednika J. Forda, igrajo pa Dean Martin, Brian Keith, Honor Blackman, Carol White in še kdo.

17.25 POROČILA
17.30 ZAKAJ IN ZATO
Današnja oddaja bo posvečena nogometu, o tej igri, njenem izvoru, pravilih in drugem bo govoril Branko Elsner.

18.00 ŠPORTNA POROČILA
18.10 RISANKA
18.20 OTVORITEV SVETOVNEGA NOGOMETNEGA PRVENSTVA, prenos iz Barcelone
18.50 ARGENTINA: BELGIJA, prenos nogometne tekme
20.54 ZRNO DO ZRNA
21.00 DNEVNIK
21.25 VREME
21.30 S. Zaninović: VOJAKI
22.20 ŠPORTNI PREGLED
22.50 POROČILA

2
15.00 Igrani film - 16.15 Nedeljsko popoldne - 17.45 Glasbeno popoldne - 19.30 Rezerviran čas - 20.00 Velikani jazz - 20.45 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Na pragu smrti (oddaja iz ameriške nadaljevanke)

14. VI. ponedeljek

1
15.00 POROČILA
15.05 KMETIJSKA ODDAJA

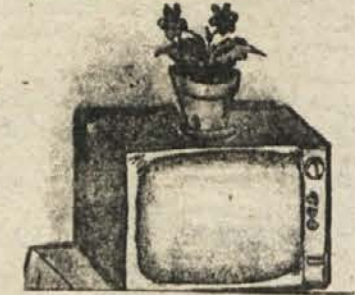
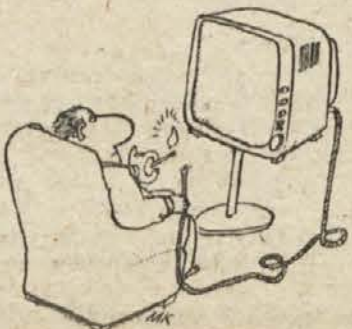
16.05 ITALIJA: POLJSKA, prenos nogometne tekme
18.05 UPORABA KREMENOVH KRISTALOV

Kremenov kristal ali, popularnejše imenovan kvarc, so angleški filmarji uporabljali za izgoščene filma, s katerim so svojo znanstveno-tehnično filmsko proizvodnjo zastopali na nedavnem beograjskem festivalu.

Film nazorno kaže lastnosti kremenovega kristala, njegovo raznovrstno uporabo, ne nazadnje pa tudi postopek za pridobivanje kremenove ploščice, ki daje uram izredno natančnost.

18.30 OBZORNIK
18.45 JAZZ NA EKRANU: VELIKI ORKESTRI RTV NOVI SAD
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
19.58 BRAZILIJA: SOVJETSKA ZVEZA, prenos nogometne tekme
21.50 A. Mercero: NOČ DIPLOMI-RANCA

Vsa zadeva, ki jo obravnava španska televizijska drama, se odvija v eni noči. Domov se vrne mladi diplomant, vesel je, pričakujejo ga

starši, zaročenka, bodoči tast in tašča. Vse je pripravljeno za praznovanje, med zabavo pa se zgodi marsikaj. Fant spozna, da ne bo mogel iti po poti, kakršno so mu določili starši, odloči se za samostojnejšo, a nevarnejšo pot. In tako se ob zori znajde sam, vsi so ga zapustili, toda on je le pridobil svobodo. Dramo je režiral Jose A. Mercero, igrajo pa Roman Q.M. Ayones, Lola Herrera, Angel Picazo, Nadia Morales in drugi.
23.00 POROČILA

2
18.15 Hustrirane zgodbe (prištinska otroška oddaja) - 18.30 Pesem v ateljeju (otroška oddaja) - 19.00 Dnevnik - 19.30 Rezerviran čas - 20.00 Znanost - 21.00 Poročila - 21.10 Zabavnoglasbena oddaja

15. VI. torek

1
16.00 POROČILA
16.05 PERU: KAMERUN, prenos nogometne tekme
18.00 PISAN SVET: KAKO JE KUSOV TONE STOPIL NA MRAK
Danes, ko bodo predvajali to oddajo, Toneta Ivančiča ni več, umrl je. Zato bo ta televizijski izdelek dostojna počastitev njegovega spomina. Tone Ivančič, Kusov Tone po domače, je bil partizanski učitelj, pri 82 letih pa je bil neverjetno

16. VI. sreda

1
16.00 POROČILA
16.05 ANGLIJA: FRANCIJA, prenos nogometne tekme
18.00 GUSARJI KAPITANA GANCHA, brazilska otroška oddaja
18.30 OBZORNIK
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 FILM TEDNA: KING KONG
V času, ko je nastal ameriški film z gornjim naslovom, je upadalo zanimanje za vojaške in gangsterske filme, dostojneži pa so s filmskih platen preganjali razgaljene lepote, erotiko, poljube ipd. Cenzura pa

bistrega duha, spominjal se je svojih otroških let, izjemno živo pa je znal pripovedovati tudi pravljčne zgodbe, ki jih v mladih letih slišal od drugih.
18.30 OBZORNIK
18.45 OBRAMBA IN SAMOZAŠČITAJA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 NEKJE NA DNU
Oddaja bo govorila o nasilju, ki je staro, kakor človeški rod. Po podatkih pristojnih služb je bilo lani na Slovenskem 3.825 pretepev, 354 hudih telesnih poškodb, 593 primerov drznega vedenja, 96 posilstev,

18.45 OD VSAKEGA JUTRA RASTE DAN: ŠENTVID PRI STICNI

108 ropov, 38 umorov, 335 primerov nasilniškega obnašanja in pod. Nasilneži so med nami. Zakaj so ljudje taki, o tem bo razmišljala dokumentarna oddaja, ki jo je režiral Igor Pediček.
20.45 I. Silone: FONTAMARA, oddaja iz italijanske nadaljevanke
21.40 V ZNAMENJU

2
18.15 Otroška oddaja - 19.00 Dnevnik - 19.30 Knjige in misli - 20.00 Narodna glasba - 20.45 Sremska fronta - Kota 122 (dokumentarna oddaja) - 21.30 Poročila - 21.35 Iz koncertnih dvoran - L. Matačić: Simfonija

ni napadala t.i. grozljivih filmov. In tak je Kong Kong, delo o orjaški opici, ki terorizira New York. Scenarij so naredili po literarni predlogi Edgarka Wallacea, 1933 sta film režirala Merian C. Cooper in Ernest Schoedsch, igrajo pa Robert Armstrong, Fay Wray, Bruce Cabot, Frank Reicher in drugi.
21.40 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHARSKIH MOJSTROV
21.45 V ZNAMENJU

2
18.15 Zgodbe iz gozda (otroška oddaja) - 19.00 Dnevnik - 19.30 Narodna glasba - 19.50 Španija: Honduras (prenos nogometne tekme) - 21.50 Velike zarote - 22.40 Dnevnik

16. VI. četrtek

1
16.00 POROČILA
16.05 ČILE: AVSTRIJA, prenos nogometne tekme
18.00 LOLEK IN BOLEK, poljska risanka
18.10 PEDENJŽEP: HARFA NA OBISKU

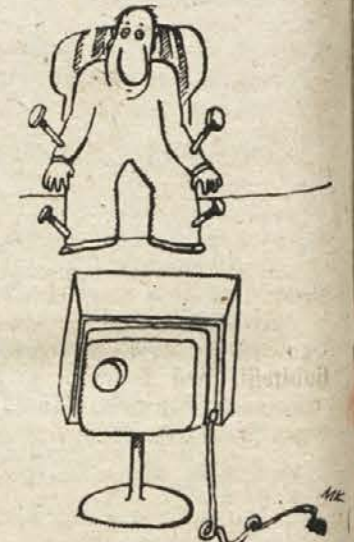
Tokratna lutkovna oddaja bo mladim gledalcem prikazala harfo, jim pojasnila, kakšen instrument je to. Razlagala in na harfo igrala bo Pavla Uršičeva.

18.30 OBZORNIK
18.45 MLADI ZA MLADE: FESTIVAL

Malokatera država premore toliko festivalov kot Jugoslavija, med tovrstne prireditve pa sodi tudi festival bratstva in enotnosti mladih. Letos je bil festival (že 27. po vrsti) v Kranju. Oddaja bo prikazala glavne značilnosti letošnjega srečanja mladih, srečanje, ki bi po mnenju mnogih že lahko dobilo vsebinske in oblikovne novote druženja mladih.

19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
19.58 JUGOSLAVIJA: SEVERJA IRSKA, prenos nogometne tekme
21.50 PORTRET: BOJAN ADAMIC
22.30 V ZNAMENJU

2
18.15 Rumena packa (otroška oddaja) - 19.00 Dnevnik - 19.30 Filmski večer

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 11. VI.

8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo.
8.35 Glasbena pravljica (J. Osredkar: Janko in Metka). 9.05 Z glasbo v dober dan. 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji. 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Pihalne godbe. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Škatlica z godbo. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.00 Pojemo in gode-mo. 18.30 S knjižnega trga. 19.45 Vsa dežela bo z nami zapela. 20.00 Uganite, pa vam zaigramo! 21.05 Oddaja o morju in pomorščakah. 22.30 Radi ste jih poslušali. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Petkov glasbeni mozaik. 0.05-4.30 Nočni program.

SOBOTA, 12. VI.

8.05 Pionirski tednik. 9.05 Zapojno pesem. 9.20 Komorni intermezzo. 10.05 Panorama lahke glasbe. 10.40 Svetovna reportaža. 11.05 Zborovska glasba. 11.40 Povabilo na ples. 12.10 Godala in ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 14.05 Glasbena panorama. 17.00 Zunanje-politični magazin. 18.00 Poje mezzosopranistka Božena Glavak. 18.30 Mladi mladim. 9.35 Mladi mostovi. 20.00 Sobotni zabavni večer. 21.00 Za Slovence po svetu. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Od tod do polnoči. 0.05-4.30 Nočni program.

NEDELJA, 13. VI.

7.30 Zdravo, tovariši vojaki! 8.07 Radijska igra za otroke (Slovenski pesniki otrokom). 8.47 Skladbe za mladino. 9.05 Se pomnite, tovariši! 10.05 Nedeljska matineja. 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.

13.20 Za kmetijske proizvajalce. 14.05 Humoreska tega tedna (iz kluba 12 stolov). 14.25 Z malimi ansambli. 14.40 Pihalne godbe. 15.10 Pri nad doma. 15.30 Nedeljska reportaža. 15.55 Listi iz notesa. 16.20 Gremo v kino. 17.05 Popularnne operne melodije. 17.50 Zabavna radijska igra (Z. Petan: Monolog moškega o ženskah). 19.45 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Glasbena tribuna mladih. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Nočni koncert lahke glasbe. 0.05-4.30 Nočni program.

PONEDELJEK, 14. VI.

8.05 Aktualni problemi marksizma. 8.25 Ringaraja. 8.40 Pevnica za mlade risarje in pozdravi. 9.05 Z glasbo v dober dan. 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji. 12.10 Veliki revijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru. 14.05 Zbori na koncertnem odru. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.00 Na ljudsko temo. 18.25 Zvočni signali. 19.45 Minute z ansambлом Savinjskih sedem. 20.00 V delavnici J. Haydna. 21.05 Iz naše diskoteke. 22.30 Pop-evke iz jugoslovanskih studiev. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Za ljubitelje jazz. 0.05-4.30 Nočni program.

TOREK, 15. VI.

8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo. 8.35 Iz glasbenih šol. 9.05 Z glasbo v dober dan. 11.35 Naše pesmi in plesi. 12.10 Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Po domače. 14.05 V korak z mladimi. 18.00 Sotočja. 19.45 Minute s klaviristom Miho Kralem. 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 S solisti in ansambli JRT. 21.05 Radijska igra (L. Fulga: Vročične ure). 22.30 Iz musicalov in glasbenih revij. 23.05

Lirični utrinki. 23.10 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev. 0.05-4.30 Nočni program.

SREDA, 16. VI.

8.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 8.30 Izbor v sredo. 9.05 Z glasbo v dober dan. 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo. 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji. 12.10 Veliki zabavni orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Ob izviri ljudske glasbene kulture. 14.05 Razmišljanje ugotavljamo... 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času. 18.15 Naš gost. 18.30 Mladi na glasbenih revijah in tekmovalnih. 19.45 Minute z ansambлом Borisa Franka. 20.00 Istra v zborovski pesmi. 20.25 Glasba M. Ravela. 21.05 Odlonki iz A. Smareglia opere Istrska svatba. 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Jazz pred polnočjo. 0.05-4.30 Nočni program.

ČETRTEK, 17. VI.

8.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 8.35 Mladina poje. 9.05 Z glasbo v dober dan. 11.35 Naši plesi in pesmi. 12.10 Znanje melodije. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Od vasi do vasi. 14.05 Mchurčki. 14.20 Koncert za mlade poslušalce. 14.40 Jezikovni pogovori. 18.00 Z ansambлом Borisa Kovačiča. 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo. 18.35 Klavirski kvartet G. Maška. 19.45 Minute z ansambлом Bojana Adamiča. 20.00 Cetrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.05 Literarni večer. 21.45 Lepe melodije. 22.30 Plesna glasba iz jugoslovanskih studiev. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Mozaik lahke glasbe. 0.05-4.30 Nočni program.

„Spev rodni zemlji“ za obnovo gradu

Kostanjevica bo večjo vsoto za letos nameravana dela v gradu in Galeriji Božidar Jakac zbrala s prodajo reprodukcij umetniških del Božidarja Jakca, Franceta in Toneta Kralja ter Jožeta Gorjupa in stenskega koledarja s trinajstimi ilustracijami, Martina Krpana – Oktobra predvidena otvoritev stalne zbirke Franceta Kralja

Kostanjeviški grad, pod streho katerega je med drugim Galerija Božidar Jakac z zbirkami umetniških del Božidarja Jakca, Toneta Kralja in Jožeta Gorjupa ter v njenem „podaljšku“ znamenita slikarska zbirka starih mojstrov iz pleterske kartuzije, še vedno čaka petičnih mecenov in pridnih rok, da bi ga zadovoljivo prenovili. Čeprav poteka sanacija že nič manj kot tri desetletja, se do zdaj ni posrečilo več kot obnoviti približno tretjino velikega starinskega objekta nekdanjega cistercijskega samostana. Večji del poslopja je še vedno brez stropnih vezi in prečnih zidov, tako da bi ga naravno zamajal tudi ne prehud potresni sunek.

Kostanjevičani in med njimi še zlasti tisti, ki so tako rekoč z vsemi svojimi močmi in znanjem vpreženi v kulturni voz kraja, se kajpak zavedajo, da od družbe, ki jo pestijo najrazličnejše težave, ne morejo pričakovati dovolj izdatne pomoči za svoj grad; da pa ne bi bil objekt še nadalje prepuščen svoji usodi in da bi uresničili nekateri načrte v njem, so se odločili, da bodo poskusili najnujnejša sredstva zbrati med prebivalstvom in delovnimi organizacijami v domači občini.

Poseben organizacijski odbor za obnovo gradu in prostorov galerijskih zbir, ki ga vodi inž. Niko Kurent, je medtem že začel akcijo. Namen in pomen te akcije je odbor obrazložil v pismu, poslanem na številne naslove tistih, od katerih pričakuje pozitiven odziv, oziroma bodočih mecenov v zbiralni akciji.

Kot je razbrati iz omenjenega pisma, je celotna akcija zastavljena tako, da bodo delovni kolektivi in posamezniki dobili za nakazana sredstva ali opravljene storitve umetniške reprodukcije del Božidarja Jakca, Franceta in Toneta

Kralja ter Jožeta Gorjupa oziroma stenski koledar za leto 1983, opremljen s ponatisi ilustracij, ki jih je po motivih levstikovskega „Martina Krpana“ ustvaril Tone Kralj. To svojevrstno kulturno dejanje, namreč izdajo reprodukcij in koledarja, pripravljajo v Kostanjevici pod skupnim naslovom „Spev rodni zemlji“. Umetniške reprodukcije bodo, kot je organizacijski odbor objavil v pismu, naprodaj že ob koncu poletja.

Izkupiček za „Spev rodni zemlji“ bodo porabili samo za obnovo gradu. Predvidevajo, da bodo za dela, ki jih bodo opravili to poletje, potrebovali kakih 7 milijonov dinarjev. To pomeni, da bodo z denarjem od prodaje reprodukcij in koledarja in še nekaterih virov opravili le najnujnejše. Seveda šteje sem tudi pridobitev oziroma ureditev prostorov za zbirko umetniških del Franceta Kralja. Za zaokroženo predstavitev umetniških zbir Božidarja Jakca, Franceta in Toneta Kralja ter Jožeta Gorjupa bodo na enem kraju na ogled tako imenovani temeljni primerki slovenskega ekspresionizma (kajpak brez del Vena Pilona). Otvoritev stalne zbirke del Franceta Kralja, ki bo pomembno obogatila in razširila Galerijo Božidar Jakac, bo jeseni, bržčas oktobra, ko slavi Kostanjevica krajevni praznik. I. Z.

Metlika: lep pevski večer

Ob nastopu pevcev iz Gribelj počastili tudi 70-letnico Slavka Mihelčiča

Redke so glasbene prireditve v Metliki, s katerih bi ljudje odhajali zadovoljni in notranje obogateni, kot je bilo to na zadnjem gostovanju mešanega pevskega zbora iz Gribelj. Bilo je svojevrstno doživetje, ki so ga nudili v glavnem preprosti kmečki in polkmečki ljudje, katerih glasovi morebiti res niso do kraja izbrušeni, so pa kljub temu pod večjo roko Tatjane Mihelčič, absolventke ljubljanske akademije za glasbo, zazveneli polno in ubrano.

Tako so nas gribeljski pevci ta večer popeljali prek narodnih in umetnih pesmi do drugega dela, ki je zajel vrsto belokranjskih ljudskih pesmi. Tu so pevce deloma spremljali mladi tamburaši, vse točke pa je domiselno povezovala recitatorka z raznimi belokranjskimi besedili in ljudsko modrostjo. Bil je nastop, ki mu je veljalo prisluhniti in ki bi deželo ob Kolpi uspešno predstavil tudi na še večjem odru in pred zahtevnejšo publiko.

Lep večer je bil posvečen tudi 70-letnemu jubileju metliškega rojaka, skladatelja Slavka Mihelčiča, ki je za zbor priredil več belokranjskih pesmi. Prisrčne čestitke Gribeljcem navzočemu skladatelju pa tudi njegove spodbudne besede zboru in mladi dirigentki bodo brez dvoma rodile še nove uspehe. —ar

LESKOVEC IMA KNJIŽNICO

Kakih 1000 knjig je za zdaj na voljo bralcem v Leskovcu pri Krškem, kjer je Valvasorjeva knjižnica in čitalnica uredila in 30. maja odprla novo knjižno izposojevališče. V sodelovanju s tamkajšnje krajevno skupnostjo so izposojevališče uredili v prostorih leskovske osemletke. Izposojevališče posluje ob četrtkih. Vodi ga upravnica Valvasorjeve knjižnice in čitalnice Ljudmila Šibar, na dan otvoritve je bilo 27 obiskovalcev.

DANES V NOVM MESTU SKUPŠČINA ARHEOLOGOV

V Dolenjskem muzeju bo danes letna skupščina Slovenskega arheološkega društva. Dopoldne bodo kratka predavanja o arheoloških raziskavah zadnja leta na Dolenjskem, v Posavju in Beli krajini. O tem bodo govorili T. Knez, J. Dular, S. Gigenički, M. Guštin in D. Breščak. Popoldne bo redna skupščina, na kateri bodo izvolili nove člane izvršnega odbora arheološkega društva. Jutri bo strokovna ekskurzija v Belo krajino. Udeleženci 1983, opremljen s ponatisi ilustracij, ki jih je po motivih Levstikovskega arheološka najdišča.

SPOSOJENO TRNJE

Nekdaj jih je mnogo delalo za malo, zdaj pa jih malo dela za mnoge. (Iz Ježa)

kultura in izobraževanje

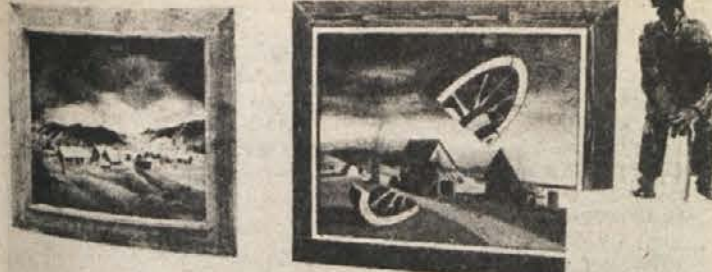
Tretje srečanje zdaj v Mentorju

Najboljše literarne stvaritve delavcev iz drugih republik, predstavljene v Novem mestu, natisnjene v reviji

Med delavci iz drugih republik, ki so se za stalno ali začasno udomili pri nas, je več deset tiskih, ki se poskušajo z literaturo. Se veče, dosedanja srečanja, ki jih je priredila ZKO Slovenije, so opozorila poznavalce, da so nekateri med njimi že daleč od tako imenovane vajenske dobe besednega oblikovanja. Na tretjem srečanju, ki je bilo lani decembra v Novem mestu, je tekla beseda zlasti o tem, kako pomagati avtorjem, ki pišejo v jezikih drugih jugoslovanskih narodov in narodnosti, da se bodo odlepili od začetništva in se, ne nazadnje, videli tiskane. Na glas je bila izrečena želja, naj bi dobili zbornik, ki bi izhajal enkrat na leto.

Literarni zbornik bi bil za sedanje gromotne razmere slovenske kulture gotovo prevelik zalogaj, zato poskušajo organizatorji omenjenih srečanj izrabiti možnosti, ki so že dane. Tako možnost predstavlja „Mentor“, mesečnik za vprašanja literature in mentorstva, ki ga izdaja ZKO Slovenije, in kot dokazuje njegova zadnja številka (6), so jo tudi izrabili. Tako je osrednji del omenjene številke posvečen prav decembrskemu srečanju piščih v Novem mestu. Objavo najboljših literarnih del, ki smo jim med drugim lahko prisluhnili tudi na literarnem večeru v Dolenjski galeriji, uvaja v „Mentorju“ beseda v Ljubljani živečega hrvaškega pisatelja Aleksandra Marodiča, pod katerega strokovnim vodstvom je v Novem mestu tekla beseda za okroglo mizo o literarnem ustvarjanju neslovenskih avtorjev v Sloveniji.

Tako moremo v „Mentorju“ prebrati pesmi Cezima Husanovića, Dušana Kogoj, Vladimira Vekića, Davida Tašića, Djordja Radovića, Ilije Čosića, Jureta Drljepana, Milovana Grujičića ter prozo Vesne Periček in Ane Jovanović. Vsa ta dela so hkrati z uvodom Aleksandra Marodiča natisnjena v izvorniku (v hrvaščini ali srbsčini) in slovenskem prevodu, kar daje publikaciji še posebno vrednost. Vsa literarna besedila je v slovenščino preložil Bogdan Gjud. I. Z.

KOVINARJI SLIKAJO IN KIPARIJO – V krški galeriji odprta razstava kaže le del likovne ustvarjalnosti slovenskih kovinarjev. Večinoma slikajo, manj kiparijo, zato tudi na omenjeni razstavi prevladujejo slike. (Foto: I. Zoran)

Kovinarji kot likovniki

V-krški galeriji na ogled likovna dela slovenskih kovinarjev – Med razstavljalci tudi več Dolenjcev

Ljubiteljska likovna ustvarjalnost delavcem v slovenskih proizvodnih organizacijah ni tuja. Da je še posebno dobro razvita v kovinarskih delovnih organizacijah, dokazuje tudi obsežna razstava, ki so jo v počastitev šestega proizvodno delovnega tekmovanja slovenskih kovinarjev 4. junija odprli v Krškem. Na otvoritvi so med drugim poudarili, da je bil odziv na razpis za to razstavo tolikšen, da ni bilo moč vseh del prikazati v galeriji, zato jih je večje število na ogled tudi v Delavskem domu Edvarda Kardelja.

Po besedah umetnišne zgodovine Nuške Kukovič omenjena razstava potrjuje znano ugotovitev, da se ljubiteljski likovniki še vedno v največji meri odločajo za realistično

upodabljanje sveta. Različne tehnike (olja, akvareli, grafike, kipi, reliefi itd.) dokazujejo, da med razstavljalci ni malo tistih, ki iščejo nove izrazne možnosti. V teh primerih bi tudi že mogli govoriti o približevanju zahtevam, ki jih tovrstnim ustvarjalcem zastavlja umetnost.

Sicer pa ni glavni namen razstave iskati na njej umetnine, marveč opozoriti obiskovalce na dejavnost, ki jo gojijo – poleg drugih kulturnih zvrsti – slovenski kovinarji v prostem času. Če jo gledamo in pojmujejo tako, je razstava nad vse simpatičen pojav. Za nas Dolenjce še posebej, ker lahko med razstavljalci odkrijemo „svoje“ ljudi. Tako so med slikami v galeriji tudi tiste, ki so jih podpisali Franc Urbančič in Ljubo Skupek iz novomeške IMV, Janez Rajnar iz Črnomlja in Janko Butala iz Butoraja. I. Z.

SEMINAR ZA ORGANIZATORJE KULTURE

Minuli petek je bil v Kočevju seminar za organizatorje kulture v delovnih organizacijah. Zanj se je prijavilo 17, udeležilo pa le 10 organizatorjev kulture, in sicer po eden iz ZKGP, Itasa, Tekstilane, Žita, Lika, Kovinarja in Vzgojno-varstvenega zavoda in trije iz Melamina. Udeleženci so se na njem seznanili z vlogo in s pomenom organizatorja kulture v OZD, oblikami in metodami dela, načrtovanjem kulturnega življenja itd.

Tudi ljubiteljstvo pozna črne ovce

To so slikarji, ki nastopajo samostojno – Večina dela organizirano – Izobraževanje dobiva pri ljubiteljskih slikarjih čedalje večji pomen – Letos prvič nadaljevalna kolonija

Veliko Slovencev slika. Nekateri menijo, da okoli 3000. To število pa je približno. Evidence so pomanjkljive. Zanesti se je moč le na podatke, ki jih imajo Akademija za likovno umetnost, Društvo likovnih umetnikov in Združenje likovnih skupin. Koliko je tako imenovanih individualcev, ne pove nobena popisnica. Ugotovili pa so, da nastopajo posamič in zunaj organizacij zlasti ljubitelji. Med slednjimi so malone vsi, ki se štejejo za naivce oziroma samorastnike. Morda zato, ker v Sloveniji ni društva ali organizirane skupine za tvorstne likovnike.

Ljubiteljski slikarji nastopajo samostojno iz različnih vzrokov. Seveda so zavoljo takega delovanja trn v peti vsem, ki delajo kot skupina po vnaprej sprejetih pravilih. V teh pravilih je med drugim zapisano, da ne more nihče razstavljalci svojih del, dokler jih ne pregleda strokovna žirija. Strokovnjaki niso nič kaj prizanesljivi, zato se hoče ta ali oni izogniti srečanju z njihovo presojo. Za poštenega in vztrajnega ustvarjalca pa še tako ostro kritično mnenje ni bavljav. Slej ko prej se bo poskušal dokopati do znanja, ki mu manjka in kar strokovnjak zlahka odkrije.

„Posamezniki, ki samostojno nastopajo ali celo razstavlajo (seveda s pomočjo zasebnih znanstev), kvarijo ugled ljubiteljskemu slikarstvu, vendar pa tu lahko zelo malo naredimo, čeprav se trudimo,“ ugotavlja umetniška zgodovinarica Andreja Koblar-Gale, strokovna sodelavka za likovno dejavnost pri republiški ZKO. „Seveda take posameznike skušamo usmerjati, da bi se vključili v skupino, ki deluje na njihovem območju,“ pravi. Likovnih skupin je v Sloveniji že okoli 80 in je v njih vključenih prek tisoč članov. Ker vse še ne sodelujejo z združenjem likovnih skupin, je uresničevanje enotnega in v okviru tega združenja zastavljenega programa težje.

V programu dejavnosti, ki ga je združenje sprejelo na zasedanju v Novem mestu, dopolnilo oziroma izpolnilo pa na zasedanju in problematski konferenci pred meseci v Mariboru, je bila močno poudarjena potreba po izobraževanju članov likovnih skupin. Poleg tako imenovane samoizobraževanja so se ustali le nekatere oblike pridobivanja znanja. V Novem mestu, Ljubljani in še kje potekajo večerne likovne šole, drugod imajo nekakšne seminarje, kjer pa premorejo mentorje, poteka izobraževanje na rednih delovnih sestankih skupin.

Po posebnem programu potekajo že kakih devet let republiške izobraževalne likovne kolonije. V njih likovniki, ki jih tu in tam še pestijo začetniške težave, pod vodstvom mentorja delovno preživijo ožmerjeno število dni. Na koncu vselje sledi razstava najuspešnejših slik, kajpak z obvezno analizo vsega dogajanja v koloniji. Do zdaj se še ni zgodilo, da

venije. Tudi ta kolonija bo štela za izobraževalno, vendar se je bodo smeli udeležiti le že uveljavljeni ljubiteljski slikarji.

Ob koncu naj omenimo še, da bo Združenje likovnih skupin Slovenije naposled uresničilo pred leti javno izraženo željo in začelo včlanjenim skupinam pošiljati svoje glasilo. Kot pravi Andreja Koblar-Gale, to glasilo ne bo ozko informativno, marveč tematsko, strokovno usmerjeno, svetovalno, nekakšen priročnik. V prvi številki, ki bi se morala biti obelodinjena, je govor o oljnim slikarstvom. Glasilo bo sprva izhajalo dvakrat na leto. Vse to pa je dokaz več, da gre na področju ljubiteljskega slikarstva za pomembne vsebinske in organizacijske izpeltjave, ki vodijo k boljši kvaliteti in ne nazadnje tudi k dokončni odpravi omalovaževanja te dejavnosti. I. ZORAN

Praznik posavske pesmi v Sevnici

Na 10. posavski pevski reviji pelo 23 zborov – Skupen nastop v počastitev 90-letnice Titovega rojstva – Spodbuden napredek v množičnosti in kakovosti

V soboto je bila v Sevnici jubilejna, deseta posavska pevška revija. V sprevedu od sevniske osnovne šole sem je na čelu s sevnisko gasilsko godbo prikorakalo pred spomenik kmečkim uporom 527 pevcev. Ta mogočini zbor – nekateri so prireditev imenovali kar „mali Šentvid“ – je zapel „Zdravljico“, pesem „Domovina naša je svobodna“ in na kraju še Simonitičevo „Pesem o Titu“. Ignac Vintar je v imenu pokrovitelja medobčinskega sveta

SZDL za Posavje poudaril pomen zborovskega petja in tega srečanja kot pomembne oblike spoznavanja, zblizevanja in izmenjave izkušenj. „Edino plačilo je hvaležno občinstvo in spontano ploskanje,“ je dejal tovariš Vintar. Tega „plačila“ resnično ni manjkalo v dvoranah Lisce, kjer je vsak od teh 23 zborov zapel po dvoje pesmi. Občinstvo je zbrano vztrajalo debeli dve uri in pol.

Posavska pevška zveza si vsa leta prizadeva za še boljše petje. Sprva so zato na revije vabili boljše zборе iz sosesčine. Sedaj jim tega ni več treba. Nekateri zbori imajo za seboj že televizijska snemanja.

Predsednik posavske pevške zveze Janko Avsenak iz Brestanice ocenjuje, da kakovost pri večini pevskih zborov iz leta v leto narašča. To velja posebej za mlajše zборе, ki jih vodi večji polet. Nekateri zborovodje se redno udeležujejo seminarjev, kar se že čuti pri oblikovanju programa in glasovni izobrazbi pevskih skupin. Nadaljnji napredek vidi tudi v tesnejšem sodelovanju z glasbenimi šolami in drugimi institucijami. A. ŽELEZNIK

MOGOČEN ZBOR – Posavsko zborovsko petje naj bi šlo v smeri krepitve obstoječih zborov, ne pa v drobljenje v male skupine. Trenutno jih v regiji poje 28. Na vseh desetih revijah so sodelovali: moški zbor iz Artič, Cerklj, Brestanice in Sevnice ter oktet Boštanjski fantje. Toliko kot na tej sliki jih še ni bilo skupaj. (Foto: A. Železnik)

GRAFIK V LAMUTOVEM LIKOVNEM SALONU – Mladi slovenski akademski slikar in grafik Karel Plemenitaš, likovni pedagog na kostanjeviški šoli, razstavlja svoje grafike v Lamutovem likovnem salonu. Minuli petek je, še pred samo otvoritvijo, svoja dela razkazal likovnim pedagogom z območja novomeške organizacije enote Zavoda SRS za šolstvo in jim razložil postopek pri nastajanju grafike. (Foto: I. Zoran)

Soočenje z grafiko

V Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici bodo do 26. junija na ogled grafične stvaritve mladega akademskega slikarja in grafika Karla Plemenitaša, profesorja likovnega pouka na kostanjeviški osnovni šoli. Razstavo je minuli petek zvečer odprl ravnatelj Lado Smrekar, vendar je imela prve obiskovalce že popoldne, ko so si jo ogledali učitelji likovnega pouka z belokranjskih, dolenj-

skih in posavskih osnovnih šol. Ta ogled je bil pod strokovnim vodstvom samega avtorja razstavljenih del. Karel Plemenitaš, po mnenju Janeza Mesesnela pripadnik generacije, ki je zavrnila vse tradicionalno, je podobno obrazložil lasten razvoj in spoznanja, od katerih se je dokopal kot grafik in ki jih po svoje izpričuje tudi vseh 36 razstavljenih grafičnih listov. Pri tem je grafik opozoril na postopke, ki jih uporablja, da doseže v domišljenem delu zelene učinke.

POTA IN STRAŽNICA

Tudi šofer hranil dobavnice

Kostanjeviški Ikon pred sodiščem zaradi neizvajanja zakona o zavarovanju plačil — Med izgovori težak kadrovski in finančni položaj ter šofer

Tudi nekateri bolj ali manj objektivni izgovori na vrsto neurejenih vprašanj niso bistveno vplivali na višino kazni, ki jo je prejšnji teden izrekla novomeška enota temeljnega sodišča Novo mesto krškemu SOP, tozdu Ikon Kostanjevica ob Krki in njegovima delavcema Jožetu Vukčeviću in Radomirju Burji.

Obtožnica je namreč kostanjeviški Ikon bremenila kršitev 6. točke 49. člena zakona o zavarovanju plačil, ali drugače povedano: v Ikonu niso upoštevali petnajstdnevnega predpisanega plačilnega roka, niti niso potem, ko je nastalo dolžniško-upniško razmerje, naradili vsega potrebnega za zavarovanje plačil upnikom.

Predlanski obisk delavcev Službe družbenega knjigovodstva iz krške podružnice v kostanjeviškem Ikonu je dal prav porazne rezultate o izvajanju zakona o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev. Kontrolni pregled je ugotovil, da SOP v najmanj 36 primerih ni poravnala svojih obveznosti v 15

dneh, ko je nastalo dolžniško-upniško razmerje, niti niso v tem roku zavarovali plačila. Med temi primeri je po ugotovitvah SDK kar 18 kršitev težje narave.

Obravnavala minuli teden je v celoti potrdila ugotovljene napake, ki jim je po besedah predstavnikov kostanjeviškega Ikona botroval težak kadrovski in finančni položaj. V zagovor naštetim kršitvam je bilo slišati tudi, da v tistem času v Ikonu niso imeli nobenih organizacijskih predpisov, ki bi nalagali likvidatorju, kdaj in kako mora izdati račun, pač pa je med uslužbenci veljal le nekakšen ustni dogovor in navodilo. Tudi nadzor nad poslovanjem da je bil slab. Da pa v Ikonu tudi drugje ni bilo vse v redu, kaže izjava enega od obdolžencev, da je krivo za zamude pri izdaji računov tudi to, da je včasih šofer nosil dobavnice po cel teden v žepu.

Seveda pa takšni izgovori in zagovori niso kaj dosti vplivali na višino kazni. Sodišče je SOP Krško — tozdu Ikon odredilo plačilo 50.000 din denarne kazni, Jože Vukčević, vodja komercialne jih mora plačati 4.000, Radomir Burja, likvidator v Ikonu, pa 3.000 din. Sodba se ni pravomočna.

V SOBOTO POČILO V GRMOVLJAH — Takšna podoba je bila v soboto na avto cesti v Grmovljah, kjer je zaradi vožnje fička ljubljanske registracije po levi strani ceste prišlo do silovitega čelnega trčenja. Več oseb je hudo poškodovanih. (Foto: B. B.)

dežurni poročajo

OBISK NA TRAKTORJU — Med 28. majem in 31. majem je nekdo vlomil v zaboj za orodje na traktorju GG Novo mesto. Traktor je stal pred logarsko kočjo na Radohi, vlomilec pa je odnesel več ključev, kombinirke in izvijač.

HOTEL OBRAČUNATI SE Z MILIČNIKI — Trebanjski možje postave so imeli 31. maja zvečer veliko dela z vinjenim Božidarjem Urajnarjem iz Hudej, ki se je pretepal v gostišču Grnada. Ko so gostišče obiskali miličniki, se je hotel spraviti še nadnje. Zakaj, bo skušal pojasniti sodniku za prekrške.

IZGINILA KARDANSKA OS — Iz samonakladalke Roberta Dularja iz Potoka je konec maja izginila kardanska os, vredna okoli 7.000 din. V tistem času je samonakladalka stala pred gospodarskim poslopjem.

NEZAVESTEN V BONIŠNICO

Minulo sredo ob 14.20 se je 23-letni Branko Šeško iz Ledine peljal z osebnim avtom iz Sevnice proti Krškemu, pri Impolci pa je verjetno zaradi prevelike hitrosti zapeljal s ceste v nasip. Pri nesreči se je Šeško hudo poškodoval in so ga nezavestnega prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je njegovo življenje še zmeraj v nevarnosti.

OBLEŽAL POD TRAKTORJEM

V četrtek je 25-letni Maks Kunšek z Vranja 19 pri Loki z neregistriranim traktorjem „Zetor“, na katerem je bil priključen obračalnik, sušil travo. Po bočje pred hišo, na katerem je obračal mrvo, je izredno strmo, zato se je traktor obrnil in pod seboj pokopal voznika. Kunšek je bil takoj mrtev.

Trije „prosti“ dnevi v tednu za tovornjake

Kdaj zapora za tovorna vozila na „dolenjki“?

Magistralna cesta med Ljubljano in Zagrebom je ena najbolj obremenjenih slovenskih prometnic, v veliki meri predvsem zaradi tolikšnega števila tovornjakov, ki upočasnjujejo promet. Prav zategadelj sodi dolenjska magistralna cesta med tiste redke v Sloveniji, za katere je predviden omejen tovorni promet.

Tako velja zapora za tovornjake z nosilnostjo nad 5 ton skozi celo leto ob petkih med 14. in 19. uro ter nedeljah med 16. in 22. uro, s 15. junijem pa prične veljati še dodatna zapora za tovornjake s priklopnikom. Slednji bodo namreč poleg petkov in nedelj morali počivati še ob sobotah med 15. junijem in 15. septembrom od 5. ure zjutraj pa vse do 17. ure. Omenjene omejitve veljajo za letošnje, kot tudi prihodnje leto. Poleg teh pa bo veljala začasna zapora za tovornjake nad 5 ton nosilnosti še ob naslednjih predprazničnih in poprazničnih dnevih: 26. aprila med 14. in 19. uro, 27. aprila in 3. maja med 16. in 22. uro, 21. julija od 14. do 19. ure ter 22. julija, 1. novembra in 30. novembra od 16. do 22. ure.

RAZNESLO ZRAČNICO — Zaradi počene zadnje zračnice se je prejšnjo soboto v zgodnjih jutranjih urah prevrnil kombi tujcev, namenjenih k nam na oddih. Na srečo se je zvil le nekaj pločevine in raztresla prtljaga.

ZAVIL PRED AVTO

Anton Jurglič iz Grobelj pri Šentjerneju se je 3. junija peljal s kolesom proti Šentjerneju. Z eno roko je krmaril, z drugo pa na ramenih držal vile. Za Jurgličem je z osebnim avtom peljala Ana Marija Hribar iz Cerklj, nenadoma pa je kolesar, ne da bi nakazal smer, zavil v levo pred avto. Jurglič je hudo poškodovan obležal v jarku in so ga odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

Zidanice spet tarče tatov

Z lepimi dnevi tudi več vlomov v dolenjske zidanice

Lepi, že poletni dnevi, kot kažejo dogodki nekaj zadnjih tednov, prijajo tatovom, ki se tudi letos ne mislijo odreči obiskom po okoliških zidanicah.

Tako je bilo v noči na 2. junij vlomljeno v zidnico Črnomaljšana Alojza Goršeta pri Tanči gori. Ob razbitem oknu je Gorše ostal tudi brez sladkorja, nekaj konzerv in šunke, storilec pa se je odžejal še z nekaj kozarci vina. Škode je za

8.000 din. Nadalje je bilo med 28. majem in 2. junijem vlomljeno v kočjo GG Novo mesto na Resi. Vlomilec je skozi straniščno okno odnesel za 5.000 din jedil. Kar skozi vrata pa je prišel vlomilec v zidnico Alojza Koširja iz Dolenje Straže pri Prečni. Lastnik je pogrešal nekaj steklenic pijače, kozarec vložene paprike in cigarete. Česar ni našel pri Koširju, je skušal storilec najti v sosednji zidnici Antona Sajevca iz Češče vasi. Odnesel je salamo, slanino, napolitanke in čokolade. S plenom je bil očitno zadovoljen, kajti sosednje zidanice so (zaenkrat) ostale še nedotaknjene.

ZGORELO ZA 45 STARIH MILIJONOV

V ponedeljek nekaj pred osmo uro zjutraj je prišlo do požara na gošpodarskem poslopju Franca Pavčeka iz Podgore 13. Pavčkovi so tega jutra kurili pod svinjskim kotlom, skozi seno speljana salonitna cev, ki je služila kot dimnik, pa je zanela požar. Ogenj je zajel poslopje v velikosti 15 x 12 metrov, drvarnico, skedenj, hlev in svinjsko kuhinjo, popolnoma pa uničil 8 ton sena, kobilnico, gradbeni material in nekaj manjšega orodja, tako da so Pavčkovi na škodi za 450.000 din. Požar so gasili novomeški poklicni gasilci in prostovoljni gasilci iz Straže.

KRONIKA NESREČ

MED IZOGIBANJEM ZADEL PEŠCA 2. junija je Ludvik Longar iz Srednjega Lipovca v večernih urah peljal avtobus od Soteske proti Straži, med vožnjo pa mu je s stranske ceste nepredvidno pripeljal z osebnim avtom Zvonko Erpe iz Gornje Straže. Da bi se ognil trčenju, je Longar zavil mimo avta in ga prehitel, pri tem zadela pešca Stefana Vogrinca iz Straže, oplazil pa tudi Erpetov avto. Poškodovanega Vogrinca so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Materialno škodo so ocenili na 26.000 din.

kucnil na travnik. Na srečo je bil Sladič le laže ranjen, na vozilu GG Brežice tozdu Zapačava pa je bilo za 100.000 din škode.

ZAPELJAL V JAREK 30. maja zjutraj se je Jože Anžlovar iz Dolenjih Selc pri Dobrniču peljal z avtom od Občini proti Knežji vasi. Zaradi neprimerne hitrosti ga je tukaj pričelo zanašati, tako da je zapeljal v jarek. Pri tem sta se voznik in sopotnica Klotilda Anžlovar poškodovala, slednja pa je morala ostati na zdravljenju v novomeški bolnišnici. Škode je bilo za 10.000 din.

TRČENJE V KRIZIŠČU — Albert Božič s Podgrada se je 3. junija dopoldne peljal s tovornjakom proti Mačkovecu, tam pa mu je iz stranske ceste iz smeri Otočca nepredvidno pripeljal Janez Juršič z Dolža. Slednji je pri trčenju dobil nekaj odrgnin, škode na pločevini pa je bilo za 800.000 din.

TRČIL V NEOSVETLJENO VPREGO

V Zakutu na cesti med Brežicami in Bizeljskim je prišlo 1. junija do prometne nesreče, ki sta ji botrovala nepredvidnost, nekaj pa tudi alkohol. 68-letni Franc Geržič je namreč ob 20.30 ustavil neosvetljeno vprego ob cesti in se jel pogovarjati z znancom, takrat pa je za njim s tovornjakom pripeljal Ivan Umek iz Loč. Trčil je v vprežni voz, pri čemer se je Geržič poškodoval. Podan je sum, da sta oba vozila vinjena.

Ločenski bencin najdražji

Petkova prometna akcija dobila povsem novo vsebino — Vozniki poleg bencina na črpalki v Ločni plačevali kazni — Slaba prometna ureditev pripomogla k zaskrbljivim rezultatom akcije

Če bi morali petkovo triurno akcijo, v kateri je sodelovalo več kot 20 novomeških miličnikov, jemati le kot ogledalo poznavanja cestnoprometnih predpisov vseh udeležencev v prometu, potem bi lahko ta zapis končali že tukaj z ugotovitvijo, da smo Novomeščani na tem izpitu krepko padli. Pa ne gre samo za to. Če smo za novomeške avtomobiliste, kolesarje, motoriste in pešce v petkovih poznih popoldanskih urah ugotovili, da jim prometna signalizacija povzroča veliko težav, potem moramo v isti sapi dodati, da to tudi zaradi ponekod prav smešne prometne ureditve, neprimernih in celo nepravilnih cestnih označb in še česa.

Miličniki so se, kot se za može postave pač spodobi, strogo držali predpisov in postavljenih znakov in označb. Res, da se to povsod ni dalo iz enostavnega razloga, ker znaki niso bili pravilni, označb pa sploh ni bilo, pa vendar je seštevek akcije, ki je trajala vsega slabe tri ure, prav zaskrbljujoč:

Zaradi prečkanja ceste izven prehodov za pešce je bilo kaznovanih 41, opozorjenih pa kar 148 pešcev; med vozniki koles z motorjem sta bila denarno kaznovana 2, 16 pa jih bo moralo k sodniku za prekrške, največ zaradi tega, ker so se vozili brez izpita. Opozorjenih je bilo 11 voznikov. Poseben poudarek akcije je bil na kolesarjih. Miličniki so jih ustavili 64, zaradi manjših kršitev pa opozorili 19, medtem ko je bilo med vozniki motornih koles 8 opozor-

jenih, 8 pa jih bo moralo k sodniku. Še pogled med voznike osebnih avtomobilov: kaznovanih je bilo 26 (!), 5

NEPRAVILNO IN NA NEPRAVEM MESTU — Znak, kot stoji na Cesti herojev, ima dvojne napake. Na drogu sta lahko največ dve označbi, prepoved vodenja živine pa bi bolj sodila na vhod v mesto.

jih bo moralo k sodniku za prekrške (vožnja pod vplivom alkohola, brez vozniskega dovoljenja itd.), opozorjenih pa je bilo 16 voznikov.

Ni namen nekaj naslednjih vrstic opravičevati počette kaznovanih, motorista, ki je pred miličnico zaviral z nogami, ker drugih zavor ni imel, avtomobilista na Glavnem trgu, ki je zaudarjal po alkoholu, itd., pa vendar sodi k seštevku akcije še nekaj.

Ni težko ugotoviti, zakaj je bilo, med vsemi kontrolnimi točkami po mestu največ kaznovanih voznikov prav na bencinski črpalki v Ločni. Ne najbolj posrečena prometna ureditev na tem mestu je premil izraz za pravo prometno zmedo ob vstopu na črpalko, ki je celo navzočnost modrih uniform ni ublažila. Po zaslugi nedomiselnih projektantov so vozniki drug za drugim vozili čez celo črto, miličniki pa, strogo se držč predpisov, pobirali rdeče bankovce. Da pa bo slika zmede še popolnejša, je veliko voznikov potem, ko so že plačali kazni, bodisi ponovilo, ali storilo nov prekršek. Podobno kot ženička v fičko, ki je ob odhodu s črpalke namesto v obvezno desno smer, hotela zaviti v levo. Miličnik jo je ustavil, poklical nazaj in jo vprašal, če pozna znak. Voznica mu je strumno in pravilno razložila, kaj pomeni bela puščica v desno smer na modri podlagi in odpeljala v — levo.

ČEZ POLNO ČRTO PO BENCIN — Najbolj „obiskana“ kontrolna točka petkove prometne akcije je bila zagotovo bencinska črpalka v Ločni, kamor so vozniki praviloma prihajali na nedovoljen način. Posnetek zgovorno kaže avto, ki je prevozil celo črto, nadaljevanje pa je desno v pogovoru z miličnikom.

Da ne ostanemo samo pri eni cvetki novomeške prometne ureditve, jih pogledajmo še nekaj.

Miličniki na Drski navzlic vesplošnemu sprehajanju občanov čez cesto, niso opozorili, kaj šele kaznovali, enega samega sprehajalca. Cesta čez Drsko, glavna vpadnica v Novo mesto iz smeri Straže, Dolenjskih Toplic, kočevskega, ne premore enega samega označenega prehoda za pešce! In ko smo že pri prehodih za pešce, tudi Glavni trg jih ima premo, ob vsem tem pa bi moral biti glavni prehod, če nočemo brezglavega tekanja čez cesto, semaforiziran.

Nekaj besed zasluži tudi odmrta obvoznica preko Ragovske ceste do Ločne. Danes služi za igrišče otrokom, kolesarjem, na njej naj-

dejo mesta tudi motoristi za preizkus drznosti in poguma. Zgrešena investicija ali poteza, ki bi z vsega nekaj prometnimi znaki in označbami na cestišču v veliki meri pripomogla k razbremenitvi Zagrebške ceste in nove obvoznice, mnogim pa privarčevala nekaj danes tako dragocenega bencina?

Še veliko več prostora bi potrebovali, če bi hoteli našteti in opisati vse neprimerne in celo nepravilno postavljene prometne znake in talne označbe. V vednost le, da smeta biti na enem drogu postavljena le dva znaka (na več mestih jih je najti po tri), v ilustracijo neprimernosti pa znak, ki stoji na Cesti herojev ob marketu. Tretji znak na drogu, ta stoji že daleč v mestu, prepoveduje kme-

tom vodenje živinske vprege. Kmet naj se torej obrne in odide po poti, po kateri je prišel, namesto da bi ga na prepoved opozoril že znak ob vstopu v mesto.

Pa naj ne bo zamere, če je zapis iz akcije, ki je preverjala cestnoprometno znanje prometnih udeležencev, izzvenel v opozorilo tistim, ki naj skrbje za primerno prometno ureditev in urejeno cestnoprometno signalizacijo. Konec koncev sta tudi Jože Tavčar, prometni inšpektor, in Andrej Senica, pomočnik komandirja novomeške postaje milice, ki sta vodila akcijo, največ besed v petek namerila prav temu problemu.

Tekst in foto: BOJAN BUDJA

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal:
Milan Markelj

SE DOBRO, DA SEM ZAKLENIL AVTO. PRAVIJO, DA TU KRADEJO VSE PO VRSTI.

OLENJSKI LIST pred 20 leti

Pri OD jih je zaneslo

V Projektivnem podjetju delili plače mimo vseh norm — Komolčarji in prerivači in spodobni ljudje v borbi

ŠTEVILKE GOVORE in pričajo dovolj zgovorno. Videti je, da je kolektiv Projektivnega podjetja Novo mesto pozabil, da je majhen del družbe, samo majhen del, ki dela mrtve načrte. Načrte, ki jih bodo oživili in uresničili drugi delovni ljudje. Izgovor, da jih je pri osebnih dohodkih čas zanesel, ne bo veljal, saj smo na njihov primer opozarjali večkrat, pa ni zaleglo. Mar ni zaleglo zato, ker je pešička ljudi, kolikor kolektiv šteje, pozabila na okolje, v katerem živi, in si domišlja, da lahko deli mimo vseh norm in morale? Toda preden človek deli, mora ustvarjati, preden zanje, mora sejati!

DA JE KNJIGA koristna, da mimo uporabne koristnosti polni zvedav človekov duh in sprejemljivo srce še z nenadomestljivimi užitki, je stara, priznana in zlata resnica. Da naj dobro in lepo knjigo, oziroma čim več takšnih knjig, dobi v roke čim več ljudi, je gotovo naša vsesplošna želja.

MNOGA TRGOVSKA podjetja, ki so pred seboj videla le svoj gospodujoči monopol, predvsem pri prodaji nekaterih predmetov, je požrešnost prignala tako daleč, da so sploh pozabila na vse drugo in z maržami resno vznemirila javnost.

1. JUNIJA bi se moral v Krmelju vršiti odbor občanov. Ob napovedani uri je bila dvorana Svobode prazna! Tudi kasneje se zbor ni mogel vršiti, ker je bil odziv izredno slab, česar v Krmelju običajno ni. Kdo je kriv? Verjetno je krivda na slabem in poznem obveščanju, saj so bili razglasi o zboru razobešeni šele v četrtek popoldne.

KOMOLČARJI, PRERIVAČI in tudi povsem spodobni državljani so se minuli teden borili po več ur pred blagajno kina Krka v Novem mestu. Hoteli so namreč dobiti vstopnice za film Indijski nagrobnik, ko pa jih je zajel vrtnec prerivanja, niso mogli ven.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 7. junija 1962)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Tobačna megla zatira razum

Ne da se temeljito misliti s pipo v ustih — Na visoki bukvi si je odrezal prst — V Parizu je neki mož prišel na stražnico z glavo pod pazduho

(Za nameček) telesnim posledicam zgodnjega kadenja pridejo še gnili zobje, težka sapa in katar v grlu. A duh ne trpi nič manj. Za učenje treba bistrega duha in trdne volje. Tobačna megla pa temni in zatira razum, ker vzbuja na njegovo škodo živahno domišljijo, ki tako rada vzdigne mladega človeka z realnih tal v oblake dima. Temeljito misliti in vztrajno se držati ene misli se ne da s pipo v ustih in tobak je večkrat vzrok površnosti mnogih naših dijakov. Torej, stariši, če želite svojim sinovom zdravja in dolgega srečnega življenja, varujte jih v prezagodnjih letih kadenja! Potrata denarja je še najmanjše zlo, dasi je tudi občutna, a mnogo bolj škoda je zdravja.

(Četudi) so slabe prometne zveze in razmere, vendar prebivalstvo v domovini ni še izgubilo upanja v boljše prihodnost. V tem upanju se ne straši trdega dela.

(Ponesrečil) se je Franc Gnidovec iz Velikega Lipovca. Nabiral je zelenje za živino,

splezal na veliko bukev, odsekal si je prst, vsled tega padel več kot 10 m globoko ter obležal nezavesten na tleh. Odnegli so ga na dom, kjer je bil previden s sv. zakramenti ter v par urah umrl. Nesrečni slučaj nam kliče v spomin zopet: čujte in molite, ker ne veste ne ure ne dneva!

(Z glavo) pod pazduho je prišel na policijsko stražo v Parizu neki mož Marcel Nonneville, toda glava pod pazduho bila je iz lepenke, grlo pa je bilo rdečke barvno. Na svojem grlu imel je enako barvo. Komisarju pa je pripovedoval, da ga je povozil voz in mu odrobil glavo. Komisar je hotel blaznika pomiriti ter mu je svetoval, naj si pusti odbito glavo nastaviti na svoje truplo. „Pač bi bil norec,“ je dejal mož z glavo pod pazduho. „bom raje hodil brez glave, vsaj me ne bo kdaj bolela in zobje tudi ne!“ Moža so slednjič vtaknili v blaznico.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. junija 1902)

Preživela je rodno cesarstvo

Grenki napitek cesarja Montezume II. je osvojil svet — Skrbno čuvane čokoladne skrivnosti — Tudi Napoleon je verjel vanjo — Z veselji na pot

Pred letom dni so švicarski varnostniki aretirali dva uslužbenca neke znane tvrdke, ko sta poskušala prodati Kitajcem in Rusom najbolj skrbno varovano švicarsko skrivnost — 40 receptov za pripravo čokolade. Njun prestopok so obravnavali tako resno, kot bi šlo za pravo vohunstvo, in tudi kazeni je bila temu primerna. Tako ostro ravnanje ni začudilo nikogar, ki vsaj malo pozna švicarsko gospodarstvo; čokoladni izdelki jim vsako leto primarneje več kot tri milijarde dinarjev k služku iz izvoza.

Švicarska čokoladna vohuna bi ne bila deležna tako grenke usode, če bi živila nekaj stoletij prej; še več, danes bi bila slavna človeka, ne pa uboga brezimneža neke v švicarskih zaporih. Mož, ki je v Evropo in v svet uvedel čokolado, je bil slavni konkvistador Hernando Cortes, zanjo pa je zvedel na cesarskem dvoru azteškega vladarja Montezume II. Nesrečni azteški cesar, zadnji vladar cesarstva, ki so ga uničili španski konkvistadorji, je svoje smrtno sovražnike lepo pogostil s čokolatlo in jim tudi pokazal, kako na dvoru pripravljajo napitek. Sam Montezuma je vsak dan popil po 50 čaš temnega, grenkega čokolatla, kadar pa se je odpravil v harem h kateri od svojih tisočev žena, je zvrnil veliko zlato kupo čokolatla. Tako kot ostali Azteki je verjel, da je pripravek ljubezensko poživilo.

Da je čokolada bogat vir energije, je verjel tudi cesar Napoleon, zato ga je vedno spremljala čokolada. In ker je tega mnenja tudi sodobna znanost, je šla čokolada na vesoljska potovanja s sovjetskimi in ameriški astronauti in bila je s sirom Edmundom Hillaryjem, ko je kot prvi človek osvojil Everest. V običajni mlečni čokoladi se poleg ogljikovodikov in maščob nahajajo še koristne količine različnih belja-

kovin, tiaminov, riboflavinov, kalcija in železa.

Vendar pa se Evropejci niso takoj navdušili za azteški napitek. Grenkega čokolatla, ki je sčasoma postal čokolada, v Španiji niso marali, dokler se ni nekdo domislil in v napitek nasul sladkorja. Oslajeni čokolatli je evropskemu okusu veliko bolj prijal in začela se je čokoladna invazija.

V nasprotju z Azteki so Španci poskušali zadržati skrivnost pripravljavanja čokolade. Od leta 1519, ko so popili v Španiji prvo skodelico čokolade, pa do 1606 so za recept pripravljavanja čokolade vedeli le Španci. Toda skrivnost so jim zmaknili trgovsko in tudi drugače sposobni Florentinci, ki so zlomili španski monopol in omogočili, da se je čokolada razširila še po drugih evropskih deželah.

Šele leta 1847 so v čokoladni tovarnici Fry in sinovi izdelali prvo čokolado v trdem stanju, samo dvajset let kasneje pa se je Danielu Petru iz Švice posrečila čudovita zamisel: čokoladi je dodal mleko.

Čudež, ki se mu pravi čokolada, se začneja z drevesom, ki nosi strokovno ime Theobroma cacao. V nazivu drevesa je zapisano, da je „hrana za bogove“. Raste v deželah nad ekvatorjem: v Braziliji, Mehiki, Gani, na Slonokoščeni obali in v Nigeriji. Zraste do 20 m visoko. Nephrenoma je v cvetju tako, da na enem drevesu v letu dni požene tudi do 100 tisoč blede rumenih ali rožnato belih cvetov. Za čokoladarje so zanimivi stroki s semenom. Obirajo jih dvakrat na leto skozi 40 let, nakar kakaovec začne odmirati. V stroku se nahaja 20 do 60 mandeljevo oblikovanih semen značilnega grenkega okusa. Kar 400 semen je treba za pol kilograma čokolade. In ker na posameznem drevesu zraste na leto le 20 do 30 strokov, je razumlji-

vo, da je cena za kakaova zrna visoka. Celoten svetovni pridelek kakaovih zrn je okoli 1,6 milijona ton, vreden pa je preko 120 milijard dinarjev.

Fermentirana in posušena kakaova zrna pridelovalci pošiljajo v tovarne čokolade, kjer stečejo različni postopki za pravo cenjene slaščice. Vsaka tovarna ima svoj recept in svoje skrbno čuvane skrivnosti, vendar pa v grobem povsod zrna izberejo (izbor je prav tako važen kot pri kavi), očistijo in razlomijo v delce, ki vsebujejo preko 50 odst. kakaovega masla. Z nadaljnjim mletjem maslo utekočinijo. Če tekočo čokoladno maso ulijejo v tablice in pustijo, da se strdi, dobijo grenko čokolado za kuhanje, če pa masi odvzamejo nekaj maščob, jo posušijo in na fino zmlejejo, dobijo kakao v prahu.

Šele po teh postopkih se začne dodajanje najrazličnejših arom in dodatkov od mleka do sladkorja, tako pripravljeno maso pa mešajo in gnetejo ure in ure, včasih tudi nekaj dni, dokler ne postane zametno mehka. Iz te dobrote nato izdelujejo čokolado v tablicah, dodajajo rozine, lešnike, orehe, riž, oblivajo sadje, bonbone, oblikujejo figurice, jajčka itd. itd. Fantazija in domiselnost ustvarjata čokoladno bogastvo, ki razveseljuje staro in mlado. Svetovno poznani izdelovalci čokoladnih specialitet vedo, da za ljubitelje čokolade cena ni važna; tako je slovita londonska družba Charbonnel in Walker prodajala v zlat staniol zavite čokoladne bonbone po 820 dinarjev, luksuzni ameriški dobavitelj Godiva bonbonier pa je čokoladne slaščice naročnikom pošiljal po posebnem slu, ki je prijedil na konju v spremstvu dveh pažev. Na tak način poslana bonboniera je kupca stala 135 tisoč dinarjev.

Moč meditacije

Znanstveniki so opazovali jogije pri meditiranju

Ko so obiskovalci Tibeta poročali o skrivnostnih močeh jogijev, so večkrat navajali, da izurjen jogi v ledeni noči s toploto lastnega telesa posuši v mrzlo vodo namočeno rjuho. V jogijski literaturi je tovrstna meditacija zapisana kot tummo. Mnogi so imeli takšna pričevanja za izmišljena. Nedo dolgo tega pa so raziskovalci harvardske medicinske šole kot prvi znanstveniki sploh bili pričre takšnemu dogodku.

Na povabilo Dalaj Lame je raziskovalna skupina, ki jo je vodil Herbert Benson, odšla v Indijo, kjer so njeni člani lahko prisostvovali meditaciji treh menihov. Dovoljeno jim je bilo opraviti tudi meritve. Izkazalo se je, da v jogi izvedeni menihi med meditacijo, v kateri se osredotočijo na notranjo toploto, dvignejo temperaturo kože za 5 do 15 stopinj. Najbolj dvignejo toploto prstov na rokah in nogah, za najmanj (4 stopinje) pa so dvignili toploto kože na spodnjem delu hrbta. Meritve so pokazale, da se notranja toplota ni spremenila.

Kot ugotavlja Benson, jogiji med meditacijo tummo obvladajo proces širjenja drobnih krvnih žilic, kar sicer ureja samostojni živčni sistem. Ko razširijo žilice, priteče pod kožo več krvi, in koža se segreje. Rezultati meditacije so tako presenetljivejši, ker jih jogiji dosegajo v mrzlem zraku, ko se krvne žilice samodejno krčijo.

Milijoni za stare kosti

Trgovina s fosili ogroža muzeje — Dinozaver za okras — Nekateri okameneli ostanke živali za milijardo dinarjev

Znano je, da na javnih dražbah nekatere umetnine dosežejo vrtoglavo visokc cene. Vendar pa se kupi zelenih dolarjev ne kopičijo le za dela človeških rok, marveč tudi za umetnine, ki jih je skozi dolge milijone let naredila mati narava.

Tale domači primerek fosila školjke je tako pogost na Dolenjskem, da ni dragocen, kot so nekateri drugi fosili, za katere zasebniki odstejejo lepe denarce.

Gre za fosile, okamenele ostanke okostij ali likov živali in rastlin. Posamezni primerki gredo lepo v prodajo, kupci pa niso zgolj muzeji, kot bi človek pomislil, temveč tudi zasebniki, ki si stanovanja opremijo s temi naravnimi umetninami. Toda če želite imeti v dnevnici sobi okamenelo okostje manjšega dinosavra, denimo le takega, ki ni višji od poldruga metra, potem morate imeti zelo globok in poln žep. Švicarski prodajalec fosilov Kirby Siber namreč zahteva za takšen fosil kar pol milijarde dinarjev, v konvertibilni valuti seveda. Poldrugi meter dolg odtis ribe v kamnu pa stane nič manj kot 110 milijonov dinarjev.

Paleontologi se boje, da bodo strastni zbiralci fosilov onemogočili muzeje, saj prodajalci gledajo le na denar, ne briga pa jih, ali bodo okamenle priče pradedavnine stale v muzeju, kjer si jih lahko ogleda veliko ljudi, ali pa v stanovanju petičneža, le njemu v pogled in užitek.

Poleti prazni kavljji?

Poleti manjša ponudba vseh vrst mesa — V KZ Krka načrtujejo oblikovanje občinske tržne rezerve

Poletni meseci že po tradiciji veljajo za sušne v preskrbi z mesom tudi v novomeški občini. Vse kaže, da letos ne bo nič drugače. V preteklem tednu je bilo v prodajalnah že precej manj govedine in svinine, občasno pa tudi piščancev ni več moč dobiti. Manjšo ponudbo vseh vrst mesa lahko pričakujemo vse do septembra.

KZ Krka, ki je glavni preskrbovalec novomeškega trga z mesom, je maja dala v trgovine 83 glav mlade govede. Po sklenjenih pogodbah bo šlo junija v zakol 80 glav goved, julija 85 glav, medtem ko gre v ostalih mesecih v zakol tudi do 200 glav. Zalag se v manj sušnih mesecih sveda ni dalo narediti, ker nimamo hladilnice.

Sedanje stanje je tudi posledica lanske slabe oskrbljenosti s krmo zaradi suše, manjšega prirasta živine in daljšega pitanja zaradi težav s preskrbo beljakovinskih krmil iz uvoza. Nekaj goveda pa gre vsak mesec tudi v izvoz. V kmetijski zadruzi se s to problematiko resno ukvarjajo, a sami ne morejo narediti veliko. Na težave so opozorili občinski izvršni svet, da bi skupaj poiskali izhod. Sprejeti bi morali tako tekoče kot dolgoročne ukrepe. Med prve vsekakor sodi usklajevanje cen živine s cenami na Hrvaškem, kjer trenutno plačujejo tudi do 35 dinarjev več za kilogram žive teže. Živina z našega območja tako pristane na kavljih tam, kjer zanjo plačajo več. Pomagale bi tudi kompen-

zacije za kritje izgub zaradi neuskajenosti odkupnih cen živine in maloprodajnih cen mesa. Rejcem bi morali dati tudi večje premije ali druge oblike spodbude.

Med dolgoročne rešitve za odpravo pomanjkanja mesa pa v prvi vrsti sodi oblikovanje tržne občinske rezerve v živini, ki naj bi šla v zakol ravno v mesecih, v katerih je pomanjkanje najbolj pereče. Rezervo bi oblikovali v družbenih hlevih in pri večjih kooperantih. Brez sodelovanja občinske skupščine ne bo šlo, enako tudi ne brez širšega družbenega prizadevanja in posluha za problematiko proizvodnje.

KATERIH MANJKA?

Po samoupravnem sporazumu o štipendiranju morajo vse štipendije v občini, tako kadrovske kot iz združenih sredstev, temeljiti na kadrovskih potrebah. Da bi kadrovski vidik bolj upoštevali tudi pri štipendijah iz združenih sredstev, so na republiški ravni izdelali seznam poklicev, ki jih je že preveč, in poklicev, ki jih manjka. Naša skupnost za zaposlovanje je seznam dopolnila glede na stanje na Dolenjskem, dodatne predloge pa naj bi posredovale še delovne organizacije. Ob več prošilicah bo pri podeljevanju štipendij odločal tudi kadrovski vidik. Na sedanjem seznamu deficitarnih poklicev so vsi iz skrajšanih programov pa kmetijec, gozdar, rudar, metalurg, obdelovalec kovin, električar, zidar, tesar, mizar, železokrivce, pleskar, steklar, živilski delavec, strojni, elektro in varnostni inženir, predmetni učitelj matematike, fizike, tehnične vzgoje, glasbe itd.

PIŠČANCI NAMESTO GOVEDINE? — Stabilizaciji v prid je šteti tudi zadnje pomanjkanje govedine v trgovinah z mesom v Novem mestu. Nekaj so je izvozili, nekaj so je za večje denarje obesili na kavlje v Hrvaški, tako da je marsikateri Novomešan zadnji konec tedna preživel zdravo, ob krompirju in berivki. Nekateri srečneži, ki so bili v soboto zjutraj med prvimi v mesariji so dobili še svinjino, na tržnici pa je bilo pred prodajalno Koke preveč želja in premalo piščancev. (Foto: J. Pavlin)

Bolezen ne vpraša za denar

Za reševanje težkega položaja novomeškega zdravstva 32 milijonov iz presežkov in višje prispevne stopnje — Urediti položaj Zdravstvenega centra Dolenjske

Novomeško in vse dolenjsko zdravstvo je zaradi pomanjkanja denarja od leta 1978 naprej iz leta v leto v večjih težavah. Stanje je letos še posebno kritično. Podrobnejši razčlenitvi te problematike je bila namenjena skupna seja novomeške občinske skupščine in skupščine zdravstvene skupnosti 2. junija. Na njej so delegati sprejeli nekaj sklepov, ki naj bi zdravstvu le zagotovili več denarja in s tem preprečili krčenje pravic iz zdravstvenega varstva.

Novomeška zdravstvena skupnost je imela primanjkljaj že v letu 1978, a ga je pokrila iz rezervnih sredstev. Precej višjim stroškom ob selitvi v nov zdravstveni dom v letu 1980 pa zdravstvo ni bilo več kos; 8 milijonov je ostalo nepokritih. Lani je slab start zapečatila nagla rast materialnih stroškov, prekoračitev obsega storitev v vseh novomeških zdravstvenih organizacijah in velik odliv sred-

gre le za notranje spremembe v prid zdravstvu.

Od Zdravstvenega centra Dolenjske pa novomeška občinska skupščina zahteva, da v letošnjem letu uredi svoj pravni položaj in samoupravno organiziranost, samoupravo, strokovno in dohodkovno povezanost temeljnih organizacij v svojem okviru, kar bo prispevalo k odpravi marsikaterih težav.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

V prvem trimesečju letošnjega leta se je izguba razširila na vse temeljne organizacije v okviru Zdravstvenega centra Dolenjske in se še povečala. Najhuje je v Splošni bolnišnici, kjer je bilo za 22 milijonov, v novomeškem Zdravstvenem domu pa za preko 4 milijone. Novomeški zdravstveni skupnosti manjka za letos ob že dogovorjenih sredstvih 76,5 milijonov, a bi zahtevke z nekaterimi omejitvenimi ukrepi lahko znižali na 58 milijonov. Ker ni bilo jasno, kako do denarja, skupnost še nima niti začasnega finančnega načrta, čeprav smo že sredi leta, pa tudi samoupravnih sporazumov o svobodni menjavi dela še niso sklenili.

Za izboljšanje razmer je občinski izvršni svet predlagal nekaj rešitev, ki jih je občinska skupščina in skupščina zdravstvene skupnosti že sprejela. Potrđiti pa jih morajo še v drugih skupnostih družbenih dejavnosti. Predlagana je namreč nova razdelitev sredstev znotraj družbenih dejavnosti, tako da bi zdravstvu zagotovili dodatnih 32 milijonov. Dobilo naj bi vse lanske in letošnje presežke, ki jih je za 26,6 milijona, od 1. julija pa naj bi mu tudi povečali prispevno stopnjo za 0,8 odstotka. Skupna prispevna stopnja za družbene dejavnosti bo kljub temu enaka kot doslej, saj

NA VOLJO SO GASILSKI APARATI ZA GOSPODINJSTVA

Novomeščani, Gasilsko društvo Novo mesto obvešča, da so že na voljo gasilski aparati S-9. Participacija občanov je 700 dinarjev, aparate pa lahko dobe do konca tega meseca v prostorih občinske gasilske zveze v Novem mestu, Cesta herojev 27 (v gasilskem domu). Priporočamo, da bi vsa gospodinjstva imela ta aparat.

213 BREZPOSELNIH

Pri novomeški občinski skupnosti za zaposlovanje je bilo, maja letos skupaj prijavljenih 213 brezposelnih, med katerimi je 66 takih, ki prvič iščejo zaposlitev. Med njimi je precej kadrov s srednjo, nekaj pa tudi z višjo in visoko izobrazbo. Denarno nadomestilo ali pomoč prejema 30 brezposelnih.

Uršna sela praznovala

Ob krajevnem prazniku najzaslužnejšim podelili priznanja

21. maja 1944 je bilo v Lazah prvo zasedanje narodnoosvobodilne skupščine okraja Dolenjske Toplice, ki je pripadal novomeškemu okrožju. Ta dan smo si prebivalci krajevne skupnosti Uršna sela izbrali za svoj praznik.

Ob tej priložnosti so najzaslužnejši krajanji in ZRVS Uršna sela prejeli priznanja Osvobodilne fronte, ki jih vsako leto podeljuje krajevna konferenca SZDL. Priznanje OF je prejela tudi komanda garnizona Novo mesto za pomoč pri gradnji vodovoda. Krajevna organizacija ZRVS Uršna sela pa je 30. maja v počastitev krajevnega praznika pripravila tekmovalno v streljanju, ki so se ga udeležili predstavniki družbenopolitičnih organizacij in društev krajevne skupnosti.

Letos praznuje 10-letnico nepretrganega delovanja osnovna organizacija mladih Uršnih sel, ki je ob jubileju pripravila športno srečanje, vsi predsedniki organizacije v teh letih ter delavni mladinci pa so prejeli priznanja.

G. M.

EXPRES PRVIC NA DVORU

Mladina Dvora vabi v soboto, 12. junija, ob 19. uri na nastop ansambla Ekspres, ki bo igral v mladinskem klubu na Dvoru.

ČEZ TRIKOTNIK V AVTOBUS

21-letni Novomešan Dušan Stupar, ki se je v nedeljo zvečer peljal na kolesu z motorjem iz Metlike, se je v Gotni vasi zaletel v avtobus, ki je stal ob cesti, ker mu je zmanjkalo goriva. Navzlic postavljenemu varnostnemu trikotniku Stupar ni zaviral, pri trčenju pa je dobil hude poškodbe in se zdravi v novomeški bolnišnici.

Širše koristne raziskave

Raziskovalna skupnost bo sofinancirala raziskave širšega pomena — Podpora delu kluba mladih raziskovalcev

Trditve, da je bila raziskovalna dejavnost razmeroma šibka točka v našem gospodarstvu in vsej družbi, brez dvoma ni pretirana. Zadnje čase pa ni dobiva vse večje veljavo. K temu naj bi več pripomogle tudi občinske raziskovalne skupnosti. Kaj bo v letošnjem letu delala, oz. sofinancirala novomeška raziskovalna skupnost in čemu bo veljalo največ njene pozornosti, je povedala nova predsednica skupščine raziskovalne skupnosti Stanka Florjančič, profesorica kemije na novomeški gimnaziji. „Funkcijo sem prevzela v času, ko je raziskovalna skupnost že dobila veljavo. Imamo določen krog ljudi, ki se za to zanimajo, tako da bo delo

skupščina konec junija. Če sedaj je jasno, da komisija ne bo imela lahkega dela, saj sredstev za pokritje vseh raziskovalnih potreb v občini ne bo dovolj. Preceniti bo treba upravičenost vsake naloge in oceniti, kaj naj raziskovalna skupnost sofinancira. Brez dvoma bodo to naloge širšega pomena za vso občino. Velik del sredstev za raziskovalno dejavnost pa bodo morale še naprej izločati same delovne organizacije. Raziskovalno dejavnost tako „živi“ marsikdo. Občinska raziskovalna skupnost bo s sredstvi, ki jih ima na voljo, v glavnem le pospeševalec razvoja raziskovalne dejavnosti.“

Raziskovalna skupnost podpira tudi delovanje kluba mladih raziskovalcev. Na kakšen način? Kako klub dela?

„Novomeška raziskovalna skupnost res pospešuje delovanje kluba mladih raziskovalcev, ki obstaja na občinski ravni že tri leta, poleg tega pa je pokrovitelj zveznega srečanja Gibanje znanost mladini.“ V klubu dela največ gimnazijcev, vključujejo pa se tudi učenci iz drugih šol. Deluje v štirih sekcijah: umetnostna zgodovina, kemija, biologija in geografija. Klub ima okrog 60 stalnih mladih sodelavcev, na občasna predavanja, ekskurzije in v raziskovalne taborje pa so raziskovalci za potrebe priprave urbanističnega načrta pod mentorstvom Zavoda za družbeno planiranje. Delo v klubu pomeni v prvi vrsti poglabljanje znanja ter pripravljane raziskovalnih nalog, s katerimi učenci sodelujejo na natečaju sklada Krkih nagrad, pa tudi na republiških, zveznih in celo mednarodnih srečanjih mladih raziskovalcev.

Z mentorji nimamo problema. Osnovni smo res gimnazijski profesorji, a tudi mentorjev iz družbenega dela ni težko dobiti. Pozna se že staro dobro sodelovanje gimnazije s „Krko“, ki nam ga je uspelo razširiti še na druge delovne organizacije. In to v taki meri, da marsikdo od drugod sploh ne more razumeti naših dobrih stikov z industrijo.“

Z. L. - D.

Sprejeta le dobra polovica

Septembra bo šlo v varstvo v novomeške vrtce 410 novih otrok — 292 odklonjenih, največ najmlajših, do treh let starosti — Jasli na Cesti herojev šele prihodnje leto

Komisija za sprejem otrok v vrtce Vzgojnovarstvenega zavoda Novo mesto tudi letos ni imela lahkega dela, saj je lahko ugodila le dobri polovici staršev, ki želijo z letošnjim septembrom imeti svojega otroka v varstvu v vrtcu. V drugi polovici maja je obravnavala kar 702 prošnji za sprejem otrok v vrtce, medtem ko jih je lahko sprejela 410. 292 pa jih bo moralo še počakati, saj v novomeških vrtcih ni dovolj prostora.

Povsem na novo so starši letos vložili 452 prošenj, 250 pa je bilo podaljšanih iz preteklega leta. Poleg tega so starši letos vložili tudi 130 prošenj za sprejem otroka v vrtce v prihodnjem letu, ki jih komisija niti ni obravnavala. Komisija je odločala na osnovi sprejetih kriterijev. Ker je bilo prošenj več kot prostih mest, so imeli prednost otroci zaposlenih staršev, vzgojno, materialno in socialno ogroženi otroci, otroci, ki jim je zaradi motenj v razvoju potrebno nuditi posebno skrb, ter otroci, ki so jim odložili odhod v osnovno šolo. Ob vseh teh enakih pogojih so imeli prednost še otroci, ki že dalj časa čakajo na sprejem v vrtce.

V vse novomeške vrtce je bilo torej skupaj sprejetih 410 otrok. Od tega bo šlo septembra v organizirano varstvo 17 otrok, rojenih leta 1976, 25 otrok rojenih 1977, 71 otrok rojenih 1978, 108 otrok rojenih 1979, 125 rojenih 1980 in 64 otrok rojenih lani in letos. Najtežje je z najmlajšimi, do treh let, za katere je bilo tudi največ prošenj. Čeprav so jih sprejeli največ, jih je tudi največ ostalo zunaj. Pri tem velja omeniti,

da komisija pri reševanju prošenj ni štela vrtca Ločna II (jasli), ki se

GRADBIŠČE NA TRGU — Ko so pred dobrimi štirinajstimi dnevi delavci Tregrada iz Trebnjega pričeli z vso previdnostjo seliti iz notranjosti bivše Ivanetičeve hiše na novomeškem Glavnem trgu, je vse kazalo da gre le za manjša adaptacijska dela. Sedaj pa je od hiše ostal le del spodnjega obodnega zidu. Kot kaže, bodo stavbo takorekoč sezidali na novo, seveda pa bo morala na koncu imeti prvotno podobo. V Novoteksu obljublajo, da bodo Novomeščani v njej dobili eno najlepših trgovin in jim poslej za tekstilom ne bo več potrebno stikati po Zagrebu, Ljubljani in čez mejo. (Foto: J. Pavlin)

NAJVEČ ZA ZIDANICE IN VIKENDE

Novomeška kmetijska zemljiška skupnost je v lanskem letu obravnavala 284 prošenj za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč. Za lokacije stanovanjskih hiš je od 97 prošenj izdala 76 pozitivnih mnenj, za zidanice in vikende od 178 prošenj 146 pozitivnih mnenj, za lokacije gospodarskih objektov pa 7.

SPOSOJENO TRNJE

Rotacija je družbeno organiziran lov na fotelje. (Iz Pavlihe)

Zadnji čas za doslednost

Dipl. inž. elektrotehnike Ivo Longar bo komuniste novomeške občine zastopal na 12. kongresu ZKJ

Edini delegat novomeške občine na zveznem kongresu ZKJ je direktor Iskrinega tozda Napajalne naprave v Bršljanu, sicer pa eden tistih tihih, toda uspešnih aktivistov, ki že od mladih let prevzemajo odgovornejšo dolžnost. Doma je iz Trebnjega, bil je Iskrin štipendist, zdaj pa že 11 let živi v Dolenjskih Toplicah. Dve mandatni dobi je bil v Toplicah sekretar osnovne organizacije ZK, trenutno je predsednik skupščine krajevne skupnosti, je član komiteja in konference ZK, delegat družbenopolitičnega zbora in komunist že od 1968.

Ivo Longar: „Odvaditi se moramo tudi tega, da bi z neuresničeni načrti dražili ljudi. Laže je priti pred občane s skromnim planom in ga preseči, kot pa obljubljeni gradove, nazadnje pa še koče ni.“

„V občini in regiji se sicer še nismo dogovorili za morebitne razprave in delo na kongresu, vendar bi želel delati v komisiji za družbeno-ekonomski odnos, v komisiji za mednarodne odnose in za SLO. Na teh področjih sem najbolj doma, je dejal dobrih štirinajst dni pred odhodom v Beograd.“

— Kaj šteje za najbolj pomembno, kar bi kongres moral trdno začrtati?

„Najti gonilno silo, spodbudo, ki bi proizvodnji pomagala k napredku. Na slovenskem kongresu in ostalih po republikah je bilo o tem precej govora, vendar menim, da se moramo komunisti vse Jugoslavije dogovoriti za enotno akcijo in stališča. Predvsem so naši trenutni družbeno-ekonomski odnosi potrebni doslednega uresničevanja dokumentov, zakonodaje, sprejetih stališč. Bolehamo na tem, da smo močni v besedah, pri sprejemanju stališč, zelo šibki pa pri izvajanju. Zelo me moti, da tudi komunisti iščejo „luknje“ z raznimi izgovori, da bi se ognili doslednosti. Kimajo ob sprejemanju dokumentov, a kot da bi držali figo v žepu. Temu mora biti konec!“

— Biti funkcionar in komunist ne le po knjizici, je večkrat težko. Kakšne lastnosti bi po vašem pritekale ljudem na izpostavljenih položajih?

„Osebnostni vzgled je pri ljudeh na kakršnemkoli položaju zelo pomemben. Ker en sam, bodisi da je na vodilnem položaju v delovni organizaciji ali kje drugje, ne more narediti dosti brez podpore drugih, je nujno, da uživa ugled. Kdor ga ne more doseči, je po mojem bolje, da ostaja v ozadju. Naredi manj politične škode.“

— In kaj sodite o osnutku resolucije za 42. kongres ZKJ?

„Po vsebini ustreza temu, kar sem pričakoval, čeprav s slovenskim prevodom nisem zadovoljen. Nasploh pa menim, da bi morali tako pomembne dokumente oblikovati tako, da bi jih ljudje razumeli. Po mojem bi se dalo z manj besedami, pa v razumljivejšem jeziku vse povedati bolj na kratko.“

R. BAČER

ZADNJI LETOŠNJI ŠPORTNI DAN — Učenci II. letnika gradbene šole so v ponedeljek organizirali športni dan na svojski način. S kolesi so šli v naravo proti Smarjetkim Toplicam. Mimogrede so želeli spoznati nekatere kulturnozgodovinske znamenitosti, šport pa je bil tokrat v kolesarjenju in plavanju. (Foto: R. Bačer)

Pomagati, da bo šlo hitreje

Izdelava urbanistične dokumentacije v novomeški občini kasni, zato pri splošnem napredku nastaja škoda — Zavod za družbeno planiranje nima dovolj kadrov

V sredo, 2. junija, sta bili po skupnem zasedanju vseh treh občinskih zborov novomeške občinske skupščine s skupščino zdravstvenega varstva še dve nadaljevalni seji. Trije zbori so najprej obravnavali poročilo Zavoda za družbeno planiranje in imenovali za člana izvršnega sveta ter predsednika komiteja za družbeni razvoj ponovno Milana Jakopina. Zbora krajevnih skupnosti in združenega dela pa sta nadaljevala obravnavo nekaterih odlokov.

Kot je v uvodnem poročilu dejal dipl. inž. Karel Hace, novi predsednik komiteja za urbanizem, je izvršni svet problematiko izdelave urbanistične dokumentacije dobera proučil. Menijo, da v Zavodu za družbeno planiranje z zdajšnjim nepopolno kadrovsko zasedbo zahtevanim nalogam ne morejo biti kos. Da pa bi vendarle v občini prišli do nujno potrebnih zazidalnih načrtov za predele v Sentjerneju, Dol. Toplicah in Zužemberku, so to uvrstili v tako imenovani prednostni program del.

Upoštevat je treba tudi ostale težave omenjenega zavoda, ki jih je pred delegati razgrnil direktor dipl. inž. Zmago Novak in poudaril, da že štiri leta teko pogovori o lastništvu stavbe, kjer zavod posluje, pa ni rezultatov. V zavodu menijo tudi, da je nujno enoto za spomeniško varstvo osamosvojiti kot gradivo v Sloveniji, pa bo tudi delo lažje.

Delegati so v celoti podprli stališča izvršnega sveta, ki zadevajo delo Zavoda za družbeno planiranje, pri katerih gre za koristne napotke, kako odpraviti slabosti. Med drugim je rečeno, da pri pripravi gradiv in osnutkov planskih dokumentov niso razčiščeni odnosi med zavodom in

nosilci planiranja, da prihaja pri zbiranju in obdelovanju potrebnih gradiv do nepotrebnega dvojnega dela, da je treba okrepiti vlogo komiteja za urbanizem in predvsem izdelati petletni plan izdelave urbanistične dokumentacije in ga začrtati po vsebini, z roki in po finančni plati. Kajpada je potem treba poskrbeti tudi za nadzor, če je bilo delo opravljeno.

JIH BO KDO POBARAL?

Kar se je zgodilo na zasedanju vseh treh zborov novomeške občinske skupščine 2. junija letos, ni bilo prvič, delegati pa so rekli, naj bi bilo zadnjič. Delegatska vprašanja in pobude so med drugim pisмено oddale tudi delegacije SGP Pionir, Malega Slatnika in Stopič, toda ko so bili delegati pozvani k mikrofonu, da bi javno povedali, za kar jih je „baza“ pooblastila, so ugotovili, da jih ni več v dvorani. Na seji so se pokazali, oddali vprašanje in šli!

PRENOVITVE V KAMPU

V stavbi otoškega kampa že potekajo pred začetkom sezone obnovitvena dela z manjšimi adaptacijami. Urejajo nove sanitarije in pomivalna korita s toplo vodo, belijo prostore in kamp sploh urejajo za sprejem gostov. Kamp bo uradno odprt 15. junija.

DREVI V DOMU JLA GLASBENI VEČER

Več kot sto učencev Glasbene šole Marjana Kozine bo nastopilo drevi v novomeškem Domu JLA, kjer bo tradicionalni glasbeni večer, posvečen zaključku šolskega leta 1981/82.

Zbure zamudile ugoden čas

V Zburah še vedno prah, ni pa niti telefona — Kraj ob republiški cesti tudi zdaj nima možnosti za posodobitev

Zbure so ena največjih vasi ob sicer makadamski, vendar republiški cesti med Smarjeto in Škocjanom. Na vseh hišah so kljub poletju okna zaprta, zavešana s polkni, in skoro nikjer na oknih ni rož. Ne zato, ker bi bili krajanje tako malo dovezni za lepo okolje, ampak zavoljo oblakov prahu, ki se dan na dan dvigajo po vasi. Po makadamski cesti vozi skozi naselje vsak dan čez 30 rednih ali delavskih avtobusnih prog, razen tega pa tod vozijo težki kamioni. Vozijo pesek iz kamnoloma v Lakenču tovarni Strešnik v Dobruški vasi. Kot je povedal krajan Jože Novšak, bivši dolgoletni odbornik in funkcionar, so glede posodobitve kraja zamudili prejšnja leta, ko je bilo do denarja znatno lažje priti. Ne razumejo pa ljudje, zakaj so pred petimi leti traso za posodobitev

ceste že izmerili. Strokovnjaki so bili na terenu še ob sobotah in nedeljah, da bi prej končali delo, vendar o novi cesti ne duha ne sluha. Tako si ljudje mislijo, da jim je šlo le za dnevnice in zaslužek.

Krajanje pa se čutijo zapostavljene tudi zato, ker vsa vasa ne premore niti enega telefona. Najbližji je v Smarjeti.

Opazen napredek

V Zužemberku boljše vzdušje kot pred leti

V preteklih letih so se družbenopolitične organizacije v Zužemberku pogosto srečevale z oceno, da gre za razprtije in neke vrste nezdravo mrtvilo, čeprav so bile mnoge akcije komunalnega značaja uspešno uresničene. Da gre za občutne spremembe v zadnjem času, je potrdil tudi Dušan Lavrič, sekretar sveta krajevne skupnosti, sicer pa direktor Iskrinega tozda Keko.

„Lahko rečem, da je splošna adaptacija minila ob boljših pogojih, ki jih imata v zadnjem času tako domača kmetijska zadruga, ki se je združila z novomeško, kot naša Iskra. Nov veter je zavel tudi s prihodom brigad v naš kraj.“

— Kakšno je sodelovanje delovnih organizacij s krajanje in krajevno skupnostjo?

„To sodelovanje lahko ocenim za dobro, saj vsaka delovna organizacija pomaga po svojih močeh. Iskra bo dala letos 1,3 milijona dinarjev za potrebe krajevne skupnosti, zahtevamo pa program, ki ga bo sprejela skupščina krajevne skupnosti in bo potrjen tudi v društvi. Smatram, da razvoj materialne osnove spreminja splošno družbeno ozračje, ki je bilo še nedavno tega slabo. Bo pa potrebno še dosti truda in dela, da z oportunistom povsem pometemo.“

Dušan Lavrič

— V čem se kaže boljše materialna osnova združenega dela in kako jo krajanje čutijo?

„Lepo je zastavljen napredek v kmetijski dejavnosti, ki bo segel na vso Suho krajino, pri nas v Iskri pa delavci „boljše čase“ najbolj občutijo pri osebnem dohodku. Pred štirimi leti je znašal povprečni zaslužek v našem kolektivu 2.120 dinarjev, zdaj pa med nami ni nikogar, ki bi dobil manj kot 10.000 dinarjev.“

— Kako je s kadrovsko politiko za razne dolžnosti v kraju?

„Na tem področju bo še precej dela. Še vedno imamo premalo ljudi, ki bi bili voljni in zmožni prevzemati odgovornejšo dolžnost, zato se dogaja, da večinoma eni in isti že 30 let zasedajo zdaj ta, zdaj oni položaj, oziroma opravljajo funkcije. Začeli smo načrtno organizirati mladino in s prihodom novih, šolanih domačinov na delovno mesto bo tudi več izbire za kadrovanje.“

R. B.

Celotno gostinstvo v izgubi

Družbeni sektor ima kljub podražitvam vseh vrst pijač polovico manj zaslužka s prodajo — Opazen upad prodaje alkoholnih pijač že lani, letos se nadaljuje

V novomeški občini vsi večji hoteli in restavracije v prvem trimesečju niso izkazali donosnega poslovanja, vendar bodo primanjkljaje večinoma še krili v okviru delovnih organizacij. Na eni strani se potrošniki pritožujejo zaradi vedno višjih cen, toda gostincem se zaslužek manjša.

Letos je občinska skupnost za cene že odobrila v poprečju za 10 odstotkov višje cene storitev gostincem, medtem ko je istovrstna ljubljanska skupnost odobrila za 15 odstotkov višje cene. S pivom so imeli v poletnem času še pred nekaj leti dokaj dober zaslužek, zdaj pa jim ostaja nad polovico manj kot prej. Višje cene so namreč odobrene le na osnovi izkazanih podražitev nabavne vrednosti.

Ob tem pa ugotavljajo, da je stabilizacija segla tudi na področje

potrošnje vseh vrst pijač. Lani je bilo iztočenega v lokalih družbenega sektorja v občini za 2 odstotka manj piva kot leto dni prej, vina so prodali za 12,6 odst. manj, žganih pijač pa celo za tretjino manj kot v letu 1980. Varčevanje pri potrošnikih in pivcih se letos nadaljuje, ni pa še ugotovljeno, za kolikšen padec gre.

SPOSOJENO TRNJE

Svojičas so naši ljudje pristojevoljno odhajali v Španijo boriti se, te dni pa se bije ogorčen boj za to, kdo bo šel na družbene stroške v Španijo na svetovno nogometno prvenstvo. (Iz POLITIKE EKSPRES)

PRIPRAVE ZB NA MESTNIH NJIVAH

Združenje borcev NOV na Mestnih njivah se že dlje časa pripravlja na slavo, ko bo v soboto, 19. junija popoldne na ploščadi pred športno dvorano v Novem mestu razvilo prapor svoje krajevne organizacije. Pokroviteljstvo nad razvitjem prapora je prevzela Zavarovalna skupnost TRIGLAV oz. njena območna dolenjska skupnost, ki ima sedež na področju krajevne skupnosti Mestne njive.

Borci NOV z Mestnih njiv vabijo prebivalce Novega mesta, predvsem pa vse soborce in aktiviste OF, da se udeležijo slavlja, ki bo združeno s pestro kulturno prireditvijo.

Podatke bi lahko šteli za hvalevredne v smislu zmanjševanja uživanja alkoholnih pijač nasploh, vendar so varljivi. Če v lokalih družbenega sektorja prodajo toliko manj, še ni rečeno, da ljudje manj pijejo. Ker so cene višje, segajo po cenejših pijačah iz zasebnih virov, to pa pomeni le izpad prometa v družbenem gostinstvu.

R. B.

ZA SPRAVILO KOT NALASČ — Čez sušo imajo kmetje hude pripombe, saj je zemlja ponekod že tako suha, da dela razpoke, toda za spravilo krme je tako vreme kot naročeno. Tudi Tone Markovič iz Podturna, ki je prosto soboto žrtvoval kmetovanju in strojnemu spravilu krme, je bil zadovoljen. S traktorjem je delo ngenkrat opravljeno. (Foto: R. Bačer)

Novomeška kronika

SE 900 LANSKIH KUPCEV — Pri novomeškem Kurivu imajo kljub toplemu vremenu obilo strank, ki se zanimajo za nakup premoga. Bojazen pred zaostrenem energetsko krizo je ljudi napotila k takemu ravnanju, toda nove stranke ostajajo skoro brez upanja. Premog morajo dobaviti še 900 lanskim naročnikom, ki so dobili številke. Zdaj niti številke ne dajejo.

NOVA OKREPČEVALNICA — Zraven poslovalnice Kmetijske zadruge na Cesti komandantna Staneta je v dlje časa opuščeni kiosk začela obratovati zasebna okrepčevalnica. Kaže, da bo dobro šlo, saj se tam mimogrede ustavljajo občani, ki čakajo na avtobus.

POMANJKANJE MESA — Že štirinajst dni so trgovine in mesnice v mestu slabo založene z mesom. Težko je dobiti zlasti govedino in kurjetino, medtem jo je svinine trenutno dovolj. Večkrat sta prazna celo kioska na tržnici, ki sta namenjena izključno prodaji kurjega mesa.

TA TEDEN SAMO TRIJE — V novomeški porodnišnici so bili pretekli teden v območju mesta rojeni le trije otročki. Rodile so: Francka Hudoklin s Ceste herojev 14 — Petra; Nada Kebe s Ceste herojev 31 — Daša in Jožica Šašek iz Ulice Mirana Jarca 26 — Anjo.

SEZONA JAGOD SE ZAČENJA — Novomeška tržnica se ta čas ponudbo domačih kmetovalcev ne more pohvaliti, pač pa redno spe prodajajo češnje in jagode Brici ali drugi ponudniki. Češnje so v ponedeljek veljale 80 din. kilogram, jagode pa 100 din. Dobiti je bilo tudi prve gozdne jagode, po 100 din. liter.

Ena gospa je rekla, da razume, če v trgovinah ni kave da pa ves prejšnji teden ne samopostrežbah in ne na tržnici ni bilo ne svežega ne zmznjenega korenja, da bi človek skuhal juho, tega ne more razumeti...

Krški zgled, da denar ni vse

Občinska raziskovalna skupnost v Krškem bo še naprej spodbujala predvsem praktično uporabne raziskave — Mnenje o tem, kako še spodbuditi izume in izboljšave

Kljub precejšnjim denarnim zagatam vse od ustanovitve leta 1975 naprej je krška raziskovalna skupnost, zlasti pa v zadnjih treh letih, opazno spodbudila in uveljavila inovacijsko dejavnost.

Lanske raziskovalne naloge o izvoznih možnostih gospodarstva in o nadomestitvi uvoza, nadalje raziskave o možnosti pridobivanja proteinske hrane iz odpadnega luga pri izdelavi magnetne celuloze, študija o uporabi toplotne energije ter raziskovalna naloga o možnostih uporabe jalovine senovskega premogovnika dokazujejo, da so se lotevali kar najbolj uporabnih raziskav. K raziskavam so pritegnili ugledne znanstvene ustanove, pri vsaki nalogi pa zagotovili sodelovanje enega

ali dveh domačih strokovnih sodelavcev.

Za raziskave, ki so še širšega družbenega pomena, je krška raziskovalna skupnost sicer ta čas zmanjkovalo „sape“, to pa ne pomeni, da jih je povsem zanemarila. Skupaj z možnimi izvajalci del, predstavniki tozgov, občinskih izvršnih svetov in posavsko medobčinsko gospodarsko zbornico so določili vsebino, roke izvedbe in denarne vire. Gre za zamisli o zanimivih raziskavah denimo o pitni vodi v Posavju, o nahajališčih gradbenih surovin ipd. Decembra lani podpisani družbeni dogovor določa, da bo ob podpori republiške raziskovalne skupnosti ljubljanska biotehniška fakulteta v Posavju raziskovala možnosti za gojitev novih sort ajde, breskev in marelic.

Predsednik občinske raziskovalne skupnosti mag. Ivan Binički pravi, da imajo tudi letos prednost že začete „občinske“ raziskave. Nameravajo se lotiti tudi raziskav o izkoriščanju majhnih vodnih elektrarn, v načrtu pa so še nekatere druge akcije.

„Pri obravnavi zaključnih obračunov delovnih organizacij bi morali prikazati, koliko denarja so inovacije prihranile, da bi jih delavci bolj cenili. V temeljnih organizacijah družbenega dela, kjer nimajo razvojne službe, bi morali imeti vsaj animatorje za spodbujanje inovacijske dejavnosti, da bi ta zavzela kar najširši obseg,“ poudarja mag. Binički.

P. P.

Ivan Binički: Deset inovacij na leto je kaj malo za delovno organizacijo, kaj šele za občino. In kje smo mi glede tega?

TEKMOVANJE PIONIRJEV — PLAVALCEV

V soboto, 19. junija, se bo na igrišču šolskega centra pričel 9. turnir v malem nogometu za pokal KS Krško, popoldne ob 16. pa bo na bazenu PK Celulozar tekmovalje pionirjev za pokal Plavalne zveze Slovenije. Krški gasilci zagotavljajo, da nikomur ne bo žal, ko bo v nedeljo, 20. junija, ob 15. prišel na igrišče šolskega centra, kjer bo družabno srečanje, ki so ga zadnjic — pred desetimi leti v Krškem poimevali kar — veselica.

ZA USPEŠNO VODENJE OBČINE — Silvo Gorenc (na sliki levo) je s preudarnim usmerjanjem družbenogospodarskega razvoja občine in predlaganjem pravih odločitev izjemno veliko prispeval k hitrejšemu razvoju in napredku ter zapustil na mnogih področjih trajne sledove neutrudnega dela; za svoje zasluge je prejel veliki znak občine Krško, je bilo med drugim povedano v obrazložitvi ob podelitvi v Podbočju. (Foto: P. P.)

ODKRITA SPOMINSKA PLOŠČA CANKARJEVCV — Na prosvetnem domu v Podbočju je v nedeljo borec Cankarjeve brigade, zdaj upokojeni generalmajor Alojz Hren odkril spominsko ploščo in spregovoril o uspešnem napadu cankarjevcev na belogardistično postajo v Podbočju, ki so jo jeseni 1942 tudi uničili. K plošči sta položila cvetje tudi Lidija Šentjunc in Jože Borštnar, ob obeležju pa so se zbrali številni borci in aktivisti. (Foto: P. P.)

Brestaniški praznik

Bronasti znaki OF — Pričetek plavalne sezone

Brestaničani praznujejo krajevni praznik 7. junija v spomin na številne izgnance. Na nedeljski slovesnosti so podelili bronaste oznake OF domačemu turističnemu društvu in zaslužnim posameznikom: Francu Divjaku, Francu Kovačiču, Marjji Kukočič, Antonu Stritarju in Ivanu Zupančiču.

V okviru praznovanja krajevnega praznika so pripravili tudi koncert pevskega zbora domače in senovske Svobode ter posebno filmsko predstavo.

KRŠKE NOVICE

NA VRSTI PRAZNIKI — Ob osrednjem občinskem prazniku so bili v tem mesecu še krajevni prazniki Leskovca in Brestanice, sledil bo še praznik krške krajevnosti v Senuš, v juliju pa bodo praznovali kraji KS Krško polje. Za marsikateri praznik ali prireditve zvezo povsem naključno, največkrat pa prepozno in seveda z objavo v časopisu ni potem nič. O krivdi res ne kaže zgubljati besed, škoda pa je, da organizatorji ponekod še vedno pozabljajo na obveščanje, novinarjem in drugim pa potem jadrkujejo: „Ali smo pa mislili,

da bo o nas v časopisu kakšen članek!“

AVTOBUS NI KENGURU — Cesta na Goro iz starega mestnega jedra je v začetku zelo ozka in dostikrat v tem delu ovirajo varen promet še neodgovorni vozniki, ki parkirajo tam svoje avtomobile. Zadnjic je neka ženska tako nerodno parkirala avto, da avtobus ni mogel mimo. Ko so, avto le nekako umaknili, je pridvela iz bližnje hiše voznica in bentala, češ, kaj vse si nekateri dovolijo z njenim avtom!

KRŠKI TEDNIK

PREMALO JO POZNAMO — Občinska matična knjižnica v Brežicah je ena najlepših knjižnic v Sloveniji, saj domuje v izredno prikopnih prostorih, kjer obiskovalci lahko v miru prelistajo in preberejo tudi revialni in dnevni tisk. Med bralci prevladuje mladina in upokojnenci, pogrešajo pa generacijo srednjih let. (Foto: J. Teppey)

V Termah več deviz kot lani?

Se ta mesec prve večje skupine tujcev — Tudi nov kamp so zgradili — Pozimi so zdravilišče napolnili zavarovanci — Letos še kljub vsemu izguba

V Čateških Toplicah bodo te dni odprli že tretji kamp. V njem bo prostora za 300 novih gostov, v vseh treh kampih pa jih bo vsak dan lahko prenočilo do 1200.

Kampi privlačijo zlasti tujce. Med obiskovalci je tudi veliko starih dopustnikov iz slovenskih in hrvaških delovnih kolektivov, ki imajo tam svoje prikolice vse leto. Mala trgovinica že zdavnaj ne zadoštuje, vendar se bodo morali gostje letos še zadovoljiti z njo. Večinoma nakupujejo v Blagovnici Posavja v Brežicah, do koder imajo ugodne avtobusne zveze. Tujcem bodo to poletje prvič ponudili zamenjavo deviz za bone, s katerimi bi lahko plačevali v vseh trgovinah Posavja v Brežicah. Zraven bodo vključili tudi nekatere zasebne gostinske obrate v bližnji okolici.

Letos računajo v tozdu Terme na 26,5 milijona dinarjev deviznega priliva, kar je za 10 milijonov več kot lani. Že ta mesec pričakujejo večje skupine Angležev in Švedov. Prepričani so, da bodo preizkušnjo dobro prestali, skrbni jih edinole pomanjkljivo obvladanje angleščine pri strežnem osebju. Do zdaj so imeli pretežno nemško govoreče turiste in niso prišli v zadrego. Za angleščino so priredili tudi tečaj, vendar ga

slušatelji niso vzeli dovolj resno in bodo morali čimprej nadoknaditi zamujeno.

Nasploh je letos za zdravilišče dobro leto, saj so do konca maja našli že 55.279 nočitev, kar je za 20 odst. več kot lani v tem obdobju. Tujih nočitev je enako kot lani (4.500), v sezoni pa računajo na precejšen skok. K dobri zasledbi je veliko pripomoglo zdravstvo. Zlasti v januarju in februarju so imeli precej zavarovancev (borcev in inva-

lidov). Na zdravljenje jih pošiljajo celo iz sosednjih republik. Največ jih prihaja iz Bihaća, Drvarja, Apatina in zadnje čase iz Samobora.

Kljub sorazmerno dobri zasledbi pa se v Toplicah še ne bodo otresli izgube. Najbolj jih prizadeva nova amortizacija, pa tudi podražitev živil in elektrike jim jemljejo denar iz žepa, tako da bodo leto 1982 zaključili s 16 milijoni dinarjev izgube. Na tihem upajo, da jo bodo lahko celo zmanjšali, tako kot ob četrtletju, če bodo res na vsakem koraku spoštovali zahteve po racionalizaciji, vendar ne na račun gostu.

J. TEPPEY

Vrtnarji bodo gojili še orhideje, ribe in gobe

Radi bi izkoristili vsak liter termalne vode iz globin

Bolj ko se draži energija, bolj je cenjena tudi topla voda iz zemeljskih globin. Na Čatežu jo Terme izkoriščajo za turizem in

za zdravljenje. Agraria pa za ogrevanje rastlinjakov s cvetjem.

Na leto vzgojijo pod steklom 2,5 milijona nageljnov, 2 milijona vrtnic, 150 tisoč flamingovcev, 300 tisoč čebulnic (frizij, tulipanov, irisov), 30 tisoč strelcij in veliko enoletnic.

Petnajst let je tega, kar so začeli s kumaricami in paradižnikom. Pozneje so oboje opustili in se presušerili na rezano cvetje, predvsem na nageljne in vrtnice. Svojo ponudbo cvetja nameravajo letos popestriti z orhidejami. Povpraševanje po njih se povečuje, zato so se odločili, da jih bodo za začetek gojili na 600 kvadratnih metrih. Vzgoja je precej zahtevna, vendar upajo, da ji bodo kos. Izbrali so si sorte, ki cvetijo od novembra do aprila, takrat, ko gredo najbolj v prodajo.

Poskusno gojijo tudi gobe, o čemer smo že poročali, razmišljajo pa tudi o ribah oz. ribjem zarodu, ki bi ga v odpadni topli vodi vzrejali za vlaganje v potoke in ribnike. Gojiti nameravajo vse vrste rib, podobno, kot to delajo v sosednji Italiji. Prepričani so, da bodo tudi to dejavnost uspešno prenesli v rastlinjake na Čatežu in tako do kraja izkoristili toplo vodo, ki jo črpajo iz zemlje in ki jim zdaj ogreva 52 tisoč kvadratnih metrov zasteklenih površin.

J. TEPPEY

KATERE CESTE SO NA VRSTI

Iz sredstev samoprispevka v brežiški občini so letos v programu za modernizacijo cestni odsek: Orešje — grad, Rakovec — Kapele, Malence — Globočice, Nova vas — Draše, Mrzlava vas — osnovna šola in Trdičnova ulica v Brežicah. Za ureditev Černelčeve ulice bo prispevala denar komunalna interesna skupnost. Vrednost vseh del na cestah cenijo to leto na 17.398.800 dinarjev.

SREČANJE ZBOROV IZ SLOVENIJE IN ZAMEJSTVA

V Brežicah bodo 3. julija počastili 90-letnico rojstva predsednika Tita ter 40-letnico ustanovitve slovenskih brigad in JLA. Tokrat bo na sporedu koncertni nastop, ki ga napovedujejo štiri moški pevski zbori: „Vasilij Mirk“ iz Trsta, „Zarja“ iz Železne kapele, „Svoboda“ iz Stražišča in zbor DPD, bratov Milavec iz Brežic.

STO LET GASILSTVA V BREŽIŠKI OBČINI — V nedeljo, 13. junija, bo brežiško Gasilsko društvo slavilo stoti jubilej. Gasilski dan bodo združili z dnevom civilne zaščite. Ob 8. uri bo svečana seja občinske Gasilske zveze, občinskega štaba civilne zaščite in Gasilskega društva Brežice, ob 10. uri parada po Ulici 21. maja, ob 14. uri pa zborovanje pred spomenikom revolucije. Sodelovalo bo pet občinskih zvez iz Slovenije in pet iz Hrvaške.

NOVO V BREŽICAH

ZAL JIM JE ZA CESTO — Kraji ni Skopje ne bodo več mirno gledali tovornjakov na njihovi krajevni cesti, ki jih povezuje z Borštom. S prevozi od asfaltne baze do Kiškega jim vozila uničujejo — cesto, ki je sami ne morejo vzdrževati. Tudi v referendurni program ne bo prišla, zato so sklenili cesto zapreti za tovorni promet z motornimi vozili, če tisti, ki cesto uporabljajo, ne bodo nič prispevali zanjo.

jah nima podpore, da se delavci ne čutijo soodgovorne zanje. Pa tudi zbori občanov v mestu so slabo obiskani, saj je na zadnjem zboru manjkalo celo polovico tistih, ki naj bi jih izvolili v skupščino KS.

VELSLAČI ZADOVOLJNI — Kopalnice na Griču je dobilo v upravljanje Športno društvo Razlag na Čatežu. Razvili bodo veslaško dejavnost. Zagotovili so, da bodo skrbeli za objekt, ki je bil do zdaj brez pravega gospodarja.

BEDELI BODO NAD URESNIČEVANJEM INVESTICIJE — V gradbeni odbor IV. referendumskega programa v brežiškem šolskem centru je izvršni svet občinske skupščine imenoval Franca Packa kot predsednika, za člane pa Leopolda Rovana, Franca Sevnika, Adolfa Korberja, Ivo Gorenc in Mimico Avsec.

BREŽIŠKE VESTI

Sevniška delegacija za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine je že pred časom potožila nad pomankljivim cestarjem delom, na cesti Krmelj - Sentjanž. Cestna služba pri sevnški krajevni skupnosti je odgovorila, da je zaradi obilice del čiščenje roba cestišča ostalo za april ali celo maj. Minil je seveda manj, delo pa še vedno ni bilo opravljeno.

BORCI IN PIONIRJI - Osrednja občinska slovesnost ob kurirčevi pošti je bila zadnjega maja pri novi osnovni šoli v Trzišču. Nastopali so pionirji vseh šol v občini. Tudi tokrat so medse povabili borci. Pionirji tesno sodelujejo z organizacijami in društvi v svojih krajevnih skupnostih (Foto: A. Železnik)

V BOHORJU NE BO TREBA VRAČATI

Občinski izvršni svet je na zadnji seji ponovno obravnaval, kako je bilo z odplačili OD v obrtni zadrugi Bohor. Bohor ni bil spoznan niti za prekoračitelja. Višji prejemki gre do na račun potniške službe, ki je pač plačana po učinku. Lansko povprečje potnikov je bilo 23.629,90 dinarjev mesečno.

Novi delegati resno začeli

Koliko je kdo zadolžen v občini? Ob letu spet pregled osebnih dohodkov - Zakaj so ponekod opustili objavljane na oglasnih deskah - Sprejeli davčni dogovor

Seje zborov občinske skupščine, kadar so bili na dnevnem redu pregledi gospodarjenja - z vso običajno odmaknjenostjo - so bile ponavadi označene za tihe seje. Sleđnjega nikakor ni mogoče reči za zadnje tovrstno sejo v Sevnici.

Analizo lanskih zaključnih računov je predsednik občinskega izvršnega sveta Janko Rebernik dopolnil z nekaterimi obvestili o poslovanju v prvem letošnjem četrtletju, čeprav bo to še predmet posebne obravnave. Prekoračitev delegatske razprave je bilo treba zaključiti z ugotovitvijo, da bo treba o tem ali o nem vprašanju pripraviti dodatno analizo. Sevnška delegacija opozarja na obremenjevanje gospodarstva in zaposlovanje v administraciji. Na vprašanje o poslovanju Jugotantina bo pripravljena posebna informacija.

Pomemben zaključek iz razprave je tudi ta, da mora biti za eno prihodnjih sej občinske skupščine pripravljeno poročilo o vseh zadolžitvah delovnih organizacij in skupnosti. Delegati želijo biti sproti obveščeni o tem, kako kdo gospodari. Ugodno je bil ocenjen tudi pregled osebnih dohodkov voljenih, imenovanih in vodilnih delavcev. Ob letu naj bi ponovno obelodanili tak pregled. Nasploh je javnost podatkov najboljšje orožje proti raznim, često, zlonamernim govoricam. Pri tem so marsikje opustili dobro navado, da bi takšne podatke objavljali na oglasnih deskah.

Ponovno je prišel pred delegate dogovor o usklajevanju letošnje davčne politike. Tržiška delegacija je bila proti višji kompenzacijski stopnji za nekmete, če pa bi do nje že prišlo, naj bi ta denar šel za pospeševanje kmetijstva. Pri ločenem glasovanju po zborih je bil nato sprejet dogovor v predlaganem besedilu. Sevnška občina ga je sprejela

ODGOVORNOSTI V JUGOTANINU

Na skupnem zasedanju vseh treh zborov občinske skupščine v Sevnici je bilo pojasnjeno, da je prispel odgovor UVJ o odgovornosti v Jugotaninu. Odgovor bodo delegacije dobile pisмено v gradivu za naslednjo sejo, ki bo predvidoma 20. junija.

SEVNIŠKI PABERKI

GODCI NA PLAN - Nekaj tednov zapored se prireditve kar vrstijo: od zabavnih ansamblov in gasilskih godb do pevskih zborov minulo soboto. Občinska zveza kulturnih organizacij namerava tudi letos nadaljevati s srečanji harmonikarjev. Prijave godcev zbirajo do 15. junija pri Zvezi kulturnih organizacij, Trg Svobode 13, Sevnica. Godci naj bi zaigrali 20. junija v Zabukovju in 4. julija na Studencu. Občinstvo teh krajev od blizu in daleč je godce lani prav lepo sprejelo.

NEZADOVOLJNI INŠPEKTORJI - Pisemen odgovor medobčinske tržne inšpekcije o cenah v prodajalni zelenjadarja Mustafa Ismaila v Sevnici ni zadovoljil sevnških delegatov. Bili so prav ogorčeni. Inšpektor namreč pravi, da bi bila npr. cena pomaranč lahko še višja glede na nabavno ceno! Jezni delegati se sprašujejo, kaj je z zaščito kupcev in zakaj niso npr. vzeli za izračun cene pomaranč v trgovini,

med zadnjimi v Sloveniji. Skupščina je na koncu seje potrdila več imenovanih raznih komisij.

A. ŽELEZNIK

Kako zdraviti zdravstvo?

Primanjkljaj zdravstvene skupnosti vse hujiši

Če ne bi pravočasno ukrepali, bi se v samoupravnih interesnih skupnostih sevnške občine po dosedanjem prilivu do konca leta natekli znatni presežki denarja. Občinski izvršni svet je zato o nastalih razmerah temeljito razpravljal na seji minuli četrtek.

Zato bo verjetno pripravljen predlog za znižanje stopenj v večini skupnosti. Sedanja stopnja - 23,89 utegne biti znižana na 23,36. Popravki pri posameznih skupnostih so tudi izredno majhni, pri socialnem skrbstvu npr. znaša le stotinko odstotka. Upravljeno se postavlja vprašanje, če je treba za to pogoniti ves delegatski stroj. Menili so, da bi to nalogo lahko opravili ustrezni odbori pri teh skupščinah.

Hujsje so razmere v zdravstvu. Tokrat je bil za to skupnost omejen primanjkljaj v znesku 31 milijonov dinarjev. V skupnosti so npr. šele maja plačevali račune za april. Kako si v tej skupnosti ne morejo pomagati s prepričlo republiško solidarnostjo, je bil naveden primer zdraviliškega zdravljenja borcev. Za oskrbni dan v Čateških Toplicah dobijo iz republiške solidarnosti 660 dinarjev, sami pa morajo v skupnosti seči v žep za 1.200 dinarjev. Podobno je tudi v drugih primerih. Ob

hudi težavah v tej skupnosti bi sevnški delegati prav radi videli žiro račun republiške skupnosti. Zdravstvena skupnost se bo morala v sevnški občini sestati najkasneje do 20. junija in se spoprijeti s kaj nezavidljivimi vprašanji.

Lažje na delo in domov

Bolj ceniti delavca iz odmaknjenih krajev - Solidarnost pri prevozih

Strma cesta očitno ni najhujša ovira, da delavski avtomobili ne vozijo tudi v krajevno skupnost Primož in druge kraje na meji tržiške in boštanske krajevne skupnosti v tem delu sevnške občine.

Koordinacijski odbor za delavske prevoze pri občinskem sindikalnem svetu je na seji 1. junija v Sevnici dve uri skušal najti rešitev, kako bi to progo tudi plačali. Prvotno enotno zastavljeni samoupravni sporazum namreč v združenem delu ni bil sprejet. Po drugi strani je odbor od delovnih organizacij dobil precej ožji spisek delavcev, ki naj bi se vozili, od tistega, ki so ga sestavili krajanj. Cena prevoza je neizprosna. Nekaj nad 152 tisočakov, kot naj bi stala ta proga na mesec, je težko zbrati.

Ni se mogoče strinjati z večkrat izrečenimi mnenji in očitki nekaterih ob tej razpravi. „Pač ne bomo zaposlovali delavcev iz teh krajev, če je prevoz tako drag,“ pravijo nekateri. Resda dobre tri tisočake na enega za tak prevoz ni majhen denar. Kolikšen je šele za delavce iz teh krajev, ki se morajo sedaj pač znanji, kot vedo in znajo! Je pa še druga plat. Vrsta tehtnih razlogov govori za to, da vendarle tudi v odmaknjenih krajih skušamo zadržati poseljenost. Sevnškemu gospodarstvu že primanjkuje marljivih delavcev. Lep primer reševanja takega problema je krmeljska Metalna in tamkajšnji tozdr Lisce: za to, da imajo delavce, so sklenili posebno pogodbo za prevoz delavcev z „Gorjanci“ in Izletnikom s Cirknika oziroma Kala. So torej povsod, kjer so naredili križ čez to primoško progo, res ravnali kot dobri gospodarji?

A. Ž.

Ne gre vse po začrtani poti

Občinska skupščina o štipendiranju - Premalo kadrovskih štipendij, predvsem za proizvodne poklice - Lani niso našli niti enega delavca, da bi dobival Titovo štipendijo

Delegati trebanjske občinske skupščine, ki so se pretekli teden sestali na drugem skupnem zasedanju vseh treh zborov, so med drugim razpravljali tudi o poročilu o štipendiranju iz združenih sredstev. V razpravi so poudarjali, naj se pri podeljevanju štipendij še bolj kot doslej upošteva družbenopolitična aktivnost štipendistov. Zadnje analize namreč kažejo, da se večina učenec in študentov na tem področju sploh ne udelejuje.

Pa tudi sicer bo treba vprašanjem štipendiranja posvečati več skrbi. Ugotovitev velja za združeno delo, kjer se premalo spremljajo delovanje štipendistov, kar se kaže tudi v preslabi povezavi med delegacijami pri delavskih svetih in svetih krajevnih skupnosti. V nekaterih organizacijah združenega dela pa sploh ne podeljujejo kadrovskih štipendij za proizvodne poklice. Sploh so kadrovske štipendije nekoliko v senci. V trebanjski občini se razmerje med kadrovskimi in štipendijami iz združenih sredstev vse preveč nagiba v korist slednjih. Na spisku takih organizacij združenega dela, ki niso razpisale štipendij za proizvodne poklice, so Treles, Tregrad. V Kmetijski zadrugi Trebnje pa očitno še nič ne razmišljajo o štipendijah za tiste mlade ljudi, ki se odločajo za delo na domačih kmetijah.

Na seji so govorili tudi o štipendistih Titovega sklada. Trenutno je v trebanjski občini osem štipendistov, ki prejema štipendije iz tega sklada. V preteklem letu je bila v občini

Polovico ceneje

Agromelioracijska dela pri Brinju bodo veljala milijon dinarjev - Pridobili 50 hektarov izboljšanih zemljišč

Pri Brinju v okolici Šentruperta te dni potekajo zadnja dela pri agromelioraciji 50 hektarov velikega kompleksa. Izvajalec del so Slovenija ceste, plačala pa jih bosta kmetijska zemljiška skupnost in Kmetijska zadruga Trebnje. Nekaj pa bodo prispevali tudi kmetje.

O agromelioraciji na tem področju so se pogovarjali že dalj časa, a nekako niso našli skupnega jezika. Med drugim so se obrnili še na Slovenija ceste, ki bodo zemeljska dela opravila za polovico manjšo vsoto.

Na območju Depelic, kjer poteka agromelioracija, so bili doslej pridelki zelo slabi, zemlja pa je bila večkrat poplavljena. Že zdaj pa so kmetje lahko opazili, da je pridelek ob primernem gnojenju dvakrat večji, na tudi kvaliteta je boljša. Za zljaj bodo na tem področju intenzivno pridelovali le seno, kasneje pa bodo lahko zasejali tudi pšenico in druga žita.

SOLIDEN IZVAJALEC - Slovenija ceste, ki so prevzele agromelioracijska dela pri Brinju, so se izkazala kot soliden izvajalec. Pa še polovico cenejši so, kot bi bila Vodna skupnost Dolenjske. Zgled, ki bo gotovo pritegnil tudi druge.

Takih območij, kakršno je v okolici Brinja, je v trebanjski občini še več. Vendar je vsa dela doslej opravljala Vodna skupnost Dolenjske. Slabe izkušnje z njo in pa uspešna dela pri Šentrupertu bodo gotovo spodbudila kmetje in zemljiško skupnost, da se bodo dogovarjali tudi z drugimi izvajalci takih del.

izvedena široko zasnovana akcija, v kateri so evidentirali vse možne kandidate za Titove štipendije. Medtem ko je bilo sorazmerno lahko najti kandidata za Titovo štipendijo v vrstah dijakov, je to precej težje za mlade delavce, ki bi se izobraževali ob delu. Lani ni bil izdelan niti en predlog. Krivi so bili preostri kriteriji, pa tudi premajhna prizadevnost odgo-

vornih. Zato so delegati sprejeli sklep, naj vsi udeleženci samoupravnega sporazuma začnejo evidentirati možne kandidate za te štipendije. To velja predvsem za mlade delavce, ki studirajo ob delu. Občinska konferenca ZSMS Trebnje pa naj se poveže s sveti tistih šol in osnovnih organizacij tistih šol, ki jih obiskujejo evidentirani možni kandidati.

Lani niso delili preveč

Prekoračitev sredstev za delitev osebnih dohodkov je bilo v trebanjski občini dvajset - Malenkosten presežek

Lani je kar 20 organizacij združenega dela v trebanjski občini prekoračilo dovoljeno rast sredstev za osebne dohodke. Med temi tozdi sta tudi Industrija gradbene keramike z Račjega sela in IMV z Mirne, ki sta poslovali z izgubo, a jima so prekoračitev dovolili ustrezni republiški organi.

Podrobnejša razčlemba, ki so jo opravili že pri svetu za oblikovanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke, je bila tudi na dnevnem redu skupne seje trebanjskega izvršnega sveta in predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov. Kot je pokazala analiza zaključnih računov v gospodarstvu, so bili rezultati poslovanja kar ugodni. Celotni prihodek je v primerjavi z letom 1980 narasel za več kot 36 odstotkov, izboljšala se je tudi ekonomičnost poslovanja. Še posebno pomembno je, da so se povečali prihodki iz izvoza, ki so bili še enkrat večji.

Trebanjsko gospodarstvo je bilo uspešno tudi pri usmerjanju dohodka in čistega dohodka v akumulacijo, ki je lani narasla za 25 odstotkov. Torej za trebanjske delavce

ni mogoče reči, da so zajedli denar, ki bi sicer moral biti namenjen za nadaljnji razvoj gospodarstva. A kljub tej ugotovitvi je treba zapisati, da je v trebanjski občini le prihajalo do kršitev. V poprečju je bila rast sredstev za osebne dohodke za 34 odstotkov počasnejša od rasti dohodka, kar je v skladu z resolucijo. Po metodologiji in določilih družbene dogovora o uresničevanju družbene usmeritve o razporejanju dohodka v letu 1981 pa so bila kršena načela 4. člena. Skupni sošek prekoračitev ne presega 1 odstotka. Med temi dvajsetimi kršiteljicami je 7 takih tozgov, ki to usklajujejo na ravni delovne organizacije. Med letom je izvršni svet dovolil prekoračitev še dvema organizacijama združenega dela, ki sta dosegli dobre poslovne rezultate in močno povečali izvoz. Kot že rečeno, sta bila med prekoračiteljci tudi tozda z Mirne in Račjega sela.

Med organizacijami združenega dela negospodarske dejavnosti lani ni bilo takih, ki bi prekoračile družbeno merilo. Osebnne dohodke so povečali le za 26,2 odstotka, prekoračiteljice v letu 1980 pa so to poračunale lani.

I. S.

Avtobusi za krvodajalce

Krvodajalci bodo oddali kri v Trebnjem, Mokronogu in na Mirni - V te kraje bodo vozili posebni avtobusi

Tudi v trebanjski občini bo od 16. do 18. junija krvodajalska akcija. Občinska organizacija Rdečega križa vabi vse občane, da se akcije udeležijo in s tem pomagajo reševati in ohranjovati življenja.

Kri bodo odvezemali najprej v Trebnjem. Otvzem bo v trebanjskem zdravstvenem domu v sredo, 16. junija, od 7. do 13. ure. Za krvodajalce bodo organizirani tudi posebni avtobusni prevozi, ki bodo vozili po naslednjem voznem redu. Na 1. progi bo vozil avtobus s Cateža, odkoder bo odpeljal ob 7. uri jutraj preko Razbor, Zagorice, Mačkova, Male in Velike Loke. Na 2. progi bo avtobus odpeljal z Rdečega kala ob 8. uri jutraj. Peljal bo preko Vrbovca, Artmanje vasi, Dobrnica, Zelezna, Knežje vasi in Občin. Na 3. progi bo avtobus začel vožnjo na Selih - Šumberku, odkoder bo odpeljal ob 7.30 in se bo

ustavil v Podšumberku, Gambišču, Biču, Velikem Gabru pri bičju in železniški postaji, Prapročah in Šentlovcu.

Na Mirni bodo kri odvezemali v četrtek, 17. junija, od 7. do 13. ure v zdravstveni postaji. Tudi tja bodo vozili avtobusi. Avtobus bo odpeljal iz Šentruperta ob 7. uri, ustavil pa se bo v Prelesju, na Rakovniku in v Slovenski vasi. Iz Sevnice in preko Brezovice bo avtobus odpeljal ob 8. uri.

V petek, 18. junija, bo krvodajalska akcija v Mokronogu. Z Jelševca bo avtobus odpeljal ob 7. uri in se bo med potjo ustavil v Čužnji vasi in na Drečjem vrhu. Z Roj (pri Zoretu) bo avtobus proti Mokronogu odpeljal ob 8. uri. Ustavil pa se bo v Štatenberku, Ornuški vasi, Češnjicah in na Trebelnem. Opozorilo: Med posameznimi postajami traja vožnja pet do deset minut, zato občinska organizacija prosi vse krvodajalce, naj se pravočasno odpravijo na postajališča.

IZ KRAJA V KRAJ

IZLETI NAMESTO PLAKET - Trebanjski klub samoupravljancev - v zadnjem času je nekoliko zaspan - zbira v juniju prijave za podelitev plaketa samoupravljalcem. Vendar prijavi ni in ni. Za to so krive osnovne organizacije sindikata, ki jim gre očitno bolj od rok organiziranje dragih majskih izletov kot pa skrb za razvoj samoupravljanja. Lahko pa vzrok tih tudi druge, na primer v pomanjkanju dobrih samoupravljancev.

BAZEN TERJA RESNO RAZPRAVO - Na seji vseh treh zborov občinske skupščine - zbor združenega dela ni bil sklepčen in ni zasedal - je bilo postavljeno tudi delegatsko vprašanje, kaj je s trebanjskim bazenom. Vprašanje je bilo menda zastavljeno tako resno, da so pristojni pripravljenci dali le pisemen odgovor. Zljaj delegati upajo, da bo ta odgovor prišel še letos, medtem ko je le malo upanja, da bi bazen spet začel delovati in bi bila urejena njegova okolica.

LJUBLJANČANI SE ZNAJDEJO - Kar precej ljubljanskih snaje si je

že nakupilo lične parcelice v trebanjski občini. Tam lepo obdelujejo zemljo in pridelujejo različne vrtnine. Žraven teh vrtničkov pa seveda morajo imeti tudi lesene barake, v katerih spravljajo orodje. Malo bolj poučeni pa vedo povedati, da to niso navadne lesenjače. To so že prave vikend hišice, ki pa so nastale brez truda polnega pridobivanja lokacijskih in gradbenih dovoljenj. In človek bi rekel, da imajo tile ljubljanači še srečo, da svojih „barak“ niso postavili kje na obali hrvaške Istre, kjer znajo bolj ločiti barako od „barake“.

TREBANJSKI „BAZAR“ SE BO SELIL - V spomladanskih mesecih je bilo na ulici v Trebnjem večkrat videti prekupčevalce z zelenjavo in sadjem. Zaradi slabe kontrole in nebrzičnosti ustrežnih služb, so prodajali blago sumljive kvalitete kot prvorazredno. Trebanjci upajo, da bo potem, ko bodo dobili novo tržnico, vse skupaj malo boljše. Naj bo mešetarje z zelenjavo lažje nadzorovati in jim kdaj pa kdaj za takšno početje izreči tudi kakšno kazen.

Natrgana popkovina

Hiša Bare Juričine je vez preteklega s sedanji in prihodnjim, zato ne sme biti prepuščena propadanju

Hiša Bare Juričine, ugnedena med novogradnjami streljaj od metliške bencinske črpalke, je etnološki spomenik prve vrste, lastna Belokranjskega muzeja. Bajta je lesene konstrukcije, pokrita s slamnato streho, in samo vprašanje časa je, kdaj se bo sesula. Postala bo kup neuporabljivega materiala, ki ga bodo razveljali naokoli nekaj ljudi, več narava. Zabrisan bo spomin na preteklost, na revščino, na način življenja ljudi, ki so bivali v bajti, za preteklo čase ne osamljeni, marveč tipični.

Ce se bo to zgodilo, in kaže, da se bo, bodo zanamci prepričani, da se je življenje pričelo in kajalo s stolpci, grdimi, nehumanimi, z dolgočasenimi. Za bajto Bare Juričine bodo ostali fotografski posnetki, skice, opisi, ki si jih bo moč ogledati v muzeju, če bo to koga pač zanimalo. Zrelot in odgovornost družbe se kaže tudi v odnosu do bližnje in daljne preteklosti, družba, ki ne zna spoštovati svoje preteklosti, gotovo ne ceni

soje sedanosti in najbrž celo ne zaupa prihodnosti. Starine, in to hiša Bare Juričine je, so kot popkovina: povezanost preteklega s sedanji in prihodnjim.

Razumljivo: smo pač v stanju, ko ni denarja niti za gradnjo stanovanj, v katerih bi bivali delavci, ki ustvarjajo lepši jutri, komu torej lahko prihaja na misel restavriranje neke napol razpadajoče bajtine, ki z današnjim koristniškim razmišljanjem ne bi služila nikomur drugemu kot kakšni podgani za zatočišče. Če tako premetavamo misli, je še najbolje, da hitro napravimo papirnate zapise o značilni bajti in da jo po skrajšanem postopku spremenimo (strokovno, seveda) v trske, prah in pepel. Po tem dejanju si lahko operemo roke, a tudi vest, če bi se jo dalo umiti z milom. Odločimo pa se lahko tudi drugače. Vsi, in ne samo Belokranjski muzej, lastnik tega spomenika. Vsi, kajti od nas je odvisno, kaj bomo pustili zanamcem in česa ne.

TONI GASPERIČ

PRIČA NAŠE PRETEKLOSTI – Časi Bare Juričine in njene hiše so za vedno minili, vendar mora današnja družba poskrbeti za stvari, ki so se ohranile in govore o življenju prednikov. V primeru hiše Bare Juričine ne gre samo za ohranjanje tradicije, marveč predvsem za varovanje kulturno-zgodovinski spomenikov.

Turistični vampi

Naveličana ponudba

Gostišče v Metliki. Skoraj prazna soba, natakarica za šankom.

Malce živčen turistični vodič: „Imate kaj za pod zob?“

Natakarica: „Prosim?“

Turistični vodič: „Če imate kaj jedat?“

Natakarica: „Vampe in golaž.“

Turistični vodič: „V redu.“

Natakarica: „Naj vam prinesem?“

Turistični vodič: „Da, ampak nas je cel avtobus.“

Natakarica: „Ježešna, kam vas bomo pa dali?“

In avtobus je odplnil. V zasebno gostilno. Tam je vedno dovolj prostora, četudi se dva stiskata na enem stolu.

Kaže, da se je v metliški občini že pričela turistična sezona.

UREJANJE OKOLICE BLOKA

Prebivalci bloka v Ulici 1. maja 2 so sklenili, da bodo s prostovoljnimi delom uredili okolico. Ne samo da bodo v okolici bloka posejali travo, uredili terase, posadili drevje in okrasno grmičevje, namestiti namestavajo tudi nekaj igral za otroke, ki jim je sedaj ulica edino igrišče. Enotnost in delavnost prebivalcev tega bloka je lahko za zgled tudi ostalim.

SPOSOJENO TRNJE

Ni res, da vse cene rastejo. Neodgovornost se plačuje še po starih cenah. (iz Slobodne Dalmacije)

Da bo zemlja dala več hrane

Letos je v črnomaljski občini obdelane več zemlje kot v prejšnji letih – Za tržne proizvajalce cenejša kvalitetna semena in prednost pri nabavi gnojil

V prizadevanja za čim večjo proizvodnjo hrane so se vključili tudi v črnomaljski občini, kjer naj bi v prvi vrsti povečali hektarske pridelke, v okviru teh prizadevanj pa velja še posebna pozornost proizvodnji osnovnih poljščin in pridelavi krme, se pravi večanju živinskega fonda, hkrati pa tudi krepitvi dohodkovnih odnosov, še posebej na živinorejskem področju.

V času jesenske in spomladanske setve je v organizirani kmetijski proizvodnji 198 kooperantov posejalo pšenico na 125 hektarjih; 255 koope-

Pet ton papirja

Do srede meseca računajo še na 1.000 kg

V dveh dneh, prejšnji četrtek in petek, so v črnomaljski občini zbrali pet ton starega papirja. V akciji, ki sta jo pripravila črnomaljski izvršni svet in občinski odbor Rdečega križa, so se najbolj izkazali učenci osnovnih šol. Veliko večino tega papirja, skoraj 4.000 kilogramov, so pripravile delovne in druge organizacije ter ustanove, ko so „počistile“ svoje arhive. Akcija še traja, končana bo sredi meseca. V Črnomlju računajo, da bodo skupaj zbrali 6.000 kilogramov starega papirja, kar je nedvomno lep uspeh. Pri tem pa poudarjajo, da je zbiranje starega papirja v črnomaljski občini stalna praksa in ga Rdeči križ v sodelovanju s šolami pripravi trikrat ali štirikrat na leto. Ponekod so pred kratkim, pred dobrim mesecem ali kaj, zbirali star papir, zato je uspeh sedanje akcije še toliko večji.

rantov je posadilo krompir na 54 ha, koruzo za zrnje je 519 kooperantov posejalo na 227 ha, koruzo za silažo pa 25 kmetov na 27 hektarjih; 530 kooperantov ima okoli 700 travinja, vrtnine pa goji 99 kooperantov na 11 hektarjih.

Na teh površinah izvajajo sodobno agrotehniko, uporabljajo kvalitetna semena ter najprimernejšo količino gnojil in zaščitnih sredstev. Tako naj bi na hektar pridelali 4 tone pšenice, šest ton koruze v zrnju, 40 ton koruzne silaže ter 15 ton krompirja. Taka pričakovanja gotovo niso pretirana, saj so nekateri kmetje pridelali tudi že več. Za pšenico, krompir in vrtnine so sklenili pogodbe, medtem ko se bodo tržni viški koruze v zrnju, koruzne silaže in sena pokazali v večjem staležu živine.

Kvalitetnih semen je bilo za vse dovolj, tržni proizvajalci pa so jih lahko dobili po zelo ugodnih cenah, vendar so kmetje to premalo izkoristili, kar pa ne velja za semensko koruzo, ki so je prodali še enkrat več kot prejšnja leta. Tudi gnojil v glavnem ni primanjkovalo, prednost pri nabavi pa so imeli tržni proizvajalci. Občasno pa je zmanjkalo nekaterih zaščitnih sredstev ter goriva, vendar ne v taki meri, da bi to oviralo kmetijska dela. Težje je z rezervnimi deli, ki jih nasploh primanjkuje.

Pri spomladanski setvi ni bilo dovolj čutiti pospeševalne službe črnomaljske kmetijske zadruge, proti koncu so se stvari izboljšale in upajo, da bo še boljše pri žetvi pšenice, posebej pa pri jesenski setvi.

Vsekakor je razveselivo dejstvo, da je letos v občini obdelane več zemlje kot v zadnjih letih, posebej na semiškem območju je večje zanimanje za košnjo v hribovskih predelih.

A. B.

IGRIŠČE MED BLOKI – Otroci iz blokovega naselja na Čardaku se radi zbirajo na dveh igriščih, ki so jim jih uredili med bloki in opremili z ličnimi igrali, primernimi tako za najmlajše kot za bolj drzne šolarje.

Pot kurirčkove pošte

Kurirčkova pošta iz vse Slovenije bo jutri končala svojo pot na zboru jugoslovanskih pionirjev

Slovesen zaključek letošnje „Kurirčkove pošte“, že dvajsete po vrsti, bo v petek, 11. junija, ob 11. uri v Črnomlju, kjer bo v teh dneh velik zbor jugoslovanskih pionirjev.

Kurirčkove pošte iz petih smeri, bodo iz črnomaljske občine svojih vrstnikov iz sosednjih občin sprejeli danes in jutri. Danes ob 9. uri bodo pionirji iz Starega trga v Dolu prevzeli kurirčkovo pošto, ki je krenila na pot iz Tolmina. Pošta bo od tukrenila preko Sinjega vrha v Vinico, od tam na Preloko in v Adlešiče; prenočila bo v Gribljah, naslednje jutro pa nadaljevala pot v Črnomelj.

Tudi drugo kurirčkovo pošto, ki je na pot krenila iz Kopra, bodo prevzeli pionirji iz Starega trga danes ob 9. uri; pot bo preko Vrhove nadaljevala do Dragatuša, kjer bo prenočila, jutri pa bo prispela v

Črnomelj. Kurirčkovo pošto iz Stajerske bodo od vrstnikov iz Dolenjskih Toplic danes ob 10. uri prevzeli semiški pionirji v Kotu, jutri pa jo bodo pri spomeniku na Lokvah predali Črnomaljcem. Na Lokvah bodo semiški pionirji predali tudi kurirčkovo pošto, ki je šla na pot iz Kranja in jo bodo od novomeških pionirjev prevzeli na mitingu na Gornjih Lazah danes ob 10. uri.

Kurirčkovo pošto iz Koroške pa bodo črnomaljski pionirji jutri ob 10. uri v Gradcu prevzeli od vrstnikov iz metliške občine in jo, kot vse druge, ob 11. uri prinesli na miting v Črnomelj. Kurirčkovo pošto, ki je šla na pot iz Kopra, bodo predali tudi v italijanščini, tisto, ki je krenila iz Stajerske, pa tudi v madžarščini.

ČRNMALJSKI DROBIR

MAMLJIVA SREČA – Odkar je šest Črnomaljcov na lotu zadelo rekordnih 85 starih milijonov dinarjev, se je promet v loterijskem lokalu krepko povečal. Menda celo iz drugih krajev hodijo vplačevati stave listke v Črnomelj, ki ima na število prebivalcev in višino zadetkov v zadnjih letih gotovo svoje vrstne rekord. Pa vendar: za tem se ne skrivajo nobene nevidne sile, gre res samo za tako imenovano srečo, ki je mamljiva, a tudi opoteča.

NOVO POSTAJALIŠČE – Občinsko središče se v zadnjih desetih, dvajsetih letih ni povečalo samo po številu prebivalcev, marveč tudi prostorsko, tako da je treba dandanes z enega konca Črnomlja na drugi prepešati kar lep kos poti. Da bi zmanjšali nepotrebno pešačenje de-

lavcev, ki se vozijo na delo iz metliške smeri, bodo uvedli novo avtobusno postajališče v industrijski coni. Cesta je tu dovolj široka, Viator pa bo postavil tablo.

KRESNA VESELICA – V času vsesplošnih veselje je tak značaj dobilo tudi črnomaljsko kresovanje, nekakšen uvod v nedeljsko jurjevanje. Brž ko so folklorne skupine končale prikaz od prednikov podedovanih kresnih običajev, so se začele bolj novodobne zadeve: če vpačiči, pleskavice, odojki, jagenjček, valčki, polke, popevke, račke... Od nekdanj skrivnostnih sil, ki so baje gospodarile ob kresu, pa je do dandanašnjih dni obveljalo, da ima vsaka noč svojo moč, ki ji eni podlegajo na ta, drugi na drug način.

Za prvo silo le tri učilnice

Prizidek metliške tekstilne šole pa naj bi bil zgrajen do začetka šolskega leta 1983/84 – Še pouk v Črnomlju – Jeseni 174 učenk in učencev

Potreba po kadrih, ki jih izobražujejo v izobraževalnem centru Beti, je v tekstilnih tovarnah v dolenski regiji precejšnja. O tem govori tudi zanimanje za vpis v to šolo tekstilno-tehnološke usmeritve v srednjem in skrajšanem programu za prihodnje šolsko leto: prijav je več, kot so razpisali mest.

V iztekajočem se šolskem letu se šola 40 učenk in učencev po starem šolskem progra-

mu, v prvem letniku usmerjenega izobraževanja pa je skupaj 80 učenk in učencev, od tega 59 v srednjem programu in 21 v skrajšanem. Za šolsko leto 1982/83 pa je prijavljenih 94 učenk in učencev, in sicer 32 za skrajšani in 62 za srednji program. Tako bo v novem šolskem letu obiskovalo to šolo kar 174 učenk in učencev.

Seveda pa v sedanjih prostorih, ki ne ustrezajo niti zdajšnjemu številu učencev, pouk nikakor ne bi bil mogoč. O nujnosti novih učilnic in drugih potreb-

nih prostorov izobraževalnega centra govorijo že dalj časa, vse pa se vedno ustavi pri denarju. Vendar je zadeva bolj resna, kot je videti na prvi pogled: taka, kakršna je sedaj, ta šola nikakor ne bi dobila dovoljenja, da bi v naslednjem šolskem letu še potekal pouk v njej. Denarja za dozidavo novih prostorov do jeseni pa sedaj ni moč zbrati. Zato so se na nedavnem sestanku odločujočih metliških dejavnikov in predstavnikov tekstilnih tovarn iz Metlike in Novega mesta dogovorili, da bodo to vprašanje reševali postopno. Do jeseni bodo adaptirali garažo, gasilsko orodjarno in staro trgovino in tako bo šola dobila tri nujno potrebne nove učilnice, medtem ko bodo za pouk fizike, kemije in biologije še vedno uporabljali prostore črnomaljskega centra srednjih šol. Prizidek pa naj bi bil zgrajen do začetka šolskega leta 1983/84.

A. B.

O RAZPOREJANJU DOHODKA V LANSKEM LETU

Osrednja pozornost na torkovi skupni seji zborov občinske skupščine v Metliki bo veljala analizi uresničevanja družbenega dogovora o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov v lanskem letu. Na dnevnem redu so poleg drugega še poročila o lanskem delu javnega pravobranilstva Novo mesto, temeljnega sodišča in enote v Črnomlju, sodišča združenega dela, temeljnega javnega tožilstva, uprave inšpekcijskih služb Novo mesto ter metliške postaje milice.

NA OSVOBOJENO OZEMLJE

Pionirji iz metliške občine bodo od 9. do 11. junija na pohodu na osvobojeno ozemlje. Na Vahti bodo prevzeli pohodni prapor od vrstnikov iz novomeške občine in ga v Gradcu predali črnomaljskim pionirjem, ki ga bodo ponesli na zbor jugoslovanskih pionirjev. S pionirji bodo po metliški občini na pohodu tudi mladinci, borci, rezervni vojaški starešine in člani teritorialne obrambe.

SPREHOD PO METLIKI

PRI METLIŠKEM TURISTIČNEM DRUŠTVU so se odločili, da bodo postavili na kopaljšču, ki je že zdaj lepo počiščeno in pokošeno, table. Te naj bi opozarjale kopalce na red in čistočo. Predlagani so bili naslednji napisi: Hura, čisto okolje! Seveda, pospravil bom za seboj! Ohrani kopaljšče čisto zase in zame! In tako naprej. Kolikor poznam navade kopalcev na metliškem kopaljšču, bodo napisi koristili približno toliko, kot če bi bral gluhemu mašo.

TUDI SPODAJ ZAPISANE VRSTIČKE SODIJO K turistični dejavnosti, četudi se bo zdel ukrep obarvan bolj po davkarsko. Pri Kmetijski zadrugi so se odločili, da bodo kaznovali vsakogar, kdor se ni udeležil nedavne očiščevalne akcije, s kaznijo 300 dinarjev. To je sicer razburkalo kri, a je koristilo. Še pametneje pa bi bilo, če bi kdo udaril po žepu vse tiste, ki „poskrbijo“ za to, da očiščevalne akcije sploh morajo biti.

V DELOVNI ORGANIZACIJI BETI vedno kaj gradijo. Te dni so pričeli graditi vratarnico, kajti kiosk, v katerem trenutno čemijo vratarni, ni primeren, saj je tako

majhen, da čutita v njem dva malce debelejša človeka že precejšnjo gnečo. Nova vratarnica bo imela avtomate za odpiranje vrat. Pridobitve se najbolj veselijo vratarni, veliko manj pa tisti, ki so med delom radi švigali po zasebnih opravkih.

NE BI BIL DRAGO, bilo pa bi pametno, če bi kdo zamenjal tabli, ki ob vstopu v Metliko oznanjata, da je pobratena z italijanskim mestom Ronchi in z avstrijsko Wagner. Tabli sta namuč tako skromni in izdelani brez okusa, da sta prej v sramoto kot v ponos. Na splošno bi morali bolj paziti na javne napise, ki naj ne bi služili le za informacijo, ampak naj bi bili tudi estetsko oblikovani.

KAŽE, DA BO ŽE LANI objubljena informativna pisarna Turističnega društva pričela delati letos. Pisarnica bo v sodu pri Vinski kleti, blizu križišča cest Karlova – Črnomelj – Novo mesto, na dovolj prometnem vozlišču. V prostorčku bo telefon in verjetno mična deklacija, ki bo povedala zvedavim turistom, kje je kakšna belokranjska znamenitost, kje so dobre gostilne, kod morajo potovati, da ne zaidejo, in podobno.

metliški tednik

Črnomaljski poročevalec

Letos precej slabše kot lani

V kočevskem gospodarstvu v prvih treh mesecih letos za 39 odstotkov več izgub

Rezultati gospodarjenja v občini Kočevje so v prvih treh mesecih letos še slabši, kot so bili ob zaključku minulega leta. To so ugotovili na zadnji seji občinskega komiteja ZK Kočevje, ko so med drugim razpravljali o uresničevanju usmeritve razporejanja dohodka za lani in o rezultatih gospodarjenja v prvih treh mesecih letos.

V prvih treh mesecih letos je kočevsko gospodarstvo sicer ustvarilo za 40 odstotkov večji celotni prihodek in za 36 odstotkov višji dohodek kot v istem obdobju lani, vendar je ta „uspeh“ le rezultat višjih cen. Poslovanje je zaključilo z izgubo kar 10 delovnih organizacij. Izguba znaša skupaj 48.840.000 din in je višja za 39 odstotkov. Največ izgube sta imela ZKGP KG – to zd Govedoreja (16.736.000 din) in ITAS – tozd

GOIP (16.222.000 din). Ostali zgubarji so: Elektro, ITAS – tozd Pirče, LIK – DSSS, ZKGP KG – tozd Kooperacija, ZKGP KG – tozd Mesarija, SGP Zidar – tozd Strojni obrati, Komunalna in Hydrovod. Člani komiteja so se v glavnem strinjali z ukrepi za izboljšanje položaja, ki jih je predlagal izvršni svet (med njimi je tudi ukrep družbenega varstva v Komunali), vendar bomo o tem podrobneje poročali v poročilu s seje zbora združenega dela občinske skupščine.

Sklenili so še, da bodo pripravili pismeno oceno o stanju v Itasu, ki vzbuja skrb, saj si najodgovornejši tovariši premo prizadevajo, da bi našli rešitev iz težav, ali pa teh rešitev niso sposobni pripraviti. Dolgoletno lagodno delo se zdaj maščuje. Itas in LIK pa uporabljata tudi vsa združena sredstva

kočevskega gospodarstva, in če bosta še naprej tako poslovala, bo to lahko zadušilo še ostalo gospodarstvo občine. Prav zato

POPRAVILI BODO MOST – Most, ki veže slovensko in hrvaško stran pri Osilnici, je pred leti odnesla narasla Čabranka. Vaščani so ga nato le zasilno popravili, da je možno po njem vsaj peš. Zdaj bodo tu zgradili nov most, če bo šlo vse po načrtih, že do dneva borca, 4. julija. (Foto: Primc)

bo sestavni del te ocene ocena banke, kako v Itasu gospodarijo s sredstvi, ki so združena v banki, sicer pa last vsega gospodarstva.

J. PRIMC

Priznanja krvodajalcem

Franc Kiselak 50-krat daroval kri

V kočevski občini bodo letos podelili skupno 481 priznanj krvodajalcem. Od tega so jih 283 že podelili na nedavni proslavi v Kočevju, ostale pa bodo na proslavah po drugih KS. Na proslavi v Kočevju so nastopili z bogatim kulturnim programom učenci osnovne šole Kočevje.

Diploma za 50-krat darovano kri bo letos podeljena le ena, in sicer v krajevni organizaciji RK Stara cerkev. Dobil jo bo Franc Kiselak iz Gornjih Ložin, ki je zaposlen v Itasu.

Plakete za 25-krat darovano kri so že prejeli ali pa jih bodo še na proslavah po krajevni organizacijah

RK oz. krajevnih skupnostih, in sicer naslednji:

Kočevje: Stane Debeljak, Stane Ahac, Marta Volč, Hasan Jusič, Franjo Kranjc, Bogo Baučar, Martin Malnar, Jadrin Šobar, Drago Vidoni, Vojko Goljevšek, Mihael Radosavljevič, Franc Vrhovšek, Franc Lovšin, Vera Urh, Jože Skvorc, Marija Troha, Jože Makoter, Erika Miklič, Jože Pelcar, Peter Ješelnik in Pavla Jančič.

Stara cerkev: Ivan Ješelnik, Dušan Vidmar, Jožefa Samec, Milan Trpin.

Došla vas: Ivanka Debeljak, Stane Špehar, Anton Rus in Edvard Vertelj.

Livold: Vladimir Grmič, Mirjana Jančevski in Vojko Kaluža.

Rudnik-Salka: Ela Regali, Jože Tomšič, Drago Nose in Dušan Corl.

36 PLAKET ZA KRVODAJALCE – V občini Kočevje bo letos prejelo krvodajalske plakete 36 krvodajalcev, ki so darovali kri 25-krat. 21 izmed njih jih je dobilo plakete na nedavni proslavi v Kočevju, med njimi tudi Vera Urh (na fotografiji levo). Priznanja pa sta podeljevala predsednik občinske skupščine Jože Novak in predsednik občinskega odbora RK Kočevje dr. Miha Petrovič. (Foto: Primc)

DROBNE IZ KOČEVJA

NAMA ZA LEPŠE MESTO – Veleblagovnica Nama je lepo uredila okolico, kar je kolektiv gotovo veliko veljalo. Novi betonski cvetličnjaki so višji, kot so bili prejšnji. Tako mladina ne bo mogla po njih posedati in pomečkati cvetja. Namestili so tudi stojala za 20 koles. Zal pa se do njih lahko le redko pride, ker so „zaparkirana“ z osebnimi avtomobili.

BALINIŠČE SI UREJAJO – Upokojenci si urejajo pri svojem domu novo balinišče, ki bo enostavno. Zgrajeno bo tako, da bo primerno za rekreacijsko balinanje pa tudi za tekmovalca.

UNIČEVALCI NE POČIVAJO – Macesen ob Roški cesti bo lep okras stanovanjskih blokov, ki jih tu grade. Drevo so zavarovali z lično skarpo, v katero so vzdali tudi kašipote na tem novem križišču. Zal je bilo vse le dva dni celo! Kašipotov so se lotili ponočnjaki. Polomili so smernik za Koprivnik. Ali res ni možno ugotoviti, kdo vse to počenja?

RINZA SMRDI – Kakor vsako pomlad tako je tudi letos Rinza vrgla z dna razno nesnago, ki plava zdaj po njeni površini. Nesnaga se nabira ob bregovih, pri mostovih, ob polomljenih vejah, ki so v vodi in ob vodnem rastlinju. S pomočjo čolna bi morali to nesnago spraviti pod zapornice, sicer bo poletna vročina zakuhala pošten smrad.

DRAŽJE KOSILO – Abonmaje za kosila so v nekaterih kočevskih gostiščih ukinili, v zameno pa so uvedli dve vrsti cenejših kosil oz. menuejev. Doslej so abonente plačevali za kosilo po 65 din, zdaj pa jih najcenejši menu velja kar 105 din ali preko 60 odstotkov več.

... in kar odkrito priznate, da delate le pol delovnega časa. Se ne zavedate, kakšno škodo delate sebi in družbi? – Kakšno škodo neki! Več skode bi bilo, če bi delali poln delovni čas, saj bi morali potem uvoziti še enkrat več surovin, deviz pa tako ni!

KOČEVSKA NOVICE

Sl. 23 (1713) 10. junija 1982

Gospodarstvu ostaja premalo

Ker gre preveč dohodka za negospodarske potrebe, ga ostaja gospodarstvu malo, zato brede v vse večje težave – Poiskati rešitve, dokler še ni prepozno

V minulem letu je ribniško gospodarstvo doseglo v primerjavi z republikim povprečjem višji porast celotnega prihodka in dohodka, ker pa je namenilo v odstotku več za skupne in splošne potrebe ter osebne dohodek, jim je ostalo manj (kot znaša povprečje v republiki) za razvoj gospodarstva.

To je osnovna ugotovitev iz informacije o poslovnih rezultatih ribniškega gospodarstva v minulem letu, o kateri so razpravljali na zadnji skupni seji vseh zborov občinske skupščine Ribnica 31. maja.

Žele steklino?
Neodgovorno obnašanje lastnikov živali

Že februarja je občinska skupščina Ribnica vprašala veterinarski zavod „Krim“ Grosuplje, ki opravlja službo tudi za območje ribniške občine, kaj so ukrenili za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje stekline.

Pismeni odgovor je bil posredovan z materialom za zadnje sejo občinske skupščine, v njem pa veterinarski zavod „Krim“ odgovarja, da so opravili preventivno cepljenje psov proti steklini, opravili so tudi kontrolo necepljenih in potepuških psov, poskrbeli pa so še za laboratorijski pregled živali, ki so jih uplenitelji dostavili veterinarski službi.

Hkrati ugotavljajo, da so dobili za preiskavo (na steklino) zelo malo uplenjenih živali. Opozarjajo, da se lastniki psov zelo malomarno in neodgovorno obnašajo do ukrepov, ki so bili sprejeti za preprečevanje in zatiranje stekline. Predvsem psi niso privezani ali zaprti. V glavnem so bili psi privezani in zaprti le med veterinarsko akcijo za pokončevanje necepljenih in potepuških psov, potem pa so jih lastniki spet spustili.

Ponovno naj opozorimo, da so v ribniški občini storili posebne ukrepe proti steklini zato, ker so to nevarno bolezen že ugotovili v sosednji občini.

J. P.

Gasilski jubilej

Inles: 30 let gasilstva

Prostovoljno industrijsko gasilsko društvo Inles Ribnica je te dni praznovalo 30-letnico obstoja. Društvo šteje 30 članov, ki so strokovno usposobljeni, ima sodobno opremo in je sposobno v vsakem trenutku kreniti v akcijo.

V okviru svečanosti so Inlesovi gasilci izvedli vajo, s katero so prikazali gašenje požara in delo društva. Po vaji je bila parada, na kateri so sodelovali še gasilci iz gasilskih društev Bukovica, Turjevica, Laze in Ribnica ter seveda domačega Inlesa. Na svečanosti je govoril generalni direktor Inlesa Mirko Anzeljč.

Ob jubileju so podelili tudi odkovanja in priznanja najbolj zaslužnim članom društva. Republiška priznanja so dobili Ciril Marolt, Jože Mihelič in Franc Ilc. Odklovanja občinske gasilske zveze so prejeli Silvo Košir, Tone Kožar, Pavel Čušarek, Franc Kersnič, Anton Selan. Prjemniki plaket društva pa so Anton Lesar, Jože Ponikvar (oba ustanovna člana društva), Ludvik Zalar in Stane Lesar. Za požrtvovalno delo je dobilo diplome še 17 članov društva.

M. GLAVONJIC

ni negospodarski objekti zahtevajo najprej denar za gradnjo oz. za odplačilo posojil, nato pa še več denarja za obratovanje oz. poslovanje. Ta denar se lahko ustvari le v gospodarstvu. Ribniško gospodarstvo je vedno bolj obremenjeno. Manjka mu denarja za poslovanje. Samo lani je ribniško gospodarstvo plačalo v obliki obresti za najeta posojila preko 25 milijonov dinarjev ali približno eninapolkrat več kot leto prej. Gospodarstva ne bi smeli še bolj obremenjevati.

Torej je treba čimprej ukrepati! Med kratkoročne ukrepe za izboljšanje stanja sodijo: ureditev kadrovskih zadev, kjer tega še nimajo urejenega (ponekod nimajo niti rednih direktorjev), usklajitev načrtov z dejanskimi možnostmi; analiza dotoka sredstev za SIS in znižanje prispevnih stopenj tam, kjer so stopnje previsoke; preveriti je treba izvajanje vseh samoupravnih sporazumov, ki zajemajo dohodek gospodarstva za skupno in splošno porabo; stalno je treba spremljati gibanje vseh oblik potrošnje in tudi osebnih dohodkov, kar vse mora biti v dogovornih okvirih. Zamenariti se ne smejo tudi dolgoročne naloge.

J. PRIMC

PLOŠČA PADLIM

Osrednja svečanost ob letošnjem dnevu borca, 4. juliju, bo v ribniški občini letos na območju krajevnih organizacij ZVB NOV Breg-Dolenji lazi, kjer bodo na gasilskem domu odkrili spominsko ploščo 19 padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja iz vasi Breg, Dolenji lazi in Zapuže. Za ploščo so vaščani sami že zbrali precej denarja. Svečanost bo posvečena tudi 90-letnici rojstva tovariša Tita in 900-letnici Ribnice. V Grčaricah pa bodo v počastitev dneva borca organizirali tekmovalje v malem nogometu.

Žnidar predsednik

Podpredsednik AMD Ribnica pa Dušan Oven

Na nedavnem občnem zboru AMD Ribnica so izvolili za novega predsednika za dobo naslednjih štiri let Jožeta Žnidarja, za njegovega namestnika pa Dušana Ovna.

Zboru je prisostvovalo 64 članov od skupnih 520, kolikor jih šteje društvo. V razpravi so ugotovili, da precej zaključkov in predlogov zadnjega občnega zbora niso uresničili, vendar predvsem zaradi objektivnih težav. Prav zato so delo društva kljub vsemu ocenili kot uspešno.

Letos so ponovno sprejeli že lani osvojeni, a neuresničeni predlog, da bodo zgradili lastne delavnice in druge prostore za potrebe društva. Zaradi znanega težkega gospodarskega položaja, omejitve investicij in težav, v katerih je ribniško Avto-moto društvo, je malo verjetno, da jim bo ta načrt uspelo uresničiti.

Občnemu zboru so prisostvovali tudi predsednik izvršnega odbora Avto-moto zveze Slovenije inž. Janez Trošt, predstavniki AMD Kočevje in drugi gosti.

M. G-6

Sprejem pri Ogenjci

Mladi radi prihajajo k parti-zanskim spomenikom

Ob dnevu mladosti so bili na Ogenjci v Loškem potoku, kjer je bila med vojno partizanska bolnišnica, sprejeti v mladinsko organizacijo pionirji iz osnovne šole Prestranec v občini Postojna. Prestranski šolarji so si ogledali še etnografski muzej v Ribnici in obiskali Travno goro, kjer je bila ustanovljena prva ribniška četa. Organizacija ZVB občine Ribnica je ob tej priložnosti podelila šoli Prestranec plaketo „Ogenjca“, novim mladincem pa značko „Ogenjca“, medtem ko so Prestrančani podelili borcem dve knjigi („Ljudje in kraji ob Pivki“ in „K spomenikom v občini Postojna“).

Ta obisk je prvi sad nedavnega obiska mentorjev mladih gasilcev iz vse Slovenije v ribniški občini, kjer so bili na seminarju, nato pa so si ogledali še Jelenov žleb in Ogenjco. Zdal je poteka akcija, da bi v Ribnico in partizanske kraje oz. prizorišča pomembnih bojev in dogodkov v ribniški občini prihajali mladi gasilci in tudi omladina iz vse Slovenije.

GASILSKI JUBILEJ – Prostovoljno industrijsko gasilsko društvo Inles je bilo ustanovljeno 1952 in je pred kratkim slavilo 30 let uspešnega dela. Na svečanosti, s katere je posnetek, so ugotovili, da je društvo upravičilo svoj obstoj. (Foto: Glavonjič)

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

POTREBNI ZABOJI ZA SMETI – V nekaterih naseljih in nekaterih delih Ribnice so že nadomestili kante za smeti s kovinskimi zaboji za smeti (kontejnerji). Krajinari menijo, da je taka odločitev pravilna in da se najbolje obnese tam, kjer je veliko stanovalcev. Smetnjaki so namreč hitro polni, po njih pa brskajo psi in mačke. Kovinske zaboje za smeti potrebujejo tudi na Prijateljvem trgu v Ribnici.

ZAKAJ BREZ VODE? – Preskrba z vodo v Dolenji vasi šepa, predvsem na višjih območjih. Od 20. aprila do 31. maja so imele hiše na območju Hriba-Dolenja vas samo pet dni ves dan vodo. Vaščani zahtevajo boljše oskrbo z vodo. Verjetno bo treba zamenjati tudi dotrajale vodovodne cevi skozi vas. S tem delom odlašajo že 10 let in prav zato tudi že 10 let ne popravljajo luknjaste asfaltne ceste skozi vas.

SOLARJI NA POHODU – Učenci osnovne šole Sušje so za dan mladosti izvedli pohod v Jelenov žleb in na Ogenjco. Med potjo so si ogledali etnografski muzej v Ribnici. Občinska organizacija ZVB NOV jim je za izvedeni pohod podelila plaketo „Jelenov žleb“.

HOČEJO POSTAJALIŠČA – Prebivalec Gorenjske ceste v Ribnici (bivše Gorenje vasi) je razburila ukinitve njihovega avtobusnega postajališča. Tudi z utemeljitvijo, da ponovnih predpisih tu ne sme biti postajališča, ker ni urejeno ustavljanje avtobusov izven ceste, se ne strinja. Pravi, da je pri njih tej zahtevi vsaj delno ustrezno in da so še mnoga druga postajališča v večjih krajih slabša, na primer v Velikih Luščah, Zlebiču (kjer avtobus ustavlja kar na križišču) in celo v Ribnici ni dosti boljše.

– Zakaj naslavljajo vaščani Dolenje vasi vprašanja o slabi preskrbi z vodo na občinsko skupščino?

– Zato, ker je predsednik skupščine Medobčinske skupnosti za vodno preskrbo občin Ribnica in Kočevje iz njihove vasi.

REŠETO

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

DOLENJSKI PROJEKTIVNI BIRO
NOVO MESTO, SOKOLSKA 1
URBANIZEM, PROJEKTIRANJE,
INŽENIRING

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 10. junija - Marjeta Petek, 11. junija - Barnaba Sobota, 12. junija - Flora Nedelja, 13. junija - Anton Ponedeljek, 14. junija - Metod Torek, 15. junija - Vid Sreda, 16. junija - Beno Cetrtek, 17. junija - Lavra

LUNINE MENE
14. junija ob 19.06 - zadnji krajec

BREŠTANICA: 12. in 13. 6. hongkonški barvni film Junak divjine.

malio glasi

SLUŽBO DOBI

ZAPOSILIM 2 orodjarja, 2 rezkalca, 1 vrtalca - delo na koordinatnem stroju. Kandidati morajo imeti kvalifikacijo in smisel za precizna dela v orodjarstvu. OD po dosežkih dela, vse ostale informacije določite pri Antonu ZUPANČIČU, orodjarstvo, Pristavica 20, 68213 Veliki Gaber, telefon (068) 46-579.

KV oziroma priučen ZIDAR z nekaj let prakse dobi tedno zaposlitev. Stanovanje zagotovljeno. OD okoli 20.000 din. Alojz Skrajnar, Topniška 28, 61000 Ljubljana.

DEKLE, pridno, mlado, takoj zaposlivo v gostilni NA BRINJU v Ljubljani, Vodovodna 44. Delo samo popoldan, sobote in nedelje proste. OD 10.000 din, hrana in stanovanje. Oglasite se takoj (možnost priučenosti in napredovanja).

KEMIČNA ČISTILNICA OBERC, Novo mesto, sprejme v službo likarico.

KV ali PKV NATAKARICO zaposlivo za nedoločen čas. Oglasite se osebno. Gostilna JAKSE, Drska 44, Novo mesto.

STANOVANJA

SAMSKO STANOVANJE v Novem mestu ali bližnji okolici išče mlada profesorica. Plača dobro, lahko tudi vnaprej. Naslov v upravi lista (2450/82).

OPREMLJENO SOBO v Vrhovčevi ulici 12, Novo mesto, oddam samskemu fantu, najrajši peku.

GARSONJERO prodam. Udovič, Cesta Gubčeve brigade 4a, Trebnje. Ogled v nedeljo dopoldne.

Motorna vozila

PRODAM R 5, letnik 1976. Jablan 6, Mirna peč, Novo mesto.

Prodam karamboliran R 4, letnik 1977. Poškodovana desna stran. Informacije na tel. 22-008.

PONY EKSPRES (za 8.500 din) in dirkalno kolo Amater (za 4.000 din) prodam. Informacije na telefon 23-529.

BREŽICE: 11. in 12. 6. hongkonški barvni film Tigrov bes. 13. in 14. 6. zahodnonemški barvni film Madame in njena nečakinja. 15. in 16. 6. ameriški barvni film Pregon čez Ameriko.

CRNOMELJ: 10. 6. ameriški film Smrt na meji. 12. in 13. 6. angleški film Skrivnostna dediščina. 13. in 14. 6. zahodnonemški film Dekleta iz trga Zoo. 15. 6. ameriški film Mestni kavboj. 17. 6. švedski film Tavanje pod soncem.

KOSTANJEVICA: 12. 6. jugoslovanski film Bele trave. 13. 6. sovjetski film Velika atrakcija. 16. 6. jugoslovanski film Daj, kar daš.

KRŠKO: 12. in 13. 6. francoski film Tessa - čista žena. 16. 6. francoski film Violetta Noisere. 17. 6. angleški film Zvezda disko kluba.

AUSTIN 1300, letnik 1971, dobro ohranjen, v voznem stanju, prodam. Informacije vsako soboto in nedeljo. Hariz Smalović, Smolenja vas 53, Novo mesto.

JAWO 350 ccm, dobro ohranjeno, letnik 1977, prodam. Anton Mausser, Dobindol 34, Uršna sela. PRODAM zelo dobro ohranjeno terensko vozilo UAZ - DZIP, star leto in pol, prevoženih 13.000 km. Telefon (061) 341-835 (popoldne).

126 P, november 1980, prodam. Telefon 23-158.

R 12 prodam. Bojan Hribar, Bršljin 59, Novo mesto, telefon 24-026 (popoldne).

ZASTAVO 750, letnik 1977, prodam. Lužar, Pod Trško goro 21, Novo mesto.

MOTOR TOMOS ELEKTRONIK 90 prodam. Štefan Grubar, Veliki ban 6, Sentjerne.

PRODAM skoraj nov Rogov Pony ekspres, star in nevozen VW, motor za VW 1500 (po delih) in motor za Zastavo 750 (po delih). Franc Kastelic, Velika Bučna vas 50, Novo mesto, tel. 22-750.

ZASTAVO 101, letnik 1976, prodam. Ogled je možen po 19. uri. Telefon 21-356.

ZASTAVO 101, letnik 1974, garažirano, dobro ohranjeno, prodam. Bojan Kostevc, CKZ 66, Krško, telefon 71-889.

ZAPOROŽEC, letnik 1978, prodam. Vprašati pri S. Volčanjk, Piršenbreg n.l., Globoko.

ZASTAVO 101, letnik 1974, registrirano do maja 1983, prodam. Koklič, Šukljeto 21, Novo mesto.

ZASTAVO 750 luxe, letnik 1975, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Merica Kržan, Gubčeva 8, Brežice.

ZASTAVO 750 SC, letnik 1980, registrirano do 16. 6. 1982, prodam. Informacije na telefon (068) 84-101, od 17. ure dalje.

MOTOR CROS 125 ccm, novo čelado, kombinizon številka 46 in pony ekspres prodam. Franc Medle, Šmarjeta 22, tel. 84-003.

OM 150, letnik 1970, nosilnost 12 t, zelo ugodno prodam. Anton Eržen, Vel. Strmica 3, Trebelno.

MOTOR EL 90 in obleko Utok Kamnik 48-50 prodam. Fifolt, Drenje 7, 68351 Straža.

ZASTAVO 101 super (47 KW), letnik 1978, prevoženih 50.000 km,

prodam za 120.000 din ali zamenjam za 126 P. Martin Grčar, Cvibelj 4, Žužemberk.

SPACEK, letnik 1976, registriran do marca 1983, prevoženih 65.000 km, prodam. Darko Mušič, Stražni vrh 22, Crnomelj. ZASTAVO 101, letnik jesen 1976, prenovljeno, prodam. V račun vzamem tudi gradbeni kredit. Babič, Kristanova 24, Novo mesto, telefon 21-688 (po 19. uri).

Kmetijski stroji

TRAKTOR Deutz (40 KM), letnik 1979, prodam po ugodni ceni. Rajko Lekše, Gor. Brezovica 39, Sentjerne.

TRAKTOR Guldner (25 KM) s koso prodam. Miha Cerjak, Trebež 35 a, Artiče pri Brežicah.

KOMBINIRKE „Bautz“ za seno (priklop možen na vsak traktor) prodam. Anton Baznik, Zasp 17, Cerklje ob Krki.

PRIKOLICO, samonakladalno, Sip Sempeter (22 m3), prodam. Franc Bartelj, Jablan 41, Mirna peč, telefon 84-331.

TRAKTORSKO KOSILNICO za traktor Univerzal 445 prodam. Pirc, Čučja mlaka 4, Škočjan.

TRAKTOR URUS (35 KM) in skoraj novo motorno žago Stihl 038 prodam. Brane Šeruga, Črmošnjice pri Stopičah 28, Novo mesto.

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO Sip 17 prodam. Delno tudi na kredit. Dol. Kamenc 27, Novo mesto.

PRODAM

UGODNO PRODAM izvenkrmini motor „Evinrude“ (40 KM) nerabljen. Ponudbe na telefon (068) 21-396.

KASETNI AVTORADIO, nov, prodam. Jakše, Ob Težki vodi 21, Novo mesto, telefon 25-195.

PRODAM efekt „Echo“ EO-2 in električno kitaro „Eko“ „Hvastija, Nad mlino 43, Novo mesto, tel. 23-041.

GARAŽO, leseno, novo (4 x 4,5 m), prodam. Ogled vsako popoldne. Ladi Javornik ml., Mirana Jareca 40, Novo mesto.

PRODAM električni pisalni stroj, kasetofon in avtoradio. Nataša Modic-Založnik, Na Lazu 2, Novo mesto.

MANJŠI GLISER s prikolico in motorjem prodam. Telefon 22-375, v soboto od 18. do 20. ure.

HLADILNIK Končar, dobro ohranjen, prodam. Tel. 25-350.

UGODNO PRODAM leto dni star kavč in dva fotelja, mizico pa morebitnemu kupecu podarim. Naslov v upravi lista (2451/82).

OSTREŠJE (grušt) za hišo in deske (2 cm, 3 cm, 5 cm) prodam. Rاجر, Dol. Kamenc, Novo mesto.

UGODNO PRODAM 800 l dobrega vina (rdečega ali belega). Cena: 30 din za liter Blaž Koncilja, Vrbovec 1, Dobrnjč.

PRODAM otroški kombinirani voziček in košarico. Darko Mali, Straža 50.

TELEVIZOR, črno-bel, prodam za 3.000 din. Mervar, Gornja Straža 117, Straža.

GRADBENO BARAKO iz vodoodpornih plošč in salonitno streho prodam za 1 M. Telefon 22-213, interna 245 (od 6. do 9. ure).

SPALNICO, dobro ohranjeno, prodam. Telefon 21-947.

OSLA, starega štiri leta, odličnega voznika, prodam. Fani Cene, Osrečje 17, Škočjan.

OTROŠKA POGRAĐA (70 x 126) in dva jogija prodam. Tel. 21-140.

ŠOTOR za štiri osebe prodam. Čegelnica 64, Novo mesto.

PEČ za centralno kurjavo Tam Stadler (35.000 kalorij), rabljeno dve sezoni, prodam. Janez Kraljič, Izanska 126 c, Ljubljana.

HRASTOVE FOSNE prodam. Slavko Habinc, Kremen 20, Krško.

ŠOTOR za 3 osebe prodam. Jakše, Ob Težki vodi 21, Novo mesto, telefon 25-195.

20 GRAMOV ZLATA za zobe prodam. Naslov v upravi lista (2452/82).

PRODAM po ugodni ceni nemškega ovcarja, starega 2 leti, brez rodovnika. Pes je zelo prijazen. Tel. (068) 25-115.

KUPIM

NJIVO in travnik za obdelovanje (do 10 km iz Novega mesta) kupim. Avbar, K Roku.15, Novo mesto, telefon 22 669.

VINOGRAD z zidnico ali parcelo na območju Kot pri Semiču ali Gorenji kupim. Ponudbe pošljite na naslov Janez Kraljič, Izanska 126 c, Ljubljana.

KUPIM zadnje blatnike in prvo maslo za Skodo 110 I.S. Telefon (068) 25-115.

KMETIJO s pripadajočimi gradbami kjerkoli na Dolenjskem kupim. Dovoz v vsakem letnem času. Ponudbe pod šifro: LJUBLJANČAN.

KUPIM blizu 20 arov zemlje v okolici Krškega, možna zidava vikenda. Ponudbe pod šifro: SADOVNJAK.

POSEST

STAVBNO PARCELO prodam. Oglasite se pri Srebrnjaku, Brusnice 23.

PRODAM mlad rodni vinograd. Srednje Grčevje 18, Otočec ob Krki.

RAZNO

2. junija sem izgubil tri koze. Poštenega najditelja prosim, da jih proti nagradi vrne na naslov Alojz Gorenc, Grčevrh 5, Mirna peč.

MOŠKI, star 49 let, srednje postave, lažji invalid, nekadilec, nealkoholik, razvezan ne po svoji krivdi, brez obveznosti, s svojo hišo na prijetnem kraju Dolenjske, bi rad zaživel novo in lepše življenje ob nežni in razumevajoči ženski. Cenjene ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro: „NOVO ŽIVLJENJE“.

VDOVEC, star 66 let, nealkoholik, nekadilec, s svojo kmetijo na Hudejem pri Trebnjem, želi spoznati žensko od 50 do 55 let, ki bi bila pripravljena priti na kmetijo. Ponudbe pošljite na naslov: Anton Zavrl, Hudeje 17, Trebnje.

ČESTITKE

ANTONU PETRICU in TONČKI PEČAVER iz Birčne vasi želimo za god vse dobro in veliko zdravja družine Petric, Penca, Lokar ter Miha in Tina.

Dragim staršem STARIČEVIM iz Radne vasi 10, Trebelno, sestri ANICI, bratu ALOJZU in mali MATEJKI iskreno čestitke za rojstne dneve, da bi se vedno imeli tako radi in se razumeli, želimo vsi, ki jih imajo radi.

TATJANI PATE z Dol Kamenc 39, Novo mesto, ki je z odličnim uspehom končala IV. letnik srednje medicinske usmeritve, iskreno čestitajo Avbarjevi.

Dragima sinovoma TONETU in LOJZETU ter vnuku TONČKU GRABOLOVEC želim ob praznovanju goda vse najboljše mama Ana iz Kukemburka.

Dragemu sinu ANTONU ŠEGINI iz Geppingena v Nemčiji iskreno čestitamo za dvojno priznanje in mu želimo veliko sreče, zdravja in zadovoljstva v krogu svoje družine, njegovi ženi Anici in hčerki Diani pa lep pozdrav. Oče in mati iz Bele krajine. Čestitki se pridružujejo bratje in sestre z družinami.

OBVESTILA

IZDELUEM traktorske priklovice, priklovice za prevoz živine, traktorske nakladalnice za gnoj in avtomobilske priklovice z testirano premo. Dušan GAČNIK, Potov vrh 53, Novo mesto.

VALILNICA NA SENOVM obveščam stranke, da bomo prodajali dva meseca stare rjave jarkice dne 17. in 18. junija od 17. ure dalje. Prosimo, da pravočasno naročite! Priporoča se MIJO GUNJILAC, valilnica na Senovem, telefon (068) 79-375.

OBVEŠČAM cenjene stranke, da bo vulkanizacijska delavnica v Sentjerneju zaprta od 10. do 30. junija. Priporoča se JOŽE JUDEŽ!

NA SERVISU LTH v Crnomlju popravljamo vse vrste hladilnih aparatov za gostinstvo, industrijo in gospodinjstvo. Izvajamo tudi montaže hladilnih naprav drugih proizvajalcev z garancijo. Za LTH aparate opravljamo usluge tudi v garantnem roku. Območje servisiranja: Mozelj, Trebnje, Krško, Kostanjevica na Krki, Metlika, Ozalje. Za montaže hladilnih naprav tudi dlje. Priporoča se ANTON VRŠČAJ, Kolodvorska 56, Crnomelj, telefon 51-073!

IZ NOVOMESKE PORODNIŠNICE

V času od 27. maja do 2. junija so v novomeski porodnišnici rodile: Martina Gregorič z Belega griča - Tino, Jožefa Udovič iz Repč - Tanjo, Romana Slak iz Gornjih Ponikev - Simona, Zdenka Kuhar iz Regerče vasi - Ana, Jožefa Cvetan s Cikave - Mojca, Marija Stajdohar iz Starčevega trga ob Kolpi - Luka, Biserka Čigjč z Martinskega vrha - Davorja, Anica Sladič iz Svinskega - Anica, Romana Koležnik z Mirne - Gorana, Anica Bajuk iz Metlike - Branka, Vera Kramarič iz Crnomlja

Anjo, Jožica Marinič iz Trebnje - Boštjana, Vlasta Komuškič iz Benečije - Sanjo, Lidija Stajdohar iz Crnomlja - Klemenca, Lidija Lužar iz Sevnice - Simona, Marija Prijatelj iz Ravnika - Bojana, Ana Zupančič iz Birčne vasi - Stefana, Jožica Repše iz Pijavice - Damjana, Sonja Tori iz Stajngroba - Niko, Marijeta Šercelj iz Stana - Mirana, Joža Režen z Gradišča - Stanko, Marija Grabnar iz Herinje vasi - Silvo, Zlata Madronič iz Drage - Petro, Marija Možina iz Drage - Melito, Stanislava Jalovec iz Velike vasi - Mojca, Angela Nose iz Repč - Bojana, Majda Šimončič iz Šentjakoba - Anito, Anica Stariha iz Crnomlja - Gregorja, Milka Moravec iz Birčne vasi - Tejo, Albina Vovko iz Dobravice - Jernejo, Marija Gešelj iz Zapudja - Katjo, Ana Zupančič z Jezera - deklico, Jerneja Brčan iz Dolenjega Podboršta - dečka, Lojzka Prpar iz Dobrnjača - deklico, Danica Hudak iz Učakovcev - dva dečka, Slavica Pirnar iz Škočjana - deklico, Zdenka Prevošek iz Apnenika - dečka, Majda Turnšek iz Osredka - dečka in Marinka Kirn iz Dola - deklico. Čestitamo!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 21. do 28. maja so v brežiški porodnišnici rodile: Mirica Blažinič iz Nove vasi - Simono, Vera Garašič iz Vel. Rakovice -

Tihomirja, Radenka Boškovič iz Rigone - Mirka, Sida Bašič iz Smerovišta - Maria, Vesna Tresk iz Goljaka - Silvijo, Josipa Vuk iz Samobora - Vesno, Veronika Černejč iz Podsrde - Dragico, Romana Derstvenšek iz Senovega - Urško, Dubravka Hruševar iz Marije Magdalene - Marka, Marijana Belak iz Savrščaka - Gordano, Sonja Molan s Sel - Majo, Bojana Popović iz Brežice - Branka, Zeljka Lojina iz Samobora - Boška, Kristina Kočnar z Blance - Aleša, Angela Rak iz Laz pri Sevnici - Gregorja, Meri Vučanjk iz Rigone - Igorja, Majda Molan iz Staroga grada - Renato, Djurdja Hribar iz Luga - Danijela, Ema Banai iz Brežice - Zoltana, Zdenka Bošnjak iz Vel. Rakovice - Sanjo, Olga Tomše iz Sobenje vasi - dečka in Barica Biščan z Gradišča - dečka.

V času od 28. maja do 3. junija 1982 so v brežiški porodnišnici rodile: Stanka Senica iz Rigone - Višnja, Tatjana Zalokar iz Drnovega - Mitja, Danica Kos iz Male Jazbine - Martino, Slavica Lapuh iz Prilip - Gregorja, Karolina Putrih iz Podgorja - Klavdijo, Vladka Šoban iz Klanječkovega dola - Valentino, Ana Srpič iz Dol. Skopice - Branka, Justina Tomc iz Zigarškega dola - Bojana, Danica Barač iz Zapešča - Nikolino, Ljerka Bukvič iz Samobora - Gorana, Franja Zokalj iz Brežice - Neja, Marija Klokočar iz Veternika - Srečka, Dragica Repinec iz Hrastine - Tomislava, Vlasta Lipovšek iz Sevnice - Tejo. ČESTITAMO!

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama in teta

ANTONIJA TEROPŠIČ

iz Gor. Kronovega 7 pri Otočcu

Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, pokojni darovali vence in cvetje ter jo spremili na njeni zadnji poti. Zahvala velja tudi župniku za opravljeno obred. Posebna hvala dr. Vodniku za dolgoletno zdravljenje.

Vsi njeni

V SPOMIN

Kakor si nemirno živela, tako si tudi odšla od nas

LEA

To naj ti bo v spomin s šopkom cvetja na tvoj grobek in nepozabni dan 9. junij 1981. Hvala tudi vsem, ki ti prinašajo cvetje na tvoj domek!

Tvoji

ZAHVALA

V maju je za vedno odšel od nas naš dragi mož, oče, tast in stari oče

ZDENKO DULAR

Hvala vsem, ki ste ga bodrili med njegovo boleznijo, nam kakorkoli izrazili sožalje, sočustvovali z nami, pokojnemu darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo gostinstvo za iskrene besede ob zadnjem slovesu, pevcem in godbi za žalostinke, borcem Cankarjeve brigade, ZB, ZRVS, lovcem, Gasilcem in praporašem, ki so se s častno stražo in častnim spremstvom tako spoštljivo poslovili od njega. Zeleni bratovščini hvala za zadnje slovo. Zahvalo izrekamo tudi sestri Erni za vso pozornost, ki jo je izkazovala pokojniku.

Žalujoči: žena Metoda, otroci Zdenko, Branko in Judita z družinami

Vavta vas, dne 7. junija 1982

ZAHVALA

Ko smo onemeli od bolečine zaradi prerane izgube našega sina in brata

SREČKA KOTNIKA

iz Novega mesta, Mestne njive 17

Nam je bilo v veliko uteho, da ste mu ob slovesu izkazali toliko pozornosti. Nam, ki smo ostali sami, s kruto resnico v srcu, da ga nikoli več ne bo med nami, so bila izrečena sožalja, njemu poklonjeno cvetje, spremstvo do groba, občutene pesmi, poslovilne besede in cerkveni obred dokaz, kako ste ga spoštovali in imeli radi. Zahvalo izrekamo govornikom KS Mestne njive, duhovniku Lapu, tov. Moškoni in pevcem za zapete pesmi ob grobu. Zahvaljujemo se za nesebično pomoč in podarjeno cvetje Gazvodovim, Mlakarjevim, sosedom, DLC, vsem sorodnikom in prijateljem. Posebno zahvalo izrekamo Mulejevim iz Vođol.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ni še dobro poklical ata in mama, komaj leto dni star, že naju je za vedno zapustil

BOŠTJANČEK BRULC

z Gabrja 59

Komaj sva se dobro zavedala, kaj pomeni družinska sreča, že se je kruta usoda poigrala z nama in nama tako nepričakovano in hitro iztrgala iz rok ljubljenega sinčka. Nikoli več naju ne bo čakal in se nama smejal, ko se bova vračala z dela. Vedno bo ostal v najinih srcih, boleč pa bo spomin na njegovo slovo. Vsem, ki ste nama kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih, mu darovali vence in cvetje, nama izrazili sožalje ter ga v tako velikem številu spremili do njegovega prezgodnjega večnega počitka, se iskreno zahvaljujemo. Nadalje se zahvaljujemo zdravnikom in zdravstvenemu osebju intenzivne nege otroškega oddelka Kliničnega centra v Ljubljani, ki so se trudili za njegovo življenje, in župniku iz Brusnic za lepo opravljeni pogrebni obred. Zahvalo izrekamo sodelavcem Novoteksa, Pionirja in mladincem iz Gabrja.

Zalujoči: mamica, očka, stari mami in ata ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, brata in strica

ALEKSANDRA - SAŠA ZUPANA

iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so v težkih trenutkih sočustvovali z nami, izrekli sožalje, pokojniku darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo kolektivom Novoteksa, IMV in Emona - Dolenjka iz Novega mesta, sošolcem poslovske šole, govorniku tov. Kranjčiču za poslovilne besede, pevcem in godbi ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: žena Martina, hčerka Anica z možem, sin Branko z ženo, sin Zdravko, vnučki Tanja, Andrej in Gregor, sestra Anica in bratje Marjan, Janez in Dušan z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in tasta

MIKA VESELIČA

iz Fučkovcev 9 pri Adlešičih

se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in ga spremili na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo govorniku Ivanu Grabrijanu za poslovilne besede, ženskemu pevskemu zboru ter župniku za opravljeni obred.

Zalujoči: žena Barbara, hčerki Zorka in Zdenka z družinami, snaha Kristina s hčerkama, sestri ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljenega moža in skrbnega očka, brata, svaka in strica

JAKOBA KUPLJENIKA

z Brezovice 40, Šmarješke Toplice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki ste mu darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje ter pokojnega spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Krki - Šmarješke Toplice za podarjene vence in nesebično pomoč, podjetju Vodno gospodarstvo Novo mesto za podarjene vence in nesebično pomoč, njegovim sodelavcem za podarjeni venec in govorniku tov. Romanu Rajerju za poslovilne besede pri odprtem grobu. Hvala tudi družinam Troha, Jerele in Per.

Zalujoči: žena Marija z otroki, sestra Pepca z družino, brat Tone z družino, Nace z ženo, France ter snaha Marija in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 82. letu nas je za vedno zapustil naš dragi oče, ded in praded

FRANC MIRT

z Velikega Kamna 6

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in vence ter ostalo pomoč. Za zdravstveno skrb se zahvaljujemo dr. Malavašiču. Posebno zahvalo smo dolžni gasilskim društvom, pevcem, govornikom za poslovilne besede in duhovniku za opravljeni obred. Še enkrat lepa hvala vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Zalujoči: otroci sinovi Ivan, Franci, Slavko in hčerka Marija z družinami, vnuki ter pravnuki

ZAHVALA

V 90. letu nas je za vedno zapustil naš ljubi mož in oče

ALOJZ PODRŽAJ

iz Križa 6, Čatež pod Zaplalom

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so pokojnega spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, se iskreno zahvaljujemo. Iskrena hvala tudi župniku za lepo pripravljeno pogrebni obred in poslovilne besede ter pevskemu zboru iz Gabrovke.

Zalujoči: žena Antonija, sinovi Alojz, Jože, Janez in hčerka Tončka z družinami

ZAHVALA

Ko smo onemeli ob bolečini zaradi prerane izgube našega ljubljenega moža, očeta, brata in strica

JANEZA HROVATA

s Pristave 22

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem, ki so nam ob težkih trenutkih slovesa stali ob strani, izrazili sožalje, pokojnemu podarili vence in cvetje in ga spremili na zadnji poti. Iskrena hvala delovnim organizacijam SGP Pionir - TOZD SPO, IMV, Industriji obutve in KZ Krka za podarjene vence ter izrečeno sožalje. Posebna zahvala organizaciji ZB NOV, govornikoma doma in pri odprtem grobu, pevcem iz Stopič in duhovniku za lepo opravljeni obred. Vsem, ki ste pokojnega spremili na zadnji poti, še enkrat prisrčna hvala!

Zalujoči: žena Marija, otroci Jože, Franc, Mimi, Joži in Ivan z družinami, sestra Pepca in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega moža, očeta in starega očeta

FRANCA RUKŠETA

iz Gabrja 4

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali in sočustvovali z nami in pokojnemu podarili vence in cvetje. Zahvaljujemo se Gasilskemu društvu Gabrje za organizacijo pogreba in podarjeni venec, ZZB Gabrje in kolektivu IMV za podarjena venca. Društvu upokojencev Gabrje za častni prapor in župniku za lepo opravljeni obred.

Zalujoči: žena Ivana, hčerka Marija in sin Ivan z družinama, sin Franci ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 85. letu življenja nas je zapustila draga in skrbna mama, stara mama, prababica, sestra in teta

ZORKA KOŠOROG

iz Koblarjev 15

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam nudili pomoč ter izrekli sožalje, pokojnici darovali vence in cvetje in jo spremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja govornikom za izrečene poslovilne besede, godbi in pevcem za zapete žalostinke.

Vsi njeni

Koblarji, dne 24. maja 1982

IVAN VOVK

Doma je bilo deset otrok. Zato se je moral že zelo zgodaj osamosvojiti. Začel je kot gozdni delavec, potem je s svojimi konji tovoril les. Hkrati je bil predsednik aktiva mladinske organizacije v domači Hrastovici. Okoli devet let je bil tudi rudar v Krmelju, kjer je ob predložitvi do vodje čela. Toda ves čas ga je vleko k zemlji. Tako se je pri enaintridesetih odločil za šolanje na kmetijski šoli. Po njej se je zaposlil v Kmetijski zadruzi Trebnje, kjer je danes vodja združene enote Mirna. Sicer pa je Ivan Vovk tudi predsednik sveta mokronoške krajevne skupnosti, član občinske konference ZK, do nedavnega pa je bil tudi predsednik občinskega odbora sindikata delavcev v kmetijstvu. Tudi v republikanskem odboru je zastopal kmetijske delavce.

„V življenju sem marsikaj doživel in spoznal. Če bi moral svoja spoznanja strniti, bi dejal, da so najpomembnejše izkušnje. Človek se mora naučiti premagovati težave, naučiti se mora realnega gledanja. Potem ni nobena naloga pretežka. Pa tudi vsak dosežek dobi svojo veljavo in pomen,“ pravi Vovk.

V kmetijski zadruzi je imel najprej na skrbi poslovno Jezero, potem je bil vodja proizvodnega okoliša Mokronog-Trebelno. Začenjal je tako rekoč iz nič. Zanj je bila to največja naloga v življenju. Treba se je bilo boriti s kmeti. Premagati je bilo treba njihovo nekritično vero v tradicijo, v to, kar so počeli že očetje in dedje. Skupaj z njimi je korak za korakom napredoval. Danes je ponosen na

svoje delo. Zaveda se, da je velik del napredka, ki ga je v zadnjih letih dosegla trebanjska občina na področju kmetijstva tudi njegova zadruga.

Mogoče je, da si ni vedno osvojil tudi src ljudi, s katerimi je delal – nekateri mu očitajo, da je preoster – a pridobil si je njihovo zaupanje. Ljudje so se naučili, da Ivan Vovk vedno izpolni vse, kar obljubi. Tudi sam terja enako od drugih. Meni pa, da se v naši družbi vse preveč pogovarjamo in sprejemamo sklepe, manjka pa ljudi, ki bi sklepe uresničili. Toda verjame, da bomo premagali vse težave.

Mladim zameri, ker nočejo delati. „Včasih smo bili drugačni,“ pravi. „Ukvarjali smo se s kulturo, za dramsko predstavo je bil dober kar kozolec. Ko sem delal pri gozdarjih, nismo imeli proste nobene sobote in nedelje. In v prostem času smo iz ličkanja pletli opanke za granicarje, ker ni bilo usnja. Danes pa je mladim vsako delo težko. Če bi vedeli, koliko žrtev je bilo potrebnih za vse, kar smo dosegli, bi se morda drugače vedli.“

Tudi sicer nam ne manjka problemov, a prepričan da jih bomo rešili. Tudi v kmetijstvu, kjer se včasih zdi, da smo obstali na mestu. Tu imamo še rezerve. Prepričan sem, da bomo napredovali, če bodo kmetje nekoč doumeli, da je potrebno vsestransko povezovanje. Toda potrebno se je res samoupravno dogovarjati. Dogovore pa izpolniti. Seveda ne bo šlo brez težav, nanje je treba računati, pravi Vovk.

J. SIMČIČ

Puntarska bitka krasi šolo

Avtor velikanskega mozaika, ki bo prekril eno zunanjih sten šole v Kostanjevici, je Ivan Seljak – Čopič – Izdelovalec Alfio Tambosso zagotavlja, da bo mozaik položen te dni

Prazna zahodna stena enega novih objektov razširjene kostanjeviške osnovne šole, „zbirajoča“ poglede s prostorne ravnine vse od nekdanjega cistercijskega samostana do okoliških pobočij Gorjancev, postaja ena največjih in najučinkovitejših dekoracij pri nas. Predstavlja bo monumentalno kompozicijo znane bitke na Krškem polju leta 1573.

Gre za mozaik, ki ga je na podlagi tega dramatičnega in tragičnega zgodovinskega dogodka zasnoval akademski slikar Ivan Seljak – Čopič, danes v Sloveniji prav gotovo največji mojster za tovrstna umetniška naročila. Velikanski mozaik, ki meri 188 kvadratnih metrov, ni le največja tovrstna Seljakova stvaritev, ampak tudi največja „mozaična“ površina v Jugoslaviji.

Mozaik je sestavljen iz treh vsebinskih pasov. Spodnji, beli, predstavlja zasneženo bojno polje. V srednjem je uprizorjena bitka puntarjev s plemiško vojsko. Kakih 70 človeških figur in sedemnajst konjskih likov ustvarja izredno dinamiko pod tretjim pasom, predstavljajočim nebo. Vanj posega ostrina helebard, sulic, mečev, kos in bojnih sekir.

Ivan Seljak – Čopič pravi, da se pri zasnovi te orjaške kompozicije ni zledeval po znanih in bolj ali manj dognanih likovnih rešitvah, marveč predstavlja mozaik bitko na Krškem polju tako, kakor si jo je bil sam zamislil in kakor mu je to narekovala izbrana likovna tehnika.

Mozaik izdeluje mojster Alfio Tambosso, doma iz Spilimberga v severni Italiji, mesta, ki slovi po mozaikih. Tudi on še ni opravljal večjega naročila v Jugoslaviji, akoravno je šel sloves o njegovem mojstrstvu že po vseh republikah.

Tambosso zatrjuje, da bo mozaik, ki ga s svojim pomočnikom nanaša na steno po kosih, „položil“, oziroma dokončal te dni. Preden bodo odstranili oder, bodo mozaik temeljito očistili, tako da bo prišla v celoti do izraza ubranost hladnih barv. Prevladujejo namreč modre, zelene, rožnate, vijolične in bele barve, s katerimi je mozaik nekako „uglašen“ z okoljem oziroma krajino.

Z mozaikom kot likovno zvrstjo se pri nas ukvarja malo slikarjev. Prav zato so si dolenski, belokranjski in posavski pedagogi izbrali za petkov obisk Kostanjevico, da bi bili vsaj malo priča rojevanju

MLADI FOTOGRAFI RAZSTAVLJAJO

V Domu JLA v Brežicah bodo danes odprli razstavo pionirske in mladinske fotografije pod naslovom „Mladi fotografirajo 82“. Na njej sodeluje 28 članov foto krožkov iz osnovnih šol v Krškem, Brežicah, Artičah in Globokem ter članov foto kino klubov iz Dolence vasi in Brežic.

(19 golobov); v streljanju na tarčo srnjaka Milan Tomažinčič, LD Toško čelo (87 kogov); kombinacija posamezno: Miro Tomažinčič, LD Ig (176 točk). Med ekipami pa so bile v kombinaciji najbolje: LD Veliki Gaber (611 točk), LD Brezovica (566 t.), LD Taborska jama (544 t.), LD Mala gora (536 t.) in LD Šentvid pri Stični 518 t.)

BRANE PLAZNIK

mozaika, ki zapolnjuje veliko prazno steno razširjene šole. Imeli so nemajhno srečo, saj jim je o mozaiku od njegove zasnovе do izvedbe lahko vse povedal sam avtor

PRVIČ OB ROJSTVU MOZAIKA – Mnogi med učitelji likovnega pouka z dolenskih, belokranjskih in posavskih osnovnih šol so minuli petek popoldne prvič ob blizu videli, kako nastaja mozaik. V telovadnici kostanjeviške šole jim je ob kosih mozaika, pripravljenih za nanos na zunanjo steno, avtor „Bitke na Krškem polju 1573“ Ivan Seljak – Čopič obrazložil, kako je zasnoval to monumentalno delo in kakšen je postopek pri nadaljnjih opravilih. (Foto: I. Zoran)

Največ je dobila občina

Po treh letih in pol igranja na lotu zadeli 85 starih milijonov dinarjev – Doslej že štiri petice v Črnomlju

Od 11. maja Anica Jurman, zastopnica v črnomaljskem lokalnem Loterije, navija za splitskega Hajduka, čeprav je bil prej dalj časa njen priljubljeni nogometni klub tuzlanska Sloboda. 11. maja je bilo v Splitu žrebanje 19. kola lota in izžrebane številke 10, 16, 30, 31, 33 so Črnomaljščanom Francu Volfu, Andreju

Anica Jurman: „Igramo naprej na iste številke in vsak tork nestrpnost čakamo.“

Švajgerju, Petru Tkalciču, Jožetu Filipčiču, Vojku Jakovcu in Anici Jerman prinesle doslej največji dobiček v Sloveniji – nekaj več kot 85 starih milijonov dinarjev. V tem kolu je bilo v Jugoslaviji samo enajst petic, črnomaljska pa je bila edina v Sloveniji.

„Skupaj igramo že tri leta in pol in v tem času nismo izpustili niti kola. Ves ta čas ima vsak od nas svojo stalno kombinacijo sedmih števk dobiček pa se, ne glede na to, čigava kombinacija je zadela, deli na

LEPA TROFEJA MLADEGA RIBIČA

Komaj 16-letni Srečko Budič s Cateža 62 je prejšnji petek potegnil iz Save pri Catežu 90 cm dolgega in skoraj 5 kilogramov težkega soma (na sliki). Tega bi se razveselil tudi kakšen bolj izkušen ribič, toda Srečko, ki se uči za trgovca, zatrjuje, da je to zanj po velikosti šele druga trofeja.

Ivan Seljak Čopič. O tem, kakšne vrste opravilo je nanašanje mozaika, pa je likovnim pedagogom pripovedoval mojster Tambosso.

I. Z.

Delovno srečanje raziskovalcev podzemnega sveta

12. zbor slovenskih jamarjev bo v soboto v Novem mestu – Številne prireditve

Ze prejšnji teden smo poročali, da je novomeški jamarski klub, ki praznuje letos 20-letnico delovanja, pripravil vse potrebno za izvedbo 12. zbora Jamarske zveze Slovenije. V počastitev zbora, na katerem bodo raziskovalci podzemnega sveta pregledali svoje delo v zadnjih dveh letih in si zastavili naloge za naprej, se bodo pod pokroviteljstvom Tovarne izdelavil Krka od jutri dalje tri dni vrstile številne prireditve.

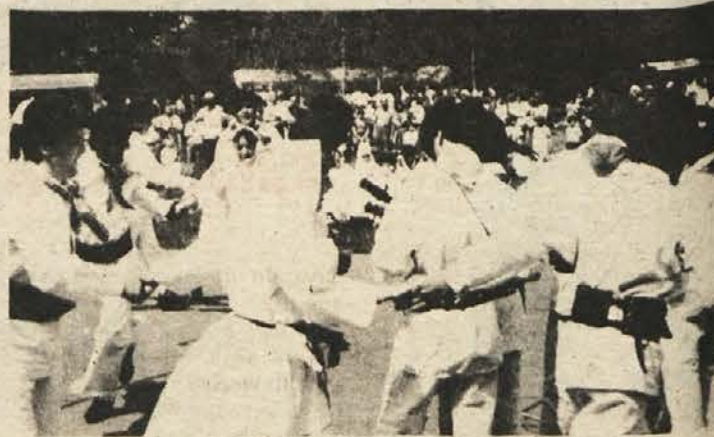
Videti bo največ v jamarskem taboru v Podturnu, kjer bo na ogled jama Jazbina, v soboto zvečer pa se bodo jamarji ob tabornem ognju pomerili v obvladovanju jamarskih veščin. Glavno torišče prireditev bo novomeški Dom JLA; tam bodo jutri zvečer odprli razstavo o jamarski tehniki, celo dopoldne naslednjega dne pa se bodo vrstila predavanja, mnoga med njimi posvečena tudi raziskavam dolenskega krasa. Ob 16. uri bo slavnostna seja novomeške jamarskega kluba, uro kasneje pa osrednji dogodek – 1. zbor JZS. V nedeljo si bo ena skupina jamarjev ogledala Bazo 20, druga pa bo raziskovala jamo Pihalnik nad Podturnom.

Kot rečeno, za izvedbo vseh prireditev ob zboru JZS bodo poskrbeli novomeški jamarji, njihova siceršnja prizadevanost in uspešnost pa sta porok, da bo tako razvejeno delovno srečanje slovenskih jamarjev primerna pika na i ob dvajsetletnici delovanja Jamarskega kluba Vinka Paderšiča – Batreje.

V CELULOZI SPET GORELO

Prejšnji teden je prišlo v popoldanskih urah do požara v tovarni celuloze in papirja „Djuro Salaj“ v Krškem. Ogenj se je pojavil na razkladalnem stroju in povzročil po prvih neuradnih ugotovitvah blizu 300.000 din škoda. Kot je ugotovila komisija, ki si je takoj ogledala mesto požara, je do ognja prišlo zaradi pregretja stroja. Počila je namreč cev za dovod goriva, ki je bila v bližini izpušne cevi. Plinsko olje se je seveda takoj vnelo, požar pa so pogasili poklicni tovarniški gasilci. Zanimivo, da so strojnika opozorili na ogenj šele sodelavci.

A. B.

DVAJSET LET JURJEVANJA – Na letošnjem jubilejnim kresovanju in jurjevanju je nastopilo devet belokranjskih folklornih skupin in gostje iz Beltincev. Obe prireditvi sta skupaj privabili okoli 8.000 obiskovalcev iz vse Bele krajine in drugih slovenskih in sosednjih hrvaških krajev. Tako jurjevanje slej ko prej ostaja ena največjih slovenskih folklornih prireditev. (Foto: Sašo Riznič)

Potres v Kočevju

V soboto, 5. junija, ob 18.45 so na območju kočevske kotline in ribniške doline občutili potres. Seizmološki zavod Slovenije je ugotovil, da je šlo za potres 3,1 stopnje po Richterjevi lestvici oz. od 5 do 6 stopenj po Mercallijevi lestvici in da je bilo njegovo žarišče 40 km jugovzhodno od observatorija na Golovcu.

Prebivalci Kočevja in Ribnice so potres občutili približno enako. Nekateri so začutili, da se je zatreslo, drugi se spominjajo nekakšnega ropota, „kot da bi v sosednjem prostoru padlo nekaj na tla.“ Nekateri spet trdijo, da so potres najprej začutili ali, predvsem sobne ptice. Pri podružnici zavarovalnice Triglav pa smo zvedeli, da do ponedeljka dopoldne ni nihče prijavil škode zaradi potresa.

PODMLADEK SE UVELJAVLJA – Med lovci, ki so se udeležili tekmovanja v Velikem Gabru, je bilo veliko mladih. (Foto: Brane Plaznik)

Mladost je dala pečat

Mnogo mladih lovcev na lovskem tekmovanju v Velikem Gabru, prirejenem v čast dneva mladosti

Člani lovske družine Veliki Gaber so ob dnevu mladosti pripravili meddružinsko strelsko tekmovanje, ki se ga je udeležilo 84 tekmovalcev iz 26 lovskih družin. Na urejenem strelšiču v Velikem Gabru so se v streljanju na glinaste golobe in tarčo srnjaka pomerili ne le dolenski lovci, temveč tudi iz drugih krajev Slovenije.

Spodbudno je, da se je tekmovanje udeležilo veliko mladih lovcev, ki dajejo poseben pečat razvoju lovstva v tem delu Dolenjske. Mladi radi primejo tudi za orodje, saj pomagajo pri vseh gradnjah strelšič na glinaste golobe v lovskih družinah v okolici Velikega Gabra.

Najboljše so se na tekmovanju uvrstili: v streljanju na glinaste golobe Alojz Bandelj, LD Veliki Gaber

ODREŠILNA REKLAMA ZA LOTO

Ne boste verjeli, da so mi v celotno bistvo zatolkli manjvrednostni kompleks samo zato, ker živim v majhnem mestu. Prepričali so me, da sem zaplankan provincialec, ki ne ve niti tega, da je surf deska za jadranje, da so po Vitomilu Zupanu posneli Na svidenje v naslednji vojni ali da ljubi Svetlana Makarovič mačke. Ob vsakem obisku velikega slovenskega mesta so me imeli navado vpraševati: „Imate na oni strani Gorjancev že asfalt?“ Pa tudi: „Težko je oprati bele bregeše, kajne?“ Samemu sebi sem se zdel zarukan kmet v predvojnem in najslabšem pomenu

besede. Roke so se mi tresle, ko sem moral rezati v družbi ljubljanske, dunajske ali naravne zrezke, kajti prisotni so bili trdo pripricani, da ustrezajo mojim prebavilom še najbolj žganci pa mleko. Ne samo želodcu, marveč tudi mojim navadam in zmnoznostim.

Častna sindikalna beseda, da si nisem upal povedati, da imamo asfaltirane ceste doma, la že do vsake njive, na kateri raste korenje, da gledamo govornike in druge estradne umetnike že kar po barynih televizorjih in da prispejo politični vici k nam prej, kot porabijo za razširitev od Šiške do Tabora! Moji prijatelji iz

velikega slovenskega mesta so se onesveščali ob misli, da bodo morali prekobaliti Gorjance, če bodo hoteli prispeti v deželo brez, zlatih src in povajanih stelnikov. Za mojo deželo so govorili, da je Bogu za hrbtom, da so tu mlatili s praznimi vrečami, malo je manjkalo pa bi nosili s seboj navadne sveče, s katerimi bi potem razsvetljevali ljudstvo.

Sanjalo se mi je celo, da sem makovo zrno, da mi je napravil krojač obleko iz dvajset centimetrov dolgega volnene blaga, da sem vstopal v hiše skozi ključavnico, ne da bi se pripognil. Tako sem bil

že zakompleksan, da sem ob mimogrede izrečenem mali, majhen, najmanjši, rekli: „Prosim.“ Misleč namreč, da me kdo kliče.

Potem je prišla odrešitev. Zadnji hip, menim, kajti lahko bi se izničil kljub psihični in fizični prisotnosti. Ni mi pomagala niti psihoanaliza, še manj avtosugestija. Navadna radijska reklama je bila to, namenjena igralcem lota. Ob stavku: „Tudi v majnih krajih znajo igrati (loto namreč)“, sem zrasel. Končno so mi v velikem slovenskem mestu priznali, da nisem butec, da nisem zaplankan podeželan, ampak da sem enakovredni pripadnik naroda, ki pozna številke od ena do šestintrideset.

TONI GAŠPERIČ